

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Powiatu Gostyńskiego
na lata 2026-2032

2025

Spis treści

1. Wstęp i podstawa prawna
 - 1.1. Uwarunkowania tworzenia strategii
 - 1.2. Podstawy prawne
 - 1.3. Podstawy programowe
 - 1.3.1. Światowe i unijne dokumenty strategiczne
 - 1.3.2. Krajowe dokumenty strategiczne
 - 1.3.3. Samorządowe dokumenty strategiczne
 - 1.4. Struktura dokumentu
2. Diagnoza sytuacji społecznej
 - I. Charakterystyka powiatu
 - Ii. Analiza problemów społecznych
 - Ii.1. Rodzina i dziecko
 - II.1.1. Rodzina i dziecko w środowisku
 - II.1.2. Dziecko pozbawione opieki rodziny
 - II.1.3. Przemoc domowa
 - II.2. Bezrobocie i aktywizacja zawodowa
 - II.3. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym
 - II.3.1. Osoby starsze i z niepełnosprawnościami
 - II.3.1.1. Osoby starsze na rynku pracy
 - II.3.1.2. Domy Pomocy Społecznej w powiecie
 - II.3.1.3. Rehabilitacja społeczna
 - II.3.1.4. Środowiskowe Domy Samopomocy
 - II.3.1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej
 - II.3.1.6. Mieszkania chronione i wspomagane
 - II.3.1.7. Zakład Aktywności Zawodowej i spółdzielnie socjalne
 - II.3.2. Orzekanie o niepełnosprawności
 - II.4. System oświaty, edukacja i rozwój młodzieży, kultura i rekreacja
 - II.5. Bezpieczeństwo publiczne
 - II.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

III. Raport z badań problemy społeczne w oczach mieszkańców

3. Analiza SWOT

4. Część programowa

4.1. Cele strategii

4.2. Monitoring i ewaluacja

Uwagi końcowe

Załączniki

Załącznik nr 1 Wybrane programy i działania realizowane w powiecie gostyńskim

Załącznik nr 2 Badania „Plan zrównoważonej mobilności miejskiej”

Załącznik nr 3 Instytucje oferujące pomoc i wsparcie

Załącznik nr 4 Spis organizacji pozarządowych

Spis tabel

Spis wykresów

Spis grafik

1. Wstęp i podstawa prawna

Część wstępna zawiera podstawowe informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu, jakim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Przedstawione w niej zostały uwarunkowania prawno-systemowe obowiązku powstawania dokumentu, najważniejsze informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią, podstawy prawne działania samorządu lokalnego, zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna.

1.1. Uwarunkowania tworzenia Strategii

Polityka społeczna to sfera działalności państwa, innych ciał publicznych i sił społecznych, która zajmuje się kształtowaniem warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich, a także ogólnych warunków rozwoju oraz harmonizowaniem i godzeniem rozbieżnych interesów różnych grup społecznych.

Źródła, z których czerpie wartości polityka społeczna, są bardzo różnorodne. Są to m.in. ideologie, doktryny społeczne i gospodarcze, społeczne oczekiwania wyrażane za pośrednictwem różnych kanałów społecznej komunikacji, normy zwyczajowe, poglądy osób znaczących w społeczeństwie. W polityce społecznej, odwołującej się do wartości cenionych przez społeczeństwo, ważny jest podział na wartości odczuwane i uznawane. Wartości odczuwane wiążą się głównie ze sferą emocjonalną, zaś uznawane opierają się na przekonaniach, że pewne cechy powinny być odczuwane jako wartość.

Niektóre zasady polityki społecznej są tożsame z wartościami. Zasady to ogólne doktryny i normy działania, którymi powinny kierować się podmioty polityki społecznej w realizacji podstawowego celu, jakim jest zaspokajanie potrzeb. Zasady, które są najczęściej artykułowane bądź realizowane w polityce społecznej, a które stają się dla twórców strategii podstawowymi fundamentami budowania społeczności lokalnej, wolnej od zagrożeń i problemów społecznych, to:

1. Zasada samopomocy – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.
2. Zasada przezorności – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i rodziny.
3. Zasada solidarności społecznej – najczęściej rozumiana jako

przenoszenie konsekwencji, niekiedy utożsamiana z solidaryzmem społecznym, oznaczającym wyższość wspólnych interesów członków społeczeństwa nad interesami poszczególnych grup społecznych.

4. Zasada pomocniczości – oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb; w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.
5. Zasada partycypacji – wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.
6. Zasada samorządności – stanowi realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, a wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.
7. Zasada dobra wspólnego – przejawia się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.
8. Zasada wielosektorowości – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Polityka społeczna, jako przewodnik czy też wskazówka działania

oparta na zadeklarowanych wartościach i zasadach, określa i wyjaśnia misję, obejmuje możliwości i cele przedsięwzięć organizacyjnych, wymusza odpowiednie zachowania, nakreślając przydział odpowiedzialności i towarzyszącą temu delegację kompetencji na wszystkie poziomy organizacyjne. Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które powinny kształtować politykę społeczną w danym środowisku lokalnym. Są to przede wszystkim:

- dążenie do poprawy położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych;
- prowadzenie bieżących działań osłonowych;
- dostrzeganie zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem;
- dorównywanie do standardów unijnych i międzynarodowych.

Polityka społeczna Unii Europejskiej opiera swoje założenia na działaniach związanych z polepszeniem warunków życia, pracy i kształcenia, zapewnieniem powszechności prawa do zatrudnienia i wykształcenia, a wreszcie stworzeniem systemu zabezpieczenia społecznego.

Z uwagi na członkostwo Polski w Unii Europejskiej jest rzeczą oczywistą i zrozumiałą, że właśnie te wartości i zasady stanowią fundament budowy dokumentu wskazującego lokalne problemy społeczne i metody ich rozwiązywania.

W polityce społecznej terminem „problemy społeczne” oznacza się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym. Natomiast określeniem „kwestia społeczna” wyróżnia się wśród nich te, które:

- odznaczają się szczególną dolegliwością dla potencjału osobowego społeczeństwa;
- są następstwem niedostosowania sposobu, w jaki funkcjonuje społeczeństwo, do podstawowych potrzeb indywidualnych i zbiorowych;

- nie są możliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich.

W węższym znaczeniu termin „kwestia społeczna” oznacza konkretny problem o szczególnie wysokim stopniu dotkliwości dla życia i współdziałania członków społeczności. W szerszym znaczeniu termin ten oznacza natomiast sprzeczność pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie, formacji ustrojowej czy nawet cywilizacji, a dążeniami jednostek i zbiorowości do godnego życia. Przyjmuje się, że źródła kwestii społecznych tkwią wewnątrz społeczeństwa, w mechanizmach życia zbiorowego i mogą być – jak każdy problem społeczny – ograniczane i rozwiązywane we wszystkich skalach współżycia: od rodziny poprzez środowiska lokalne i zawodowe po skalę ogólnopaństwową czy międzynarodową.

Mechanizmów powstawania problemów społecznych i kwestii społecznych upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa. Są nimi przede wszystkim:

- dezorganizacja społeczeństwa;
- gwałtowna zmiana społeczna;
- opóźnienia kulturowe;
- przemiany gospodarcze wyprzedzające przemiany w sposobie myślenia i działania;
- złe funkcjonowanie instytucji politycznych czy administracyjnych;
- niekompetencja polityków czy urzędników państwowych;
- dysfunkcjonalność instytucji społecznych;
- dominacja grup społecznych, eksploatacja, wyzysk;
- nierówności społeczne, niesprawiedliwość społeczna;
- złe funkcjonowanie instytucji edukacyjnych;
- nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

Funkcjonujące w środowisku lokalnym kwestie i problemy społeczne prowadzą do wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej,

gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Środkiem umożliwiającym przeciwdziałanie tej sytuacji jest integracja społeczna oparta na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności. Podejmowane w tym celu działania wspólnotowe służą budowie społeczeństwa opartego na demokratycznym współuczestnictwie, rządach prawa i poszanowaniu różnorodności kulturowej. W społeczeństwie tym obowiązują i są realizowane podstawowe prawa człowieka i obywatela oraz skutecznie wspomaga się jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej. Jest ona długotrwałym programem działań, który ma służyć rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez wspieranie rodziny, zwiększenie efektywności pomocy społecznej, zapewnienie godziwych warunków życia osobom niepełnosprawnym, zapobieganie marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wyznaczeniu kierunków działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców powiatu.

Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

1.2. Podstawy prawne

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 16b ust. 1 i art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283). Z końcem roku 2025 r. wygasa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gostyńskiego na lata 2019-2025, stąd konieczność przyjęcia nowego dokumentu. Strategia powinna zawierać w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,

a także wskaźników realizacji działań. Różnorodność problemów społecznych występujących w powiecie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Oprócz wspomnianych aktów prawnych, biorąc pod uwagę szerokie rozumienie polityki społecznej, uwzględniające elementy społecznego zabezpieczenia dochodu (np. ubezpieczenia społeczne, pomoc społeczną, świadczenia rodzinne), a także instrumenty z zakresu prawa pracy i zatrudnienia, edukacji, ochrony zdrowia, opieki długoterminowej, usług socjalnych i innych, przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

1.3. Podstawy programowe

Strategia jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki

do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowiska zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Opracowując lokalną strategię integracji i rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu

1.3.1. Światowe i Unijne dokumenty strategiczne

W założeniach Strategia i jej cele odnoszą się do dokumentów europejskich, kluczowych dla rozwoju polityki społecznej. Jednym z nich jest program Agenda 2030, przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. W dokumencie podejmuje się zarówno kwestie nowoczesnej, innowacyjnej gospodarki, rolnictwa, ochrony środowiska, jak i jakości życia (m.in. zagwarantowanie równego dostępu do zasobów gospodarczych, podstawowych usług i szeroko rozumianej infrastruktury, zwiększenie równości praw kobiet i mężczyzn, walka z ubóstwem). Nowa wizja rozwoju nakreślona w Agendzie koncentruje się na pięciu zmianach transformacyjnych określonych jako zasada 5P (People, Planet, Prosperity, Peace, Partnership).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wpisuje się również w założenia innych dokumentów międzynarodowych, takich jak Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, Konwencja ONZ o prawach dziecka, Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) jest głównym instrumentem Unii Europejskiej służącym inwestowaniu w ludzi, budowaniu bardziej społecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy i realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych. EFS+ pomaga kształtować polityki związane z zatrudnieniem, sprawami społecznymi, edukacją

i umiejętnościami w całej UE. Przyczynia się on również do zmniejszania dysproporcji społecznych i gospodarczych między państwami członkowskimi i regionami. Aktualnie z funduszy europejskich w powiecie gostyńskim jest realizowany projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie leszczyńskim”.

1.3.2. Krajowe dokumenty strategiczne

Krajowe dokumenty strategiczne tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych. Polityka rozwoju Polski opiera się na kilku kluczowych dokumentach strategicznych, które wyznaczają kierunki i cele rozwoju kraju. Do najważniejszych z nich należą:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem tego dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym zwiększaniu spójności społecznej, ekonomicznej, środowiskowej i terytorialnej.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa, w którym wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Zakłada on rozwój kraju jako społecznie i terytorialnie zrównoważony, z efektywnym wykorzystaniem miejscowych zasobów i potencjałów wszystkich regionów.
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno- gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Strategia proponuje kierunki inwestycji przeprowadzonych do 2030 roku, które są podporządkowane schematowi trzech strategicznych obszarów,

w skład których wchodzi: konkurencyjność i innowacyjność gospodarki, równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywność i sprawność państwa. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce.

Te dokumenty stanowią fundament dla prowadzenia polityki rozwoju Polski, ukierunkowanej na zrównoważony rozwój, zwiększanie konkurencyjności gospodarki oraz podnoszenie jakości życia obywateli.

1.3.3. Samorządowe dokumenty strategiczne

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. zakłada działanie w pięciu, zidentyfikowanych jako kluczowe, obszarach polityki społecznej:

1. Usługi społeczne, poszczególne formy wsparcia udzielane osobom potrzebującym - ich rozwój, podniesienie jakości i dostosowanie do potrzeb odbiorców oraz wspieranie równomiernego dostępu do nich. Usługi powinny być zindywidualizowane i świadczone przede wszystkim w środowisku lokalnym.
2. Infrastruktura społeczna – w tej kategorii mieści się zarówno infrastruktura wsparcia, tzn. konkretne typy instytucji świadczących wsparcie, jak i przestrzeń fizyczna obejmująca konkretne budynki i ich właściwości, np. dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Celem jest rozwój infrastruktury społecznej, jej dostosowanie do potrzeb odbiorców oraz wspieranie procesu deinstytucjonalizacji.
3. Aktywność społeczna i obywatelska – w tej kategorii mieści się potencjał poszczególnych ludzi i grup do podejmowania oddolnych działań, zrzeszania się, realizowania różnego rodzaju aktywności, przygotowanie JST i NGO do partycypacyjnej realizacji zadań

publicznych.

4. Włączenie społeczne – celem jest umożliwienie osobom wykluczonym pełnego udziału w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu oraz zwiększenie wrażliwości na problemy społeczne.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (Strategia Wielkopolska 2030) stanowi punkt odniesienia dla wszystkich działań rozwojowych na terenie Wielkopolski. Wyróżnione cele strategiczne i cele polityk publicznych prowadzonych w regionie powinny przyczynić się do osiągnięcia przyjętej wizji rozwoju Wielkopolski w 2030 roku. Należą do nich:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców:
 - Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu,
 - Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia,
 - Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu:
 - Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie,
 - Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom,
 - Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski:
 - Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa,
 - Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
 - Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem:
 - Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług,

- Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Spośród dokumentów powiatowych mających wpływ na Strategię należy wymienić Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Gostyńskiego na lata 2023-2029. Celem głównym Planu Rozwoju Lokalnego jest podniesienie jakości życia mieszkańców w czystym środowisku i rozwijającej się infrastrukturze. Działania zostały podzielone na osie:

1. Gospodarka i środowisko.
2. Zdrowie i spójność społeczna, z takimi celami, jak m.in. wzrost jakości życia i efektywne zarządzanie systemami wsparcia osób z niepełnosprawnościami, wzrost realnego bezpieczeństwa i jakości życia osób starszych, ograniczenie wykluczenia społecznego osób w wieku aktywności zawodowej, aktywizacja społeczno-zawodowa w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacja części usług, rozbudowany system wsparcia osób starszych, wysoka jakość systemu wsparcia rodziny z dziećmi, wysoki poziom wsparcia dla integracji społecznej.
3. Edukacja.
4. Komunikacja.
5. Społeczeństwo.

Program Mobilności Miejskiej dla Powiatu Gostyńskiego związany jest z planowaniem mobilności nie tylko w perspektywie użytkownika, ale również w kontekście całej wspólnoty lokalnej – jej zdrowia, spójności społecznej, atrakcyjności gospodarczej i dbałości o dziedzictwo przyrodnicze.

Dla tworzenia strategii powiatowej znaczenie mają także strategie rozwiązywania problemów społecznych opracowane przez poszczególne gminy wchodzące w skład powiatu gostyńskiego.

1.4. Struktura dokumentu

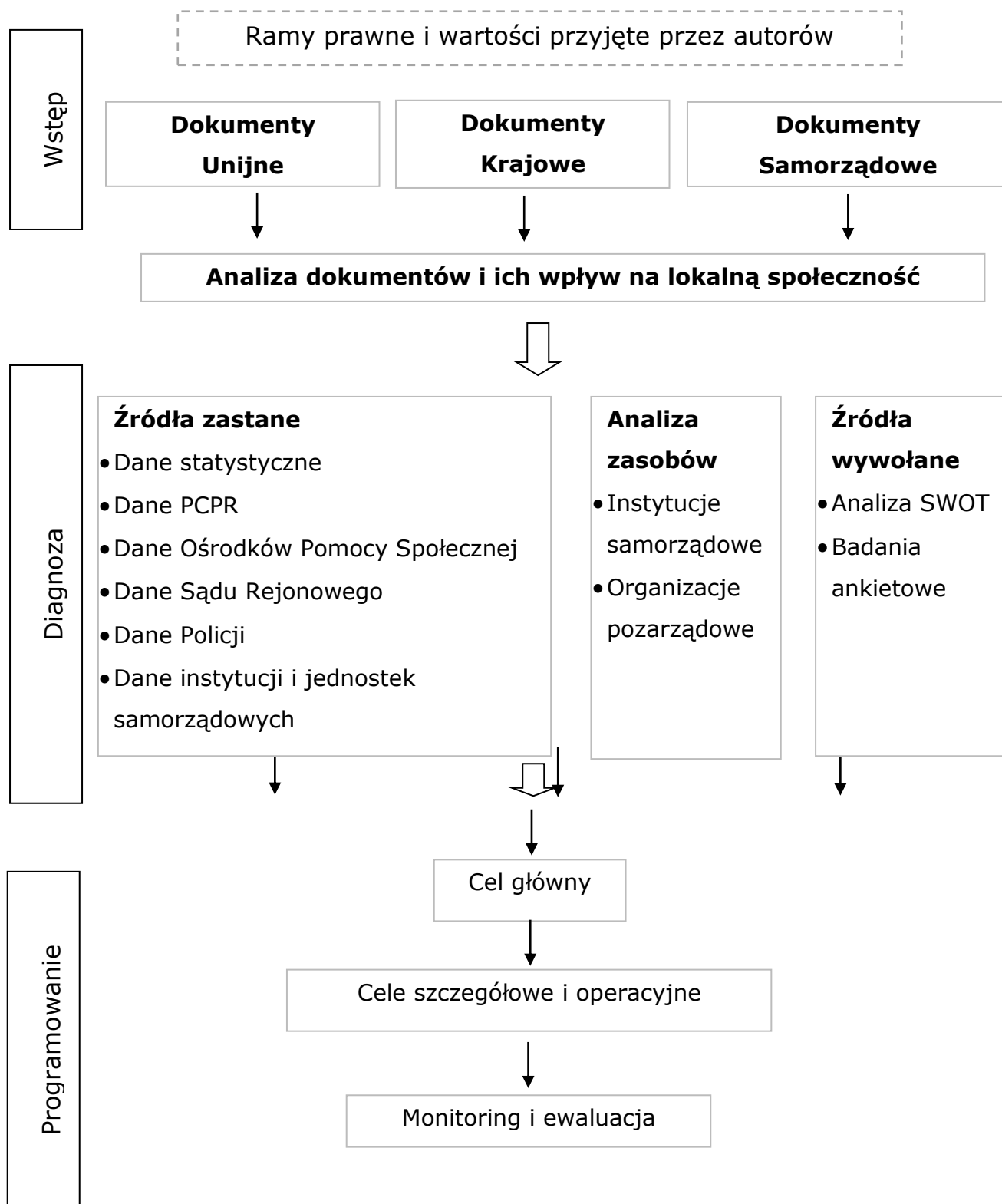
Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy)

tych stanów rzeczy (zjawisk), występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie powiatu, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin. Strategia opracowana dla struktury powiatowej jest dokumentem szczególnym, odnosząc się w swych zapisach kierunkowych do zadań i możliwości realizacyjnych samorządu powiatowego, musi brać pod uwagę przesłanki wynikające z działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego. Stąd, w porównaniu ze strategiami gminnymi, dokument powiatowy sygnalizuje występujące w poszczególnych gminach problemy społeczne, projektując rozwiązania systemowe pozostające poza zasięgiem możliwości kompetencyjnych samorządu gminnego.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Niniejszy materiał został opracowany przez Zespół do spraw opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2032 powołany Uchwałą nr 37/273/25 Zarządu Powiatu Gostyńskiego z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Metodologia opracowania dokumentu

2. Diagnoza sytuacji społecznej

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych powiatu. Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych oraz analizie wypełnionych przez mieszkańców powiatu ankiet.

I. Charakterystyka powiatu

Powiat gostyński zlokalizowany jest w południowej części Niziny Wielkopolskiej, na zachodniej krawędzi Wysoczyzny Kaliskiej, w obrębie Wysoczyzny Leszczyńskiej. Graniczy z powiatami: rawickim, leszczyńskim, kościańskim, śremskim, jarocińskim i krotoszyńskim.

Powiat zajmuje powierzchnię 810,3 km². Swym zasięgiem obejmuje 7 gmin, w tym 5 gmin miejsko-wiejskich (Pogorzela, Krobia, Gostyń, Borek Wielkopolski, Poniec) oraz 2 gminy wiejskie (Pępowo i Piaski).

Liczba ludności powiatu gostyńskiego (wg danych GUS na koniec 2024 r.) wynosi 73 223 mieszkańców, a gęstość zaludnienia 90 osób/km². Najwięcej mieszkańców ma gmina Gostyń – 27 702; najmniejszą populację gmina Pogorzela – 4 659 i Pępowo – 5 704. W gminie Krobia mieszkają 12 554 osoby, w gminie Piaski – 8 183, Poniec – 7 428 a Borek Wlkp. – 6 993 osoby. Stopa urbanizacji sięga 42%.

Tabela 1: Ludność powiatu wg miejsca zamieszkania

ogółem	73 223
w miastach	31 642
na wsi	41 581

Źródło: GUS, stan na 31.12.2024

Stolicą powiatu jest miasto Gostyń, przez jego obszar przebiegają liczne drogi wojewódzkie i powiatowe, które zapewniają dogodne połączenia z Leszmem, Krotoszynem, Jarocinem, Śremem i Kościanem. Główne trasy wojewódzkie to m.in. DW434, DW437 i DW438, które spinają Gostyń z sąsiednimi miastami i stwarzają możliwość płynnego przemieszczania się osób i towarów w obrębie regionu.

Samorząd powiatowy odpowiada m.in. za prowadzenie szkół ponadpodstawowych i szkoły specjalnej, wspiera działalność szpitala, trzech placówek opiekuńczo-wychowawczych, czterech domów pomocy społecznej, zarządza drogami o łącznej długości blisko 500 km. Wspomaga działalność organizacji pozarządowych. Ważnym obszarem działania jest ochrona środowiska.

Znaczną część obszaru stanowią grunty rolne – aż 70% powierzchni, co wpisuje powiat w czołówkę regionów o najwyższym potencjale produkcji rolnej w Wielkopolsce. Powiat słynie z rolnictwa na wysokim poziomie i inicjatyw biznesowych. Na bazie rodzimych produktów rolnych świetnie rozwija się przetwórstwo rolno-spożywcze, a marki znanych producentów takich jak Heinz Pudliszki, Spółdzielnia Mleczarska Gostyń, czy Kawon są rozpoznawalne w całym kraju. Stąd pochodzą też takie produkty przemysłowe jak: filtry do pojazdów i maszyn, opakowania szklane i tekturowe, rury PVC. Ewenement na szeroką skalę stanowi prawdziwe zagłębie producentów bryczek i powozów. Działa znane Centrum Rehabilitacji zakonu bonifratrów na Marysinie w Piaskach.

Na terenie powiatu funkcjonuje Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego, które oferuje szeroki zakres usług doradczych dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz dla tych, którzy zamierzają uruchomić tego typu działalność. Przedsiębiorcy mogą również korzystać z pomocy Samorządowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.

Powiat gostyński ściśle współpracuje z bawarskim powiatem Unterallgäu, w 2000 roku starostowie obu powiatów podpisali oświadczenie

o przyjaznej współpracy, która zakłada m.in. współdziałanie w zakresie rozwoju regionalnego i rolnictwa, wymianę uczniów i młodzieży oraz kontakty gospodarcze między przedsiębiorcami z obu powiatów.

Liczba ludności powiatu gostyńskiego wynosi 73 223 mieszkańców, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. Proporcje te od wielu lat pozostają na podobnym poziomie. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców zmalała o 3,1%. Powiat gostyński ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -3,95 na 1000 mieszkańców. W powiecie, podobnie jak w całej Polsce, obserwuje się spadek dzietności. W 2024 roku wskaźnik dzietności w Polsce osiągnął historycznie niski poziom 1,099. Oznacza to, że na 1 kobietę przypada mniej niż jedno dziecko, co nie pozwala na odtworzenie populacji. W 2024 roku liczba urodzeń w Polsce była najniższa w całym okresie powojennym. W kontekście demograficznym, spadek dzietności prowadzi do wielu wyzwań, takich jak starzenie się społeczeństwa, kurcząca się siła robocza i obciążenie systemu emerytalnego. W 2024 roku w powiecie urodziło się 567 dzieci (w 2023 r. 629 dzieci), w tym 276 dziewczynek (48,7%) i 291 chłopców (51,3%). Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,80 i jest porównywalny do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Prognozowana liczba mieszkańców powiatu gostyńskiego w 2060 roku wynosi 58 401, z czego 30 131 to kobiety, a 28 270 mężczyźni. Oznaczałoby to spadek mieszkańców powiatu o 14 822. W 2030 r. , tj. na dwa lata przed końcem obowiązywania strategii, prognozowana liczba ludności wynosi 71 993 osoby. Dla planowania zapotrzebowania m.in. na usługi edukacyjne lub skierowane do osób starszych, znaczenie mogą mieć prognozy dotyczące poszczególnych grup wiekowych.

Tabela 2: Prognozy wieku ludności

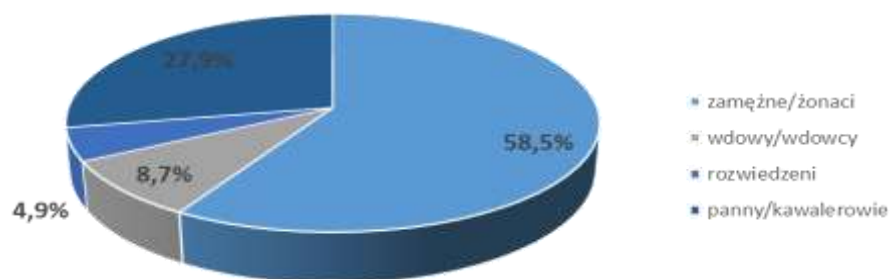
	2025	2030	2035
ogółem	73 132	71 993	70 206
0-2	1 982	1 860	1 822
3-6	3 154	2 600	2 446
7-14	6 873	6 567	5 328
15-18	3 540	3 321	3 568
19-24	4 499	5 198	4 975
wiek:			
przedprodukcyjny	14 774	13 450	12 206
produkcyjny	41 871	40 873	39 597
poprodukcyjny	16 487	17 670	18 403

Źródło: GUS

W 2024 roku zarejestrowano 793 zameldowania w ruchu wewnętrznym oraz 1 046 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu gostyńskiego -253. W tym samym roku 9 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 10 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -1.

Najliczniejszą grupę mieszkańców powyżej 15 roku życia stanowią osoby żyjące w małżeństwie (58,5%), a następnie stanu wolnego (27,9% mieszkańców powiatu gostyńskiego). 4,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,7% to wdowy/wdowcy.

Wykres 1: Stan cywilny – mieszkańcy powiatu gostyńskiego powyżej 15 roku życia

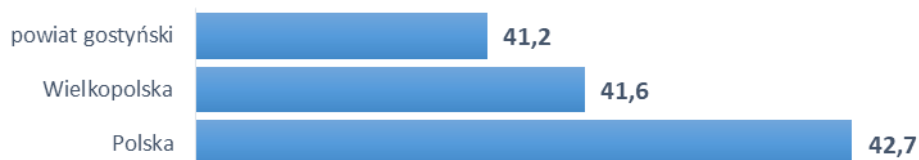
Źródło: www.polskawliczbach.pl na podstawie danych GUS, stan na 31.03.2021

Odsetek osób rozwiedzionych jest w powiecie niższy niż w województwie (7%) i kraju (7,6%), więcej osób pozostaje w związku małżeńskim (wielkopolska – 54,7%, kraj 54%). W powiecie rośnie liczba rozwodów – z 87 w 2020 roku do 106 w 2024 roku, znacznie spada liczba zawieranych małżeństw – z 344 w 2020 roku do 232 w 2024 roku. Dane ogólnopolskie wskazują, że w 2021 roku rozwiodło się ponad 30 tysięcy par, a w 2023 roku liczba ta wyniosła 40 648 na 145 898 zawartych małżeństw. To oznacza, że około 28% małżeństw w Polsce kończy się rozwodem. Wpływa to również na liczbę dzieci, które stają się „dziećmi z rozbitych rodzin”, w 2020 roku było ich 44 tysiące. W przypadku rozwodu, w większości przypadków władza rodzicielska jest powierzana matce. Odsetek ojców sprawujących wyłączną opiekę nad dziećmi po rozwodzie wynosi zaledwie 3-4%. W większości przypadków, to matka jest uznawana za domyślnego opiekuna prawnego, choć coraz częściej sądy rozważają powierzenie opieki obojgu rodzicom lub, w rzadkich przypadkach, ojcu.

Średni wiek mieszkańców powiatu gostyńskiego na koniec 2023 roku, obliczany na 41,2 lata (w porównaniu do 39,7 lat w 2017 r.), jest niższy niż w Wielkopolsce i całej Polsce. Na koniec 2024 roku średni wiek

mieszkańców powiatu gostyńskiego wynosił 41,7 lat (kobiety 43,2 lata, mężczyźni 40,4 lata).

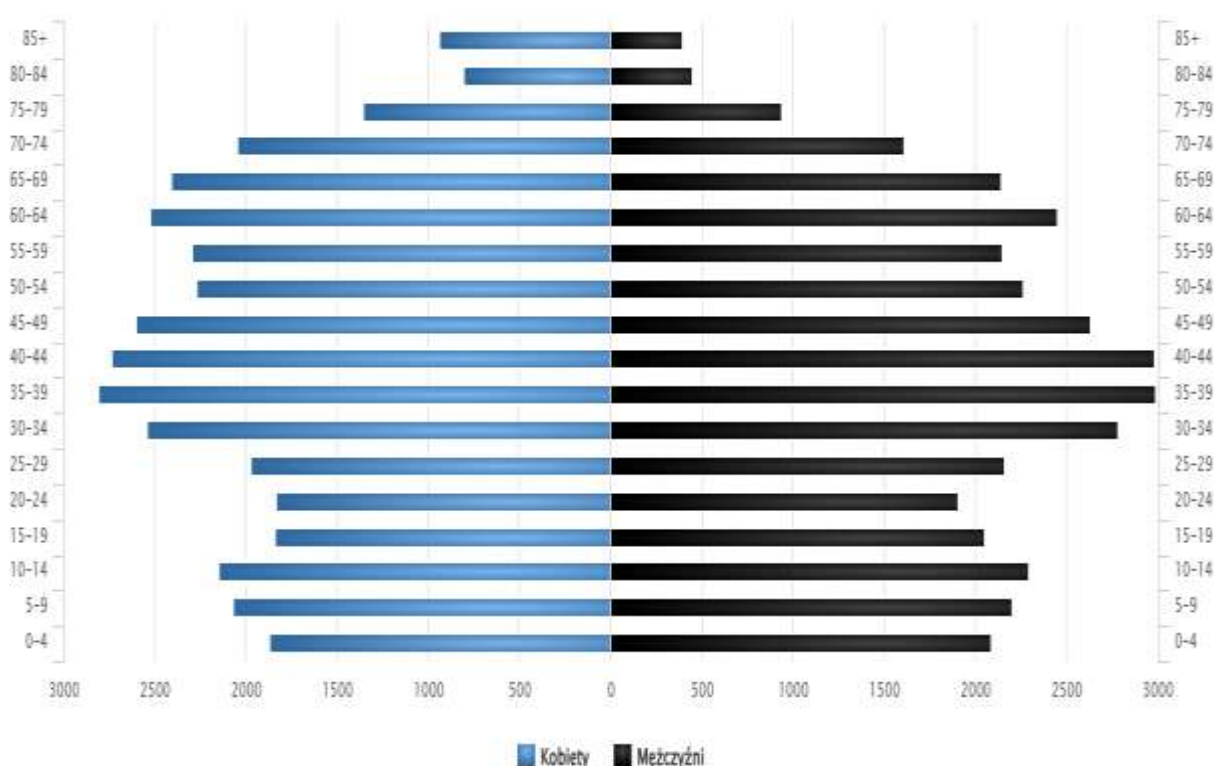
Wykres 2: Średni wiek mieszkańców

Źródło: GUS, stan na 31.12.2023

Dane zebrane podczas Narodowego Spisu Powszechnego według stanu na dzień 31 marca 2021 r. (NSP 2021) wskazują, że ludność Polski zmniejszyła się o 476 tys. Mediana wieku statystycznego mieszkańca Polski wyniosła 42 lata i była wyższa o 4 lata w porównaniu do NSP 2011. Średnio o 3 lata są starsi mieszkańcy miast od mieszkańców wsi. W okresie międzyspisowym przybyło prawie 2 miliony osób w wieku 60/65 lat i więcej, a zatem już przeszło co 5 mieszkańców Polski ma ponad 60 lat.

Wykres 3: Piramida wieku mieszkańców powiatu gostyńskiego

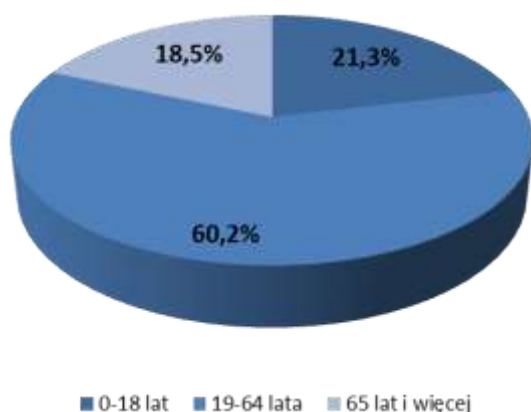

Źródło: www.polskawliczbach.pl na podstawie danych GUS, stan na 31.12.2023

Tendencje demograficzne wskazują, że mamy do czynienia ze zwiększającą się liczbą osób w wieku poprodukcyjnym. Głównymi przyczynami starzenia się społeczeństwa są spadek płodności i wydłużenie życia, połączone z negatywnym saldem migracji. Dodatkowo, czynniki demograficzne i pozademograficzne, takie jak postęp w medycynie, poprawa jakości życia, zmiany kulturowe i sytuacja geopolityczna, również odgrywają znaczącą rolę. I tak, zmiany w modelu rodziny, preferencje dotyczące kariery zawodowej, opóźnianie decyzji o założeniu rodziny i posiadaniu dzieci, a także mniejsza liczba zawieranych małżeństw, wpływają na spadek urodzeń. Także niestabilna sytuacja, konflikty zbrojne i niepewność ekonomiczna mogą wpływać na decyzje o posiadaniu dzieci i emigrację, co ma wpływ na strukturę wiekową społeczeństwa.

Jak wskazują prognozy demograficzne, ludność powiatu gostyńskiego w wieku powyżej 75 lat do 2045 r. podwoi się i osiągnie nieco ponad 9 tys. a w 2060 r., zgodnie z prognozami ma sięgnąć niemal 11 tys. Starzejące się społeczeństwo wymagać będzie dynamicznego wzrostu podaży usług opiekuńczych i integracyjnych dla osób starszych, co spadnie przede wszystkim na barki samorządów lokalnych.

Wykres 4: Struktura wiekowa mieszkańców powiatu

Źródło: GUS, stan na 31.12.2024

60,2% mieszkańców powiatu znajduje się w wieku produkcyjnym, 21,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Najczęstsza przyczyna zgonów to choroby układu krążenia. Od 2011 r. liczba ta spada, pozostałe dwie główne przyczyny zgonów utrzymują się na stosunkowo stałym poziomie. W statystykach za lata 2022-2023 pojawiają się przyczyny zgonów z powodu COVID-19. 319 osób zmarło na skutek koronawirusa. W 2021 r. była to trzecia przyczyna zgonów w powiecie.

Tabela 3: Przyczyny zgonów w powiecie gostyńskim

	2017	2023
--	------	------

Choroby układu oddechowego	8,0%	7,7%
Nowotwory	26,6%	26,6%
Choroby układu krążenia	44,2%	31,5%

Źródło: GUS, stan na 31.12.2017 i 2023

Na uwagę zasługują też dane dotyczące zamachów samobójczych. W 2023 r. liczba samobójstw zakończonych zgonem na 100 tys. ludności w powiecie gostyńskim wyniosła 8, w Wielkopolsce 13, a w całym kraju 14.

Grafika 1: Zamachy samobójcze w powiecie gostyńskim w 2023 r.

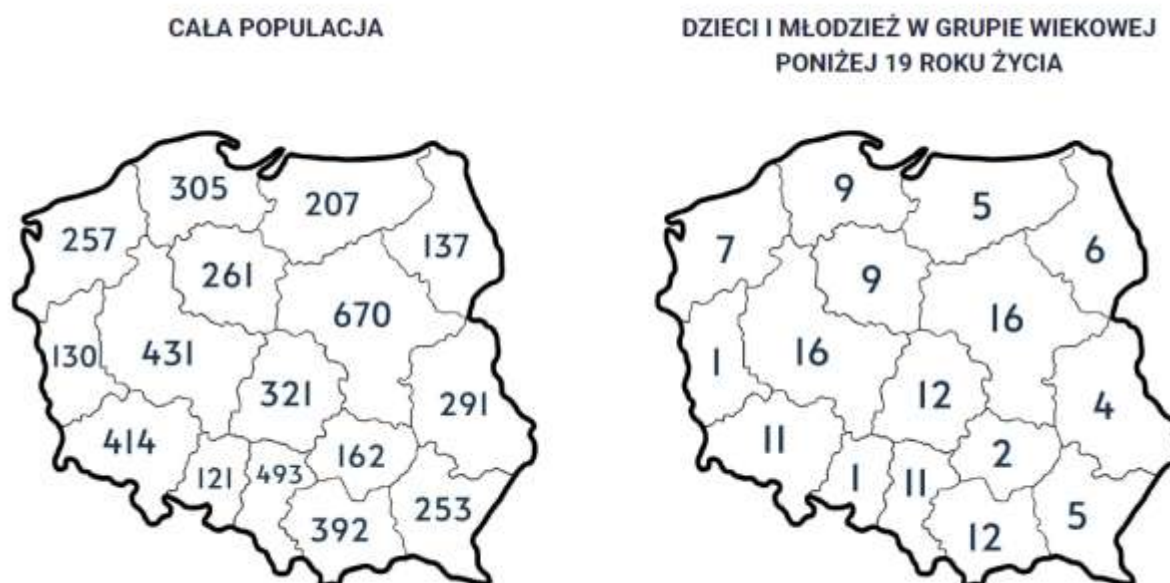
Źródło: www.polskawliczbach.pl na podstawie danych GUS, stan na 31.12.2023

Z raportu Biura do spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, na podstawie danych Komendy Głównej Policji wynika, że w stosunku do roku 2020 w roku 2023 nastąpił wzrost liczby samobójstw o 1,3%. Porównując rok 2020 do 2024 odnotowano natomiast spadek liczby samobójstw o 6,2%. Według specjalistów bliscy, członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele osób w kryzysie mają coraz większą świadomość realności zagrożenia tych osób śmiercią i poprzez telefon alarmowy 112

wzywają do akcji ratowniczej także funkcjonariuszy Policji. Ta aktywizacja osób w społeczeństwie jest pozytywnym trendem.

Dla tworzenia Strategii znaczenie ma fakt wzrostu liczby samobójstw wśród młodzieży. W poszczególnych latach największy przyrost prób samobójczych odnotowano wśród dziewcząt. Od roku 2020 do 2023 nastąpił przyrost prób samobójczych ponad trzykrotny (315%). Wśród chłopców w analogicznym okresie wzrost wyniósł 178%. Wśród dziewcząt i chłopców wzrost w latach 2020-2023 wyniósł 270%.

Grafika 2: Liczba samobójstw w Polsce w 2024 r. z podziałem na województwa

Źródło: Raport „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024”

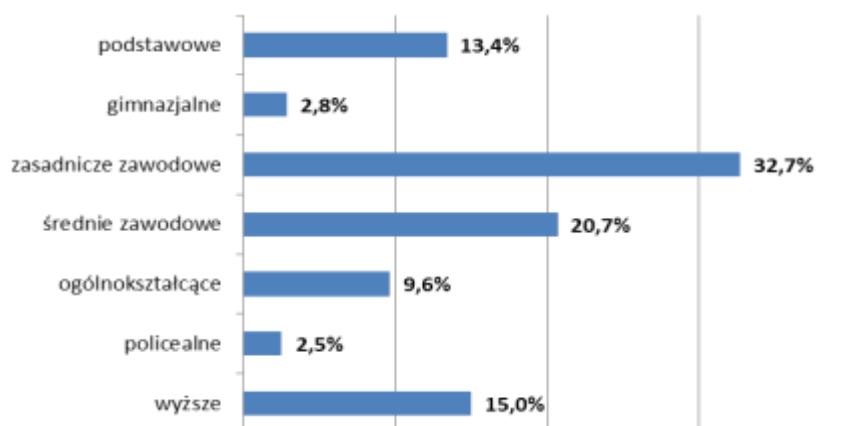
Nadal obserwuje się niewielkie wzrosty liczby prób samobójczych, co nie przekłada się jednak na liczbę skutecznych samobójstw, która spada. Jako przyczyny wskazuje się rozwijający się system profilaktyki zapobiegania zachowaniom samobójczym w Polsce, wzrost świadomości społecznej dotyczącej możliwości wsparcia osób w kryzysie samobójczym,

zanikający negatywny wpływ pandemii COVID-19 i wynikających z niego niedogodności (przymusowa izolacja, nauka zdalna) na dzieci i młodzież ale także na pozostałą część populacji.

18 095 mieszkańców powiatu gostyńskiego jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 8 711 kobiet oraz 9 384 mężczyzn).

W porównaniu do średniej krajowej mieszkańcy powiatu gostyńskiego mają niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w powiecie gostyńskim największy odsetek ma wykształcenie zasadnicze zawodowe (24,5%) oraz średnie zawodowe (19,4%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (41,6%) oraz średnie zawodowe (21,6%).

Tabela 4: Poziom wykształcenia mieszkańców (w wieku 13 lat i więcej)

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2021

W strukturze wykształcenia mieszkańców powiatu gostyńskiego zwraca uwagę niższy odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe, policealne i średnie w zestawieniu z danymi z województwa wielkopolskiego. Poziom wykształcenia lokalnej społeczności jest ważną przesłanką w procesie oceny umiejętności i radzenia sobie poszczególnych osób przede wszystkim na rynku pracy. Im bowiem dana osoba jest lepiej wykształcona, tym łatwiej potrafi się przystosować do zmiennej rzeczywistości rynku pracy.

Powiat gostyński obejmuje siedem gmin o łącznej powierzchni 810,3 km², z czego aż 70% stanowią grunty rolne. Liczy 73 223 mieszkańców, z czego 42% żyje w miastach, a największym ośrodkiem jest Gostyń. Powiat wyróżnia się dobrze rozwiniętym rolnictwem i przetwórstwem rolno-spożywczym – działają tu m.in. Heinz Pudliszki, SM Gostyń i Kawon – oraz przemysłem lekkim i rzemiosłem, zwłaszcza produkcją powozów.

Demograficznie region zmaga się ze spadkiem liczby ludności (o 3,1% od 2002 r.) i ujemnym przyrostem naturalnym. Prognozy wskazują dalszy spadek populacji do ok. 58 tys. w 2060 r. oraz starzenie się społeczeństwa – liczba osób powyżej 75 lat ma się podwoić do 2045 r. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,7 lat. Rośnie liczba rozwodów i maleje liczba zawieranych małżeństw, a współczynnik dzietności – podobnie jak w całym kraju – utrzymuje się na bardzo niskim poziomie.

Główne przyczyny zgonów to choroby układu krążenia i nowotwory, choć ich udział stopniowo maleje. Wskaźnik samobójstw w powiecie jest niższy niż średnia krajowa. Struktura wykształcenia mieszkańców wskazuje na dominację wykształcenia zawodowego, a udział osób z wykształceniem wyższym jest niższy niż w całej Wielkopolsce. Samorząd powiatu aktywnie wspiera rozwój edukacji, ochrony zdrowia, organizacji społecznych i przedsiębiorczości, m.in. poprzez lokalne fundusze i współpracę z bawarskim powiatem Unterallgäu.

II. Analiza problemów społecznych

System pomocy społecznej jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego polityki społecznej państwa ma za zadanie wspieranie osób i rodzin, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie zaspokoić swoich elementarnych potrzeb życiowych. Według ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy; 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 12) alkoholizmu lub narkomanii; 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie poszczególnych gmin powiatu gostyńskiego odpowiedzialne są ośrodki pomocy społecznej, których jest 7, w tym 5 miejsko-gminnych i 2 gminne. Do ich podstawowych obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych);
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Liczba osób objętych systemem pomocy społecznej ulega nieustannym zmianom. Decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej w Polsce mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Podstawową przesłanką przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe osoby i rodziny. Obecnie kryterium to ustalono na poziomie 1010 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 823 zł na osobę w rodzinie. Niski poziom kwot uprawniających do przyznania świadczeń zawęża liczbę potrzebujących i może istotnie wypaczać skalę występującego ubóstwa.

II.1. Rodzina i dziecko

W 2021 roku w Polsce żyło 10 159 300 rodzin, z czego 6 825 400 to rodziny z dziećmi. Rodziny niepełne stanowią około 23% ogółu rodzin. 831 tysięcy rodzin wychowywało troje lub więcej dzieci. Rodziny z jednym dzieckiem stanowią ponad połowę wszystkich rodzin z dziećmi.

II.1.1. Rodzina i dziecko w środowisku

Podstawowe jednostki samorządowe zajmujące się wsparciem rodzin w ich środowisku to ośrodki pomocy społecznej. Oferują m.in. pomoc finansową, rzeczową, poradnictwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów życiowych). Z kolei powiatowe centrum pomocy rodzinie zajmuje się wsparciem rodzin m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy czy pomocy dla osób z niepełnosprawnościami.

Z danych GUS wynika, że w 2024 r. odnotowano spadek zasięgu ubóstwa skrajnego w Polsce, ale jednocześnie wzrósł zasięg ubóstwa relatywnego i sfery niedostatku. Konkretnie dane wskazują na spadek ubóstwa skrajnego (czyli życia poniżej minimum egzystencji) z 6,6% w 2023 roku do 5,2% w 2024 roku. Jednakże, zasięg ubóstwa relatywnego (czyli życia w warunkach gorszych niż większość społeczeństwa) wzrósł do

13,3% w 2024 roku, a sfera niedostatku, obejmująca osoby żyjące w warunkach niskiej konsumpcji, dotknęła 46% populacji.

Dane z ośrodków pomocy społecznej wskazują, że w powiecie gostyńskim co roku zmniejsza się liczba osób, którym przyznawane są świadczenia. W 2024 r. było to o 11% mniej, niż w 2022 r.

Tabela 5: Pomoc społeczna w powiecie

	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców powiatu	73 899	73 516	73 223
Wysokość wydatków na pomoc społeczną	12 433 630,82 zł	10 125 975,05 zł	13 023 817,65 zł
Liczba osób, którym przyznano świadczenia	1305	1226	1162
pieniężne	819	756	680
niepieniężne	486	470	482
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy	1,77%	1,67%	1,59%
Wysokość wydatków na pomoc społeczną w przeliczeniu na 1 mieszkańca	168,25 zł	137,74 zł	177,87 zł

Źródło: Opracowanie PCPR na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej

Analizując dane o osobach, którym w 2024 r. przyznano świadczenia pieniężne, otrzymujemy odsetek 1,6% ogółu mieszkańców powiatu. Dla

porównania, w 2017 r. (dane z poprzedniej Strategii) odsetek ten wynosił 2,4%. Najwięcej świadczeń pieniężnych przyznano w gminach Gostyń, Krobia i Piaski, czyli w gminach o największej liczbie mieszkańców. Najwyższe kwoty na świadczenia były wydatkowane przez ośrodki pomocy społecznej w Gostyniu, Borku Wlkp. i Piaskach.

Jako najczęstsze powody przyznawania pomocy, ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu wskazują na ciężką lub długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a w dalszej kolejności m.in. na ubóstwo i potrzebę ochrony macierzyństwa.

Tendencje obserwowane w powiecie są zbieżne z tendencjami ogólnopolskimi. Mniej osób korzysta z pomocy społecznej, a jako przyczyny wskazuje się m.in. wzrost gospodarczy i spadek stopy bezrobocia, co prowadzi do zmniejszenia liczby osób, które zmuszone są szukać wsparcia ze względu na trudną sytuację finansową. Jak podaje GUS, z powodu bezrobocia w 2023 r. wsparcie otrzymało 46,9% ubogich gospodarstw, natomiast z powodu problemów związanych ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością świadczenia z pomocy społecznej otrzymało 63,8% takich gospodarstw. Wśród gospodarstw jednoosobowych, jako przyczyny przyznania świadczenia dominowały problemy zdrowotne (zły stan zdrowia, niepełnosprawność). Wystąpiły one u 75,8% osób samotnie gospodarujących. Spośród gospodarstw wieloosobowych najwięcej (60,7%) otrzymało świadczenia z powodu bezrobocia. Według GUS istotną rolę odgrywały też problemy rodzinne, przede wszystkim bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, które wystąpiły w ponad połowie (53,8%) ubogich gospodarstw wieloosobowych.

Jako powód mniejszego zapotrzebowania na wsparcie wskazuje się również działania aktywizacyjne i reintegracyjne, skuteczniejszą profilaktykę i pracę socjalną. W gminnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych (np. Gminy Gostyń) wskazuje się, że „aktywizowanie klientów,

wzmacnianie ich postaw, poszukiwanie i wypracowanie kreatywnych rozwiązań dotyczących trudności, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości jest priorytetem dla pracowników socjalnych”. Łącznie ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu gostyńskiego zatrudniały w 2024 r. 36 pracowników socjalnych. Do ich zadań należy m.in. diagnoza i ocena sytuacji życiowej osób i rodzin, identyfikacja problemów i potrzeb, a następnie ocena sytuacji pod kątem możliwości udzielenia pomocy.

Odrębną grupę pracowników ośrodków pomocy społecznej stanowią asystenci rodziny. Asystent działa w środowisku zamieszkania rodziny, wspierając ją w codziennych sytuacjach i pomagając w budowaniu silnych i samodzielnych podstaw funkcjonowania. W 2024 r. w pięciu ośrodkach pomocy społecznych na umowę o pracę było zatrudnionych łącznie 7 asystentów rodziny (w gminie Gostyń i Borek Wlkp. po dwie osoby), w gminach Piaski i Pępowo po jednym asystencie pracowało na umowę zlecenie. Na przestrzeni lat 2022-2024 poziom i formy zatrudnienia nie uległy zmianie. Zgodnie z przepisami prawa, jednorazowo pod swoją opieką asystent może mieć maksymalnie 15 rodzin.

Tabela 6: Liczba rodzin w ciągu roku objętych wsparciem asystenta rodziny

	2022	2023	2024
łącznie	79	83	80
rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	9	17	21

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

Na poziomie gmin prowadzone jest wsparcie psychologiczne dla mieszkańców, przy czym często jest to forma pomocy kierowana do ograniczonych grup. We wszystkich gminach funkcjonują punkty konsultacyjne dla osób z uzależnieniami, za wyjątkiem gminy Piaski

w takich punktach na wsparcie mogą liczyć też osoby stosujące lub doznające przemocy. Natomiast ogólnodostępne dyżury psychologów czy terapeutów prowadzone są w gminach Gostyń i Pępowo. Mimo obowiązku ustawowego, w szkołach podstawowych w Borku Wlkp. i Pogorzeli nie jest zatrudniany psycholog. Zebrane dane pokazują, że zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne, tak osób dorosłych, jak i dzieci, rośnie. Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Gostyniu obserwuje wzrost liczby rodziców, którzy zgłaszających się po pomoc w sytuacjach rozstania i uregulowania kwestii opieki nad dziećmi.

Na terenie powiatu funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu, swym zasięgiem obejmująca wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze z terenu powiatu (przedszkola, szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, domy dziecka). Poradnia merytorycznie podlega Kuratorium Oświaty, organizacyjnie – Starostwu Powiatowemu. Celem poradni jest udzielanie dzieciom od momentu urodzenia i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy diagnozowanie dzieci i młodzieży, udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne.

Zadania poradni są realizowane m.in. w formie: porad i konsultacji, udziału w spotkaniach odpowiednio nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów, udziału w zebraniach rad pedagogicznych, warsztatów, grup wsparcia, wykładów i prelekcji, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, działalności informacyjno-szkoleniowej, organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów.

Poradnia ze względu na swój powiatowy zasięg realizuje wszystkie zadania statutowe, a więc zajmuje się diagnozą rozwoju dziecka, wspomaganiem wychowawczej funkcji rodziny, dbaniem o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, udzielaniem pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej i ze specyficznymi zaburzeniami poszczególnych funkcji, udzielaniem pomocy młodzieży w rozwiązywaniu problemów w okresie dojrzewania, poradnictwem dla uczniów w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia i zawodu, dziećmi i młodzieżą z wybitymi uzdolnieniami, dziećmi z zaburzeniami w komunikowaniu się, wczesnym wspomaganiem rozwoju, pomocą rodzicom i nauczycielom.

Poradnia realizuje zadania przez:

- diagnozę psychologiczną (rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego, osobowości), pedagogiczną (określanie poziomu dojrzałości szkolnej, wiadomości i umiejętności szkolnych), logopedyczną (badanie rozwoju i zaburzeń mowy), integracji sensorycznej,
- terapię psychologiczną (zaburzenia emocjonalne, zaburzenia zachowania, moczenie nocne, terapia rodzinna), pedagogiczną (pomoc w przezwyciężaniu trudności w nauce z instruktą dla rodziców), logopedyczną (terapia jąkania, usuwanie wad wymowy), terapia SI (niwelowanie zaburzeń przetwarzania bodźców sensorycznych, wczesne wspomaganie rozwoju (stymulowanie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością lub zaburzeniami

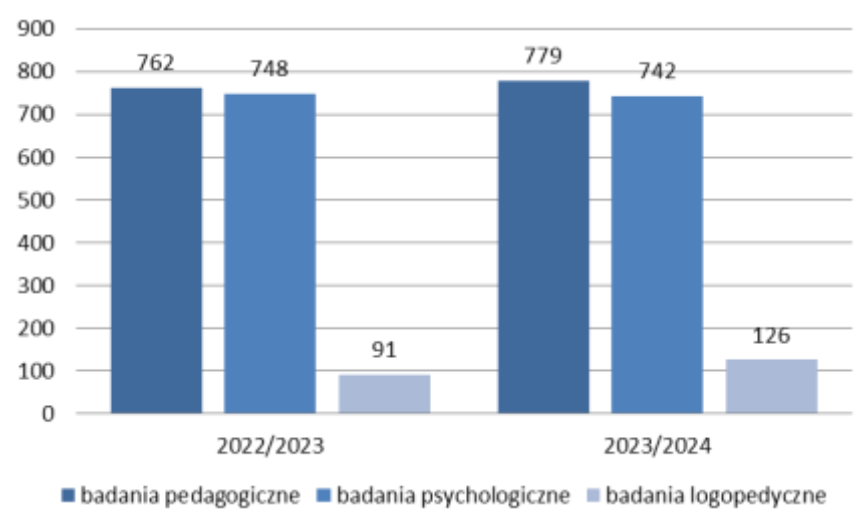
rozwojowymi oraz wspieranie ich rodzin), biofeedback, socjoterapię, inne zajęcia o charakterze grupowym,

- działalność profilaktyczną – profilaktyka uzależnień, wczesne wykrywanie trudności szkolnych,
- psychoedukację – zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, wykłady, prelekcje dla rodziców i nauczycieli,
- konsultacje, mediacje, informacje,
- doradztwo, w tym zawodowe – porady indywidualne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży,
- wydawanie orzeczeń do odpowiednich form kształcenia, o potrzebie kształcenia specjalnego (dla dzieci i uczniów niepełnosprawnych: z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją, słabowidzących i niewidomych, słabosłyszących i niesłyszących, z autyzmem, z Zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, niedostosowanych społecznie), o potrzebie indywidualnego nauczania dla dzieci, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły/ realizowanie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego, opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju, i innych opinii związanych z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży.
- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły i placówki, ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia ich potrzeb, zaplanowanie form wspomagania i ich realizację, wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji.

W poszczególnych latach szkolnych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu zgłoszono ogółem w roku szkolnym 2022/2023 – 1422 dzieci i młodzieży, a w 2023/2024 - 1367. A zatem w badanych latach liczba dzieci i młodzieży diagnozowanych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu wykazuje tendencje spadkowe. Jeśli chodzi

o poszczególne grupy badań, Poradnia odnotowuje wahania w tym zakresie.

Wykres 5: Liczba przeprowadzonych badań

Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu

W roku 2022/2023 najwięcej przeprowadzono badań pedagogicznych – 762, badań psychologicznych odbyło się 748, a logopedycznych 91.

W roku 2023/2024 najwięcej przeprowadzono badań psychologicznych – 779, badań pedagogicznych odbyło się 742, a logopedycznych 126. Ogółem w roku 2022/2023 przeprowadzono 1601 badań, a w roku 2023/2024 – 1647, co wskazuje na tendencję wzrostową, pomimo malejącej w tych latach liczby klientów. Wzrasta liczba badań psychologicznych i logopedycznych.

Tabela 7: Formy pomocy udzielonej dzieciom i młodzieży

Formy pomocy		Rok szkolny 2022/2023	Rok szkolny 2023/2024
Wydawanie orzeczeń i opinii			
Orzeczenia	słabosłyszących/niesłyszących	6	7/1

	słabowidzących/niewidomych	14	6/1
	z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	5	15
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	92	63
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym	9	9
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym	2	0
	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	36	38
	z niepełnosprawnością sprzężoną	26	26
	zagrożonych niedostosowaniem społecznym	12	11
	niedostosowanych społecznie	0	0
	o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych	4	3
Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania - depresja, zab. emocjonalno- lękowe, zab. opozycyjno-buntownicze/inne		17/31	16/22
Liczba orzeczeń ogółem		254	218
Opinie w sprawie	wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	34	37
	wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły	0	2
	odroczenia rozpoczęcia	12	22

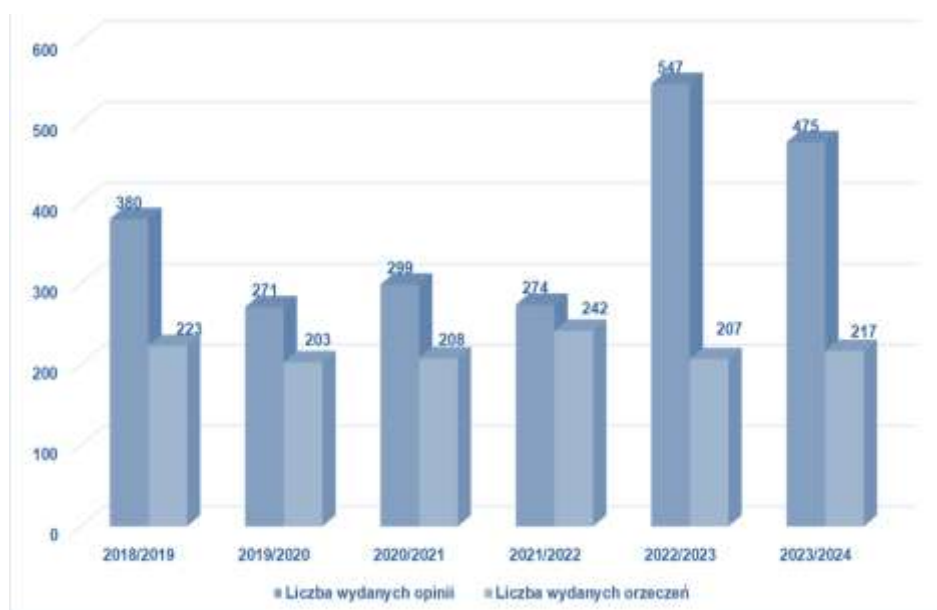
spełniania obowiązku szkolnego		
indywidualizowana ścieżka kształcenia	10	2
zwolnienia z nauki drugiego języka obcego	0	0
dostosowania wymagań edukacyjnych	92	111
udzielania zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	2	2
przyjęcia ucznia szkoły podstawowej do oddziału przysposabiającego do pracy	0	1
o specyficznych trudnościach w uczeniu się	80	124
objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, w szkole lub w placówce oświatowej	118	158
pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadpodstawowej	1	0
braku przeciwwskazań do wykonywania przez dziecko pracy lub innych zajęć zarobkowych	1	1

	zezwolenie na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	227	11
Liczba opinii ogółem		577	471
Formy pomocy bezpośredniej			
Zajęcia prowadzone przez pracowników poradni (liczba osób objętych pomocą)	terapia pedagogiczna	64	40
	terapia psychologiczna	56	81
	terapia logopedyczna	82	79
	socjoterapia	10	23
	zajęcia z uczniami zdolnymi	9	5
	inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	8	2
	zajęcia aktywizujące wybór zawodu indywidualne i grupowe	978	1079
	warsztaty	377	278
	inne formy pomocy indywidualnej	71	62
	zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych	786	945
	wczesne wspomaganie rozwoju	49	80
Ilość objętych pomocą ogółem		2490	2695

Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu

Z danych Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego wynika, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba wydanych orzeczeń jest w miarę stabilna, natomiast zauważa się dynamiczny wzrost (25%) wydanych opinii. W roku szkolnym 2022/2023 liczba wydanych opinii w stosunku do poprzedniego roku szkolnego dwukrotnie wzrosła. To oznacza, że wzrasta nam liczba dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi.

Wykres 6: Liczba wydanych opinii i orzeczeń w latach 2018-2024

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

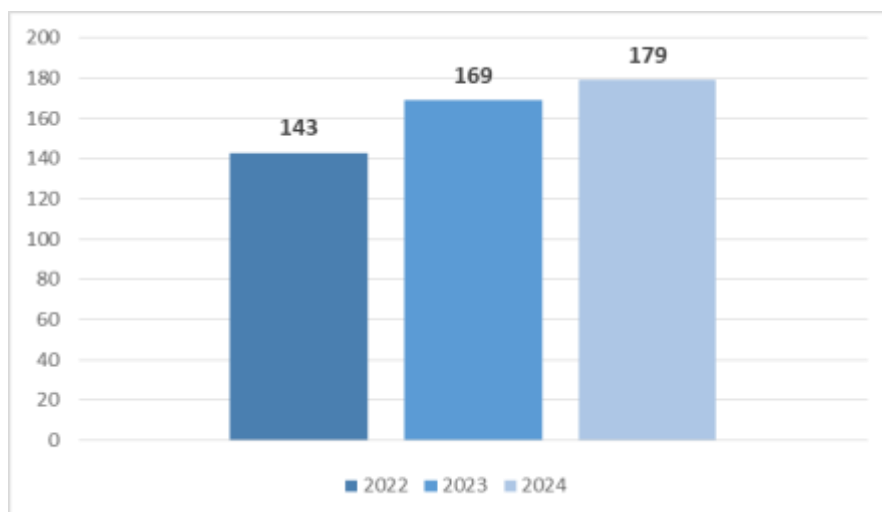
Na przestrzeni 12 lat liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju wzrosła o 53 (z 36 w roku szkolnym 2012/2013 do 89 w roku szkolnym 2023/2024), co stanowi wzrost o 59,5%. Wczesnym wspomaganie rozwoju objęte są dzieci od urodzenia do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej. Z jednej strony wzrasta poziom właściwej diagnostyki medycznej, rośnie świadomość rodziców. Z drugiej strony niepokojący jest fakt dynamicznego wzrostu liczby dzieci, u których diagnozuje się dysfunkcje rozwojowe.

Uwagę zwraca fakt wzrostu liczby orzeczeń w związku z afazją. Obserwuje się także wzrost liczby wydanych opinii w sprawie odroczenia

rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego, o specyficznych trudnościach w uczeniu się i o objęciu pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Wzrosła także liczba osób objętych bezpośrednimi formami pomocy, w tym terapią psychologiczną o 44%, socjoterapią o 130%, zajęciami aktywizującymi wybór zawodu o 10%, innymi zajęciami grupowymi o 20%, natomiast w ramach wczesnego wspomagania rozwoju zanotowano wzrost o 63%.

Wzrasta także liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności wydawanymi przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Zgodnie z danymi Zespołu na koniec 2024 r. wydano 179 orzeczeń, tj. o 25% więcej niż w 2022 r.

Wykres 7: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (dzieci w wieku do 16 lat)

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Na przestrzeni lat 2022-2024 Wydział Oświaty i Spraw Społecznych skierował do młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych 10 uczniów.

Dane sądu pokazują niemal 30% wzrost spraw dotyczących nieletnich. O 80% wzrosła liczba przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, o 67% liczba spraw związanych z demoralizacją, wandalizmem,

ucieczkami z domu. Maleje natomiast liczba przestępstw przeciwko mieniu.

Tabela 8: Rodzaje spraw dotyczące osób nieletnich

	2022	2023	2024
Przestępstwa przeciwko mieniu np. kradzieże, włamania, zniszczenie mienia, oszustwa	21	14	11
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu np. bójki, pobicia, uszczerbek na zdrowiu	5	5	9
Inne czyny karalne np. uciezki z domu, wandalizm, demoralizacja	36	27	45
Czyny z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	3	4	3
Czyny zagrażające bezpieczeństwu w ruchu drogowym i inne wykroczenia	4	5	4
Czyny na tle seksualnym	2	3	3

Źródło: Sąd Rejonowy w Gostyniu

Wzrastająca liczba spraw dotyczących nieletnich wskazuje na potrzebę objęcia młodych osób większym wsparciem, działaniami psychoedukacyjnymi i profilaktycznymi. W głównej mierze należy jednak skupić się na pracy z rodzinami, gdyż silne i prawidłowe więzi rodzinne są najbardziej skutecznym czynnikiem chroniącym dzieci i wpływającym na ich prawidłowe funkcjonowanie emocjonalno-społeczne.

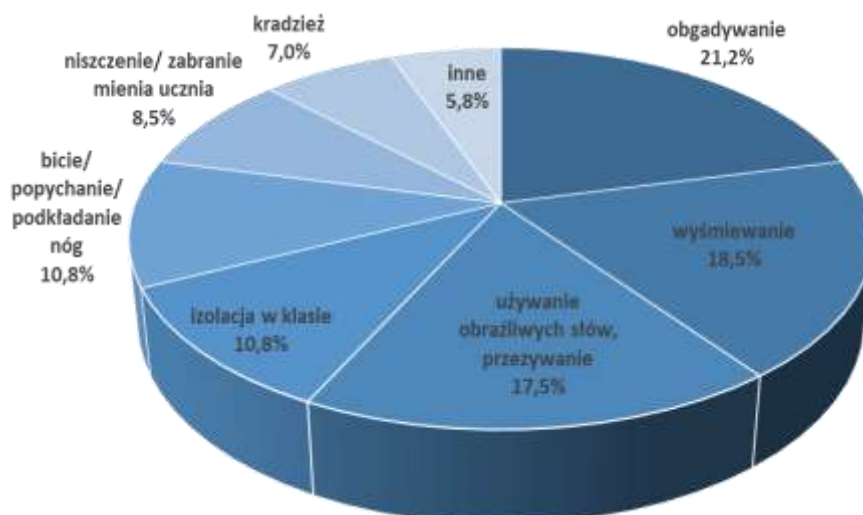
Na specjalną uwagę zasługuje kwestia przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży. Z badań Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę wynika, że w Polsce aż 66% nastolatków w wieku 11–17 lat doświadcza przemocy ze strony rówieśników – fizycznej, psychicznej i online. Skala

problemu rośnie – od 2018 roku odsetek młodzieży doświadczającej cyberprzemocy wzrósł z 27% do 36%. Z kolei raport „Obraz bullyingu w szkołach ponadpodstawowych” opracowany przez Uniwersytet SWPS, RESQL i Fundację UNIQA wskazuje, że 62% uczniów polskich szkół ponadpodstawowych doświadcza przemocy rówieśniczej przynajmniej czasami, a 60,9% było jej świadkami w ostatnich miesiącach.

Przeciętnie w każdej klasie jest osoba która, doświadcza bullyingu regularnie, przynajmniej raz w tygodniu. Jednocześnie, niemal co czwarty uczeń (24%) deklaruje wysokie bądź bardzo wysokie poczucie osamotnienia. Najczęstsze formy przemocy rówieśniczej to przemoc fizyczna (bicie, kopanie, szarpanie), przemoc psychiczna (wyzywanie, poniżanie, rozpuszczanie plotek), znęcanie się (systematyczne nękanie tej samej osoby), napaść zbiorowa (przemoc grupy wobec jednej osoby), przemoc podczas randki (przymus, upokarzanie przez partnera). Przemoc rówieśnicza to jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Badania pokazują, że jej doświadczanie wiąże się m.in. z czterokrotnie wyższym ryzykiem samookaleczeń młodych ludzi, zaburzeniami somatycznymi czy problemami edukacyjnymi i społecznymi.

Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu, w ankiecie dotyczącej motywacji i samopoczucia psychicznego skierowanej do uczniów, pytał m.in. o kwestie przemocy rówieśniczej. 70% udzielonych odpowiedzi wskazuje, że osoba była świadkiem przemocy, 19% tej przemocy doświadczyło. 12% udzielonych odpowiedzi było przyznaniem się do stosowania którejś z niżej wymienionych form przemocy.

Wykres 8: Formy przemocy występujące w szkole – odsetek wskazań

Źródło: ZSZ Gostyń – badania własne

Wśród odpowiedzi inne wskazano groźby i zastraszanie, manipulację, przemoc na tle rasowym, molestowanie, przemoc słowną w social mediach, obrażanie rodzin przez rówieśników.

32% uczniów wskazało, że klasie jest osoba narażona na przemoc (psychiczną i/lub fizyczną) ze strony rówieśników, 21% twierdzi, że takiego zagrożenia nie ma, natomiast 47% uczniów, którzy wzięli udział w ankiecie, nie ma wiedzy na ten temat. Jako osoby, którym uczniowie byliby gotowi zgłosić przemoc rówieśniczą, wymieniono rodziców, kolegów, dalej wychowawcę, pedagoga i psychologa szkolnego.

II.1.2. Dziecko pozbawione opieki rodziny

Znaczącą część klientów lokalnego systemu pomocy społecznej stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, wyrażające się m.in. w postaci

niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Może to prowadzić do pozbawienia dzieci, trwale lub przejściowo, szans wychowywania we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, w których panuje niewłaściwa atmosfera, konflikty rodzinne, błędy wychowawcze, brak odpowiedzialności za dzieci, są zerwane więzi uczuciowe między członkami rodziny, a szczególnie w stosunku do dziecka. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych niejednokrotnie jest podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem. Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Ma ona charakter czasowy. Zapewnia czas potrzebny na pracę z rodziną biologiczną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub - gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka.

Na terenie powiatu gostyńskiego piecza zastępcza jest organizowana w formach rodzinnych i instytucjonalnych. Liczba rodzin zastępczych jest zmienna, w ciągu roku powstają nowe rodziny, rozwiązane są rodziny istniejące, co jest charakterystyczne dla rodzinnej pieczy zastępczej. Stabilniej wygląda piecza instytucjonalna. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

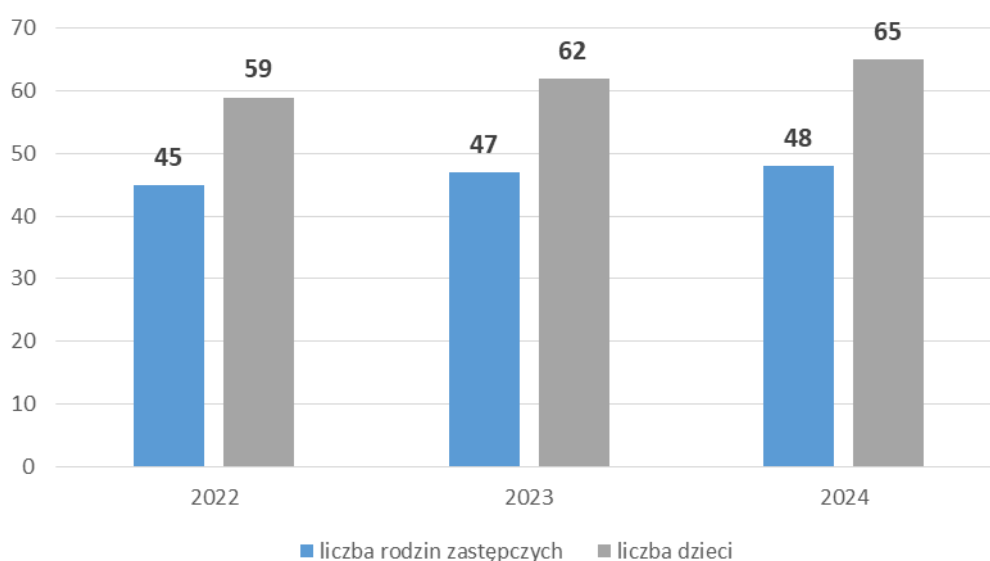
Na terenie powiatu gostyńskiego w 2024 r. trzy Domy Dziecka - dwa Domy Dziecka w Bodzewie posiadają po 14 miejsc, Dom Dziecka w Gostyniu może przyjąć 10 dzieci. W ciągu roku w placówkach przebywało łącznie 52 wychowanków, z czego 16 pochodziło z terenu powiatu gostyńskiego, a 35 spoza powiatu gostyńskiego. W 2024 r. wpłynęło 1105 zapytań o możliwość umieszczenia dzieci z terenu całej Polski do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego (w roku 2022 - 596; w 2023 - 749). W roku 2024 wydano 14 skierowań, w tym cztery do Domu Dziecka nr 1 w Bodzewie, cztery do Domu Dziecka nr 2 w Bodzewie, sześć do Domu Dziecka w Gostyniu.

Specjaliści pracujący w obszarze pieczy zastępczej zwracają uwagę, że jedną z najbardziej dogodnych form opieki nad dzieckiem jest rodzina zastępcza. W skali kraju mówi się o kryzysie rodzicielstwa zastępczego.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2024 r. w Polsce funkcjonowało 36,5 tys. rodzin zastępczych oraz 0,9 tys. rodzinnych domów dziecka. Wśród rodzin zastępczych rodziny spokrewnione stanowiły 63,6%, rodziny niezawodowe – 30,4%, a rodziny zawodowe – 6,0%. Funkcję rodziny zastępczej pełniło 18,9 tys. małżeństw (51,8% wszystkich rodzin) i 17,6 tys. osób samotnych (48,2%). Rodziny, które przyjęły jedno dziecko, stanowiły 71,7%, dwoje dzieci – 18,5%, troje – 5,6%, zaś czworo i więcej dzieci – 4,1% wszystkich rodzin zastępczych. Ponad połowa (52,6%) osób prowadzących rodziny zastępcze była w wieku 51–70 lat. Na koniec 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało 77,3 tys. dzieci, z tego 59,8 tys. w pieczy rodzinnej oraz 17,5 tys. w pieczy instytucjonalnej. W porównaniu z 2023 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zwiększyła się o 2,6%.

W powiecie gostyńskim na koniec 2024 r. funkcjonowało 48 rodzin zastępczych, w których łącznie przebywało 65 dzieci.

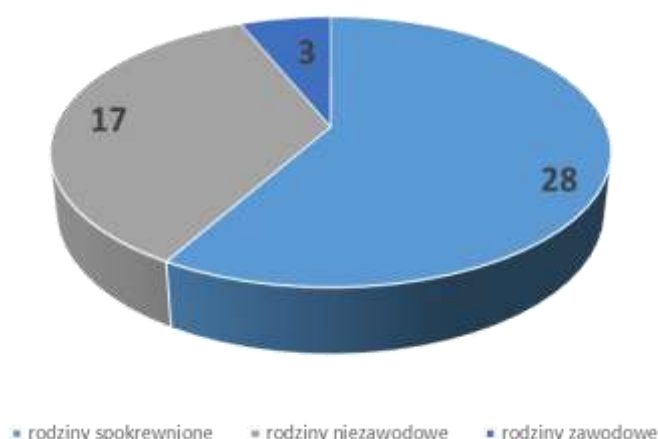
Wykres 9: Liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Liczba rodzin zastępczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie, warto jednak zwrócić uwagę, że ponad 58% rodzin, to rodziny spokrewnione, co oznacza, że swoją funkcję wypełniają wobec najbliższych członków rodziny (wnuki lub rodzeństwo), bez gotowości przyjęcia pod swoją opiekę innych dzieci. Podobna sytuacja ma miejsce wśród rodzin niezawodowych, które łączy z dzieckiem stosunek pokrewieństwa (tj. ciocia, wujek) – one również nie wyrażają zgody na przyjęcia pod swoją opiekę innych małoletnich. Obserwując liczbę rodzin zastępczych poszczególnych typów widoczna jest tendencja stałego wzrostu liczby rodzin spokrewnionych. Z jednej strony oznacza to, że małoletni pozostają pod opieką najbliższych osób, niestety czasami oznacza to także pozostawanie w dysfunkcyjnym środowisku, kiedy wspólnie z rodziną zastępczą zamieszkują np. uzależnieni rodzice dziecka.

Wykres 10: Liczba rodzin poszczególnych typów na koniec 2024 r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

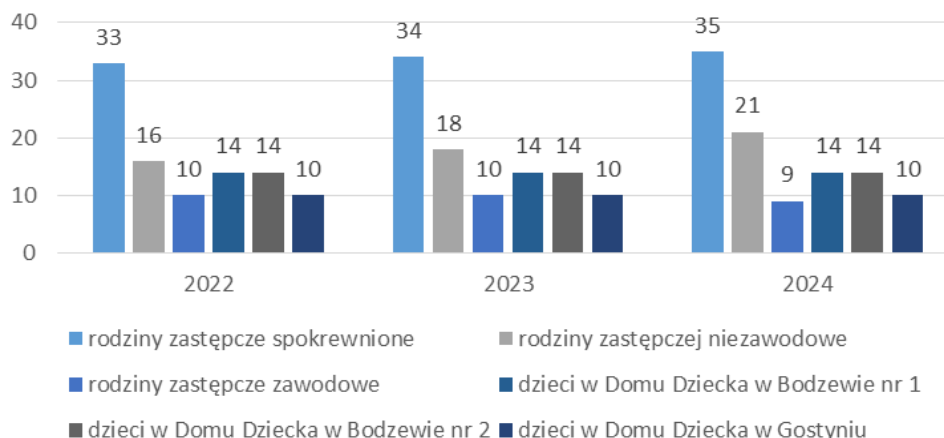
W 2024 r. do rodzinnej pieczy zastępczej w skali kraju po raz pierwszy zostało przyjętych 10,4 tys. dzieci, a opuściło ją 8,5 tys. dzieci w wieku do 18 roku życia. Najwięcej dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka (2,8 tys.). Do adopcji trafiło 1,4 tys. dzieci, a do rodziny naturalnej powróciło 2,6 tys. wychowanków. Z powodu przeniesienia do instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzinną pieczę zastępczą opuściło 927 dzieci, 42 dzieci umieszczono w domu pomocy społecznej, natomiast 755 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą z innego powodu.

W powiecie gostyńskim w 2024 r. do rodzin zastępczych trafiło 12 dzieci, a opuściło je 9 dzieci w wieku do 18 roku życia. Do adopcji trafiło 3 dzieci, a do rodziny naturalnej powróciło 3 wychowanków.

Najwięcej dzieci przebywa w rodzinach spokrewnionych. Na koniec 2024 r. było to 34% dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu. Rodziny zastępcze niezawodowe zapewniły opiekę dla 20% dzieci. W trzech rodzinach zawodowych funkcjonujących na koniec minionego roku w powiecie przebywało łącznie 9 dzieci, co oznacza pełne wykorzystanie wolnych miejsc. W 2025 r. utworzono nową rodzinę zawodową, planuje się podpisać kolejną umowę, co oznaczałoby, że na koniec 2025 r. w powiecie

będzie funkcjonowało 5 rodzin zastępczych zawodowych, zgodnie z limitem przewidzianym w „Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie gostyńskim na lata 2025-2027”.

Wykres 11: Liczba dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej

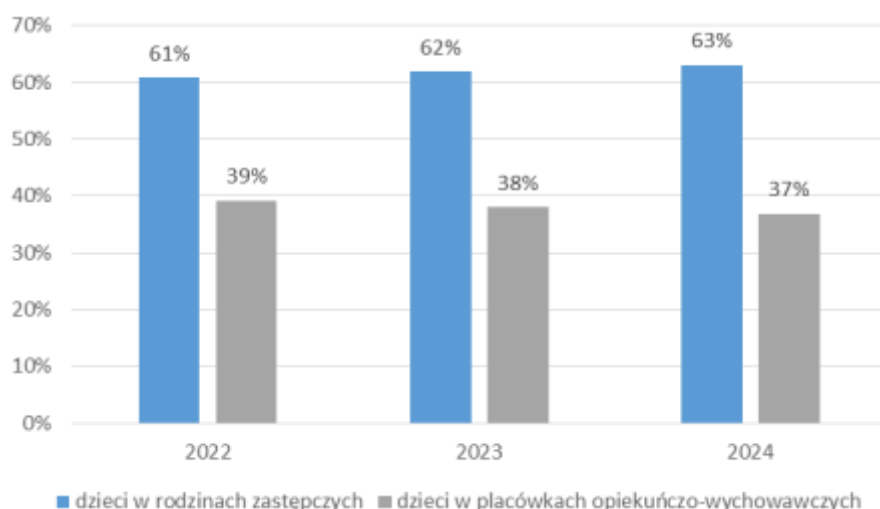

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Na terenie powiatu gostyńskiego, jak wspomniano wyżej, funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze, mogące zapewnić opiekę łącznie 38 wychowankom. Zazwyczaj wszystkie miejsca są wykorzystane, małe przerwy występują pomiędzy odejściem wychowanka i przyjęciem kolejnego. Ta sytuacja pokazuje potrzebę zapewnienia miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dzięki istnieniu tych placówek oraz ich współpracy z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie gostyńskim nie wystąpił do tej pory problem z niezrealizowanymi postanowieniami sądu o umieszczeniu małoletnich w pieczy zastępczej.

W analizowanym okresie, ale także patrząc na dane z wcześniejszych lat, na zbliżonym poziomie kształtują się odsetki dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Proporcje te stanowią ok. 60% do 40%.

Wykres 12: Odsetek dzieci w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu wydało 12 decyzji przyznających świadczenie dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej – siedem z rodzinnej pieczy i pięć z instytucjonalnej. Opracowano 10 planów usamodzielnienia, które będą również realizowane w latach kolejnych. Realizowano również 30 usamodzielnień rozpoczętych w latach poprzednich. Uaktualniono i zmieniono 12 planów usamodzielnienia. Proces usamodzielnienia 6 wychowanków zakończono.

Tabela 9: Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie pieczy zastępczej

	2022	2023	2024
rodziny zastępcze	1 671 113,07 zł	1 768 717,55 zł	2 010 945,97 zł
placówki opiekuńczo-wychowawcze	181 172,48 zł	59 129,17 zł	69 861,24 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Na przestrzeni lat 2022-2024 wielkość środków przeznaczonych na finansowanie świadczeń dla rodzin zastępczych systematycznie rosła (o 20%), co wynika m.in. z faktu wzrostu świadczeń na utrzymanie dziecka, wynagrodzeń rodzin zawodowych oraz kwot świadczeń fakultatywnych, dostosowanych do wzrastających cen.

W ramach wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, we wrześniu 2021 r. uruchomiono w Gostyniu mieszkanie treningowe, przeznaczone jednorazowo dla czterech wychowanków pieczy zastępczej. Mieszkanie składa się z trzech w pełni wyposażonych w niezbędny sprzęt pokoi, kuchni, łazienki, WC, do mieszkania przynależy piwnica. W roku 2024 mieszkanie zostało odmalowane i doposażone w niezbędne sprzęty. Od czasu uruchomienia mieszkania treningowego w roku 2022 skorzystało z niego czterech wychowanków, w 2023 r. – dwóch a w 2024 r. czterech wychowanków pieczy zastępczej. Celem mieszkania treningowego jest przygotowanie osób usamodzielnianych do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie treningowe zapewnia wsparcie w nabywaniu umiejętności praktycznych, radzeniu sobie w codziennym życiu, zarządzaniu finansami, utrzymywaniu relacji społecznych oraz poszukiwaniu zatrudnienia, co ma na celu umożliwienie im integracji ze społecznością lokalną i prowadzenia niezależnego życia. Nad mieszkaniem treningowym kontrolę pełnią pracownicy Działu Nadzoru i Pomocy Instytucjonalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, którzy zapewniają też wsparcie dla przebywających w nim wychowanków.

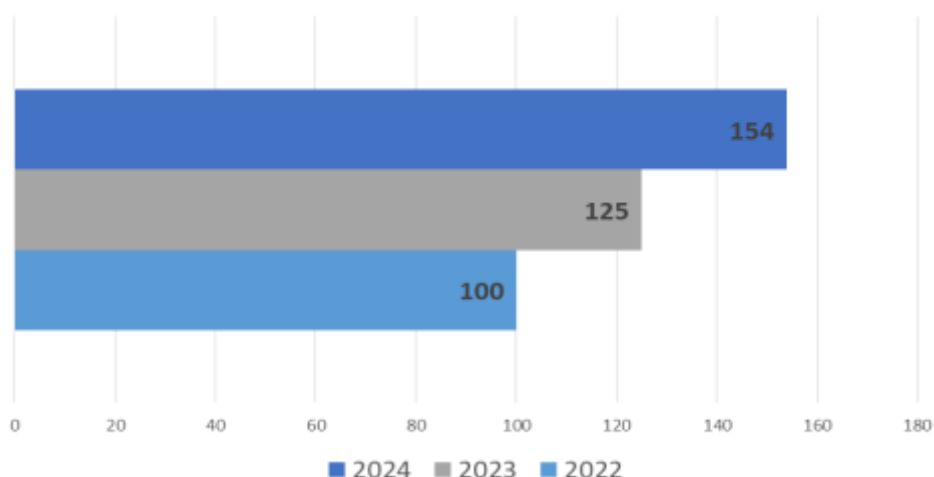
II.1.3. Przemoc domowa

Przemoc domowa to poważny problem społeczny, dotyczący zarówno kobiety, jak i mężczyzn, a także dzieci. Zjawisko to nie ogranicza się do konkretnych grup społecznych czy ekonomicznych i występuje w różnych środowiskach. Przemoc domowa jest przestępstwem, a polskie prawo

przewiduje kary dla sprawców. Procedura „Niebieskie Karty” to system działań podejmowanych w przypadku podejrzenia przemocy domowej, mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą oraz wsparcie ich w wyjściu z trudnej sytuacji. Procedura ta obejmuje m.in. interwencję odpowiednich służb, diagnozę sytuacji, udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, a także działania skierowane do osób stosujących przemoc.

Zespoły Interdyscyplinarne działające przy gminnych ośrodkach pomocy społecznej w powiecie gostyńskim w 2024 r. prowadziły 154 procedury „Niebieskie Karty”, o ¼ więcej niż w roku 2023.

Wykres 13: Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

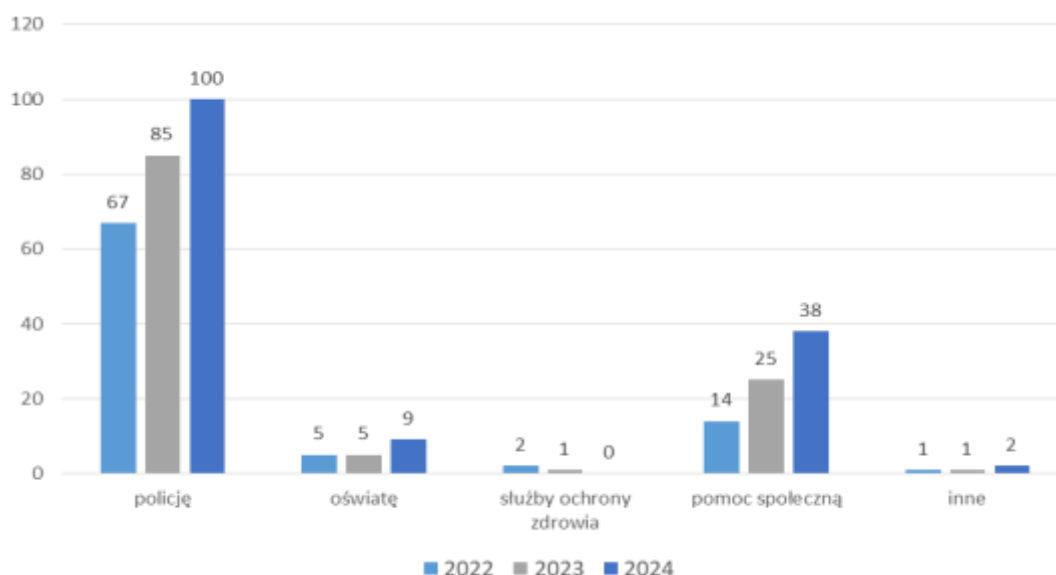
W 2024 r. Krobia była jedyną gminą, w której prowadzono mniej (o 41%) Niebieskich Kart. W pozostałych gminach prowadzono więcej procedur, w Piaskach ich liczba wzrosła o 133%, w Pogorzeli o 180%.

W przypadku połowy prowadzonych Niebieskich Kart zjawisko przemocy dotyczyło także dzieci, odsetek tego rodzaju procedur wzrósł w 2024 r. o 20% w porównaniu do roku 2023. Wskazuje to na potrzebę ochrony małoletnich.

Niezmiennie najwięcej Niebieskich Kart jest zakładanych przez policję, a w dalszej kolejności przez pracowników pomocy społecznej. Tutaj

obserwuje się wzrost aktywności i 52% więcej rozpoczętych procedur w roku 2024 w porównaniu do roku 2023 r. Niebieskie Karty zakładane przez pracowników oświaty stanowią zaledwie 6% prowadzonych procedur. Wśród odpowiedzi inne wskazano PCPR oraz gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wykres 14: Miejsca zakładania Niebieskich Kart

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Piaskach działa na zlecenie powiatu gostyńskiego oferując 15 miejsc noclegowych przeznaczonych dla osób i ich rodzin doznających przemocy domowej.

Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Piaskach współpracuje z instytucjami, które zajmują się pomaganiem i wspieraniem rodzin doznających przemocy domowej, m.in. sądem, PCPR w Gostyniu, służbą kuratorską, szkołami, przedszkolami, policją, służbą zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej. Oferuje pomoc psychologa, pomoc prawnika, terapeuty, pedagoga, specjalisty ds. pracy z osobami po przemocy domowej. Ponadto wiele osób korzysta z pomocy rzeczowej.

Tabela 10: Liczba osób korzystających z działalności BOIK

	2022	2023	2024
łącznie	45	29	29
kobiety	20	15	10
dzieci	21	11	18
mężczyźni	4	3	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

II.2. Bezrobocie i aktywizacja zawodowa

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie gostyńskim osiągnęła poziom 4,9% na koniec roku 2024. Nie zmieniła się jednak struktura bezrobocia w porównaniu do lat minionych - niezmiennie występuje nadwyżka osób z tzw. grup ryzyka, są to m.in.: długotrwale bezrobotni (choć ich liczba w ostatnich dwóch latach znacząco spadła, z 51% populacji osób bezrobotnych w 2022 r. do 42% w 2024 r.), kobiety, osoby bez kwalifikacji zawodowych. Osoby te mają największe problemy z podjęciem zatrudnienia. Ich przywrócenie na rynek pracy jest zarówno kosztowne, jak i długotrwałe. Działania Urzędu muszą więc być elastyczne i dopasowane do indywidualnych potrzeb bezrobotnych, w szczególności zaś osób, które z powodu wieku, nieaktualnych kwalifikacji czy sytuacji życiowej są mało aktywne zawodowo.

Rynek pracy powiatu gostyńskiego charakteryzowały w 2024 r. następujące cechy:

- przewaga kobiet w strukturze bezrobotnych, które stanowiły 56% zarejestrowanych,
- dominacja wśród bezrobotnych osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (37%) oraz gimnazjalnym i niższym (22%),
- odsetek bezrobotnych z wyższym wykształceniem wynosił 8%,
- przewaga osób młodych w wieku 18-34 lata (42%),

- duża grupa osób, które ukończyły 50 lat – 24%,
- dość wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych – 42%. Należy jednak zauważyć duży spadek tychże osób w porównaniu do roku 2022, gdzie ich odsetek wynosił 51%,
- bez kwalifikacji zawodowych było 27% osób,
- orzeczenie o stopniu niepełnoprawności posiadało 6% populacji bezrobotnych,
- prawo do zasiłku dla bezrobotnych w 2024 r. obejmowało średnio 18% zarejestrowanych.

W 2024 r. dokonano 2 956 nowych rejestracji (o 177 rejestracji więcej niż w 2023 r.). Najwięcej osób rejestrowało się w styczniu – 310. Najmniej nowych rejestracji odnotowano w maju - 174.

W trakcie 2024 r. z ewidencji wyłączono 3 040 kart rejestracyjnych osób bezrobotnych, z czego 1 834 (60%) z powodu podjęcia pracy. Średnia liczba poszukujących pracy w 2024 r. wynosiła 38.

Stopa bezrobocia w roku 2024 najwyższa była w styczniu i lutym, kiedy wynosiła 5,4%, a najniższa w czerwcu i październiku – 4,7%. W powiecie gostyńskim w grudniu 2024 r. stopa bezrobocia wynosiła 4,9%, w skali kraju 5,1%, natomiast w województwie wielkopolskim – 3%.

Tabela 11: Wydatki z Funduszu Pracy na usługi i instrumenty rynku pracy

	2022	2023	2024
staże	2 935 551,77 zł	2 005 011,31 zł	3 458 399,81 zł
środki na podjęcie działalności gospodarczej	2 015 945,40 zł	2 286 394,20 zł	2 772 769,07 zł
prace społecznie użyteczne	8 977,50 zł	21 692,82 zł	25 376,10 zł
refundacja kosztów utworzenia miejsc pracy	624 642,40 zł	846 000,00 zł	1 280 984,01 zł

prace interwencyjne	317 904,83 zł	343 818,53 zł	349 817,24 zł
szkolenia	333 408,94 zł	136 995,64 zł	328 041,42 zł
bon zatrudnieniowy	55 240,80 zł	14 345,10 zł	0,00 zł
bon na zasiedlenie	56 000,00 zł	79 000,00 zł	32 000,00 zł
dofinansowanie wynagrodz. osób 50 +	66 734,64 zł	33 940,00 zł	22 444,00 zł
studia podyplomowe	7 356,30 zł	20 170,03 zł	26 722,88 zł
dofinansowanie kosztów zatrudnienia pracowników DPS oraz jednostek WRiPZ	0,00 zł	129 684,36 zł	204 150,72 zł
zatrudnienie wspierane	4 352,60 zł	- zł	- zł
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	389 162,44 zł	435 002,20 zł	492 200,28 zł
	6 815 277,62 zł	6 352 054,19 zł	8 992 905,53 zł

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

Wydatki z Funduszu Pracy w 2024 r. wzrosły o ponad 41% w porównaniu do roku 2023. Największy wzrost odnotowano w obszarze szkoleń (niemal 140%) oraz staży (ponad 72%).

Tabela 12: Wydatki obligatoryjne Powiatowego Urzędu Pracy

	2022	2023	2024
zasiłki dla bezrobotnych	3 697 568,64 zł	5 170 056,75 zł	5 784 997,96 zł
dotatki aktywizacyjne	187 178,50 zł	256 560,40 zł	374 433,30

			zł
świadczenia integracyjne dla uczestników CIS	467 806,79 zł	412 814,36 zł	511 637,14 zł
	4 352 553,93 zł	5 839 431,51 zł	6 671 068,40 zł

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

W okresie ostatnich trzech lat wzrastają kwoty wydatków obligatoryjnych, o ponad 53% w roku 2024 r. w porównaniu do roku 2023. Co roku obserwowany jest wzrost nowych rejestracji. W 2022 r. na powiatowym rynku pracy pojawili się uchodźcy z Ukrainy, na skutek rosyjskiej agresji na ten kraj.

II.3. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

Zjawisko wykluczenia społecznego oznacza sytuację, w której jednostka lub grupa społeczna nie może w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturowym społeczeństwa. Ograniczenia te wynikają nie z wewnętrznych przekonań czy wyborów osób wykluczonych, lecz z czynników znajdujących się poza ich kontrolą, takich jak brak dostępu do zasobów, dóbr, instytucji, praw społecznych oraz deprywacja podstawowych potrzeb.

Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i szerszym niż ubóstwo – oprócz niskich dochodów uwzględnia także trudności z dostępem do edukacji, pracy, opieki zdrowotnej, usług społecznych i udziału w życiu publicznym. Skutkuje izolacją i marginalizacją społeczną, z ograniczeniem możliwości korzystania z praw, zasobów i aktywności, które są warunkiem pełnego uczestnictwa obywatelskiego.

Istotnymi cechami wykluczenia społecznego są m.in.:

- pozbawienie dostępu do podejmowania decyzji i praw,

- ograniczenia ekonomiczne i edukacyjne,
- dyskryminacja i napiętnowanie społeczne,
- utrudniony dostęp do infrastruktury i usług publicznych,
- utrata więzi społecznych i alienacja.

W praktyce dotyka ono różnorodnych grup zagrożonych marginalizacją, takich jak osoby bezrobotne, niepełnosprawne, seniorzy, imigranci, osoby uzależnione czy bezdomne. Definicje te podkreślają, że jest to problem zarówno społeczny, jak i polityczny, wymagający działań na poziomie systemowym.

II.3.1. Osoby starsze i z niepełnosprawnościami

Główny Urząd Statystyczny podaje dane dotyczące sytuacji osób starszych w Polsce w 2023 r. Wynika z nich, że udział osób starszych w populacji mieszkańców Polski osiągnął poziom 26,3%, co oznacza wzrost o 0,4 p. proc. w porównaniu do roku 2022. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wzrósł w 2023 r. do poziomu 30,9 z 29,9 w roku poprzednim. Według prognozy demograficznej w perspektywie do roku 2060 spodziewany jest stały wzrost liczby ludności w wieku senioralnym. W 2060 r. w Polsce ma mieszkać 11,9 mln osób starszych, tj. o 19,9% więcej niż w 2023 r., stanowiąc 38,3% ogółu ludności.

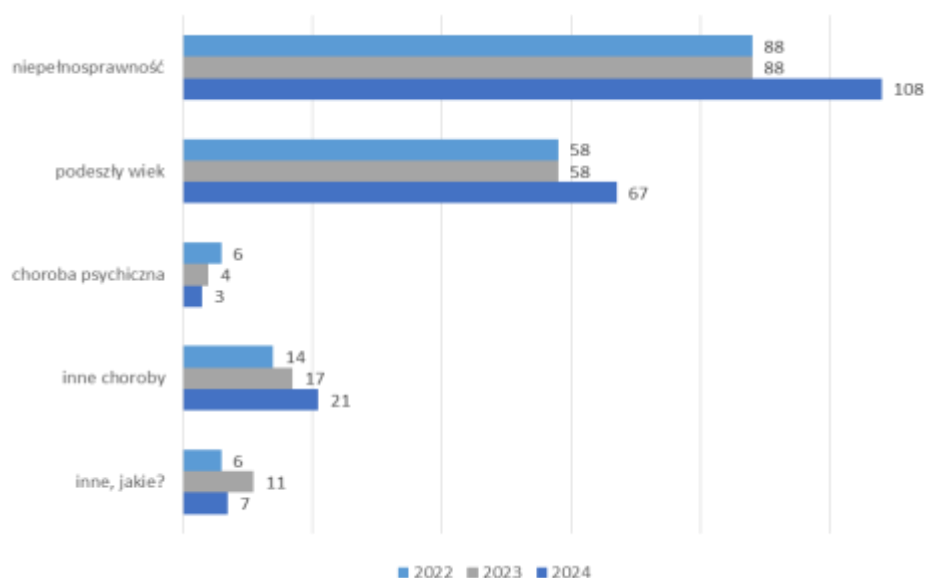
Podstawowym źródłem utrzymania gospodarstw domowych składających się wyłącznie z osób w wieku senioralnym są dochody ze świadczeń społecznych. W 2023 r. stanowiły one 85,3% dochodu rozporządzalnego na jedną osobę w tych gospodarstwach. Ze świadczeń społecznych najwyższy udział (aż 81,5% ogółu dochodu rozporządzalnego) miały emerytury i renty. W 2023 r. z zasiłków stałych korzystało 71,5 tys. osób w wieku 60 lat i więcej, a ich łączna wartość wyniosła 369,9 mln zł, z czego 95,6% trafiło do seniorów samotnie gospodarujących.

Stacjonarną opiekę zdrowotną w 2023 r. zapewniało w Polsce 894 szpitale ogólnych z liczbą łóżek wynoszącą 161,2 tys. W szpitalach tych działały 62 oddziały geriatryczne, które dysponowały 1,2 tys. łóżek. W stosunku do roku poprzedniego liczba łóżek na tych oddziałach spadła o 0,2%, a liczba leczonych osób wzrosła o 14,4%. W zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych, hospicjach oraz na oddziałach paliatywnych, na koniec 2023 r. przebywało 33,8 tys. osób w wieku 61 lat i więcej. Największą liczbę pacjentów stanowiły osoby w wieku 80 lat i więcej – 18,0 tys. osób.

Usługi opiekuńcze w terenie to pomoc świadczona osobom potrzebującym w ich własnym domu, mająca na celu wsparcie w codziennych czynnościach i poprawę jakości życia. Obejmują one m.in. pomoc w zaspokajaniu potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zaleconą przez lekarza oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wnioski o przyznanie usług opiekuńczych rozpatrują ośrodki pomocy społecznej, ustalając zakres oraz ewentualną odpłatność za świadczenia. Poniższy wykres pokazuje dane na temat liczby osób w powiecie gostyńskim, którym przyznano usługi opiekuńcze, w rozbiciu na przyczyny udzielenia wsparcia.

Najczęstszą z nich jest niepełnosprawność oraz podeszły wiek, utrudniające samodzielne funkcjonowanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb. W obu tych grupach w 2024 r. wzrosła liczba osób, którym udzielono wsparcia. Wśród odpowiedzi „inne” pojawiła się bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

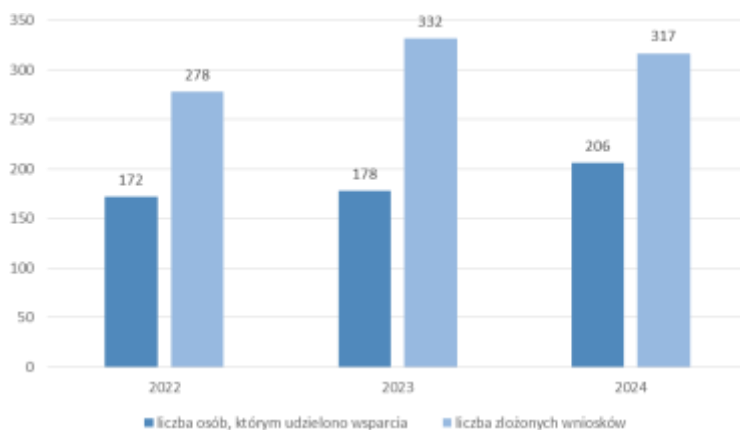
Wykres 15: Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że na przestrzeni ostatnich trzech lat w ciągu roku w powiecie około 300 osób składa wnioski o przyznanie usług opiekuńczych. Nie obserwuje się wzrastającego zapotrzebowania, nieznacznie natomiast rośnie liczba przyznawanego wsparcia. Realizacja zapotrzebowania kształtuje się poziomie około 60%. Wydanie decyzji o potrzebie lub możliwości przyznania wsparcia następuje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

Wykres 16: Liczba złożonych wniosków a liczba przyznanego wsparcia

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej

Osoby starsze mogą korzystać ze stacjonarnych form wsparcia oraz aktywizacji. Na terenie gminy Gostyń funkcjonuje dom dziennego pobytu dla seniorów, w pozostałych gminach działają kluby seniora. Starsi mieszkańcy mogą też korzystać z ofert lokalnych ośrodków kultury oraz organizacji takich jak koła gospodyń wiejskich czy związki emerytów.

Powiat Gostyński, w ramach otwartych konkursów ofert, wspiera finansowo działania realizowane przez stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. Związane są one przede wszystkim z aktywizacją i integracją tych środowisk.

II.3.1.1. Osoby starsze na rynku pracy

Seniorzy stanowią coraz większą grupę na rynku pracy, a ich potencjał jest coraz bardziej doceniany. Wyzwania związane z zatrudnianiem osób starszych istnieją, jednak można im sprostać poprzez odpowiednie działania edukacyjne, programy aktywizacyjne i zmianę postaw społecznych. Ważne jest, aby pracodawcy otworzyli się na potencjał seniorów i stworzyli im warunki do aktywnego uczestnictwa w życiu zawodowym.

W powiecie gostyńskim rośnie liczba osób powyżej 50. roku życia, które korzystają z aktywnych form wsparcia. Najczęściej korzystają ze szkoleń i staży.

Tabela 13: Liczba osób w wieku 50+ biorących udział w aktywnych formach w latach 2022-2024

Aktywna forma	2022	2023	2024
Staż	8	12	10
Prace Interwencyjne	3	6	7

Dofinansowanie do wynagrodzenia dla osób 50+	2	2	1
Dotacja na podjęcie działalności gospodarczej	5	3	3
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	3	3	7
Prace społeczno-użyteczne	5	8	6
Szkolenia	7	4	15
Studia podyplomowe	0	0	2
Zwrot kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne (DPS, WRiPZ)	X	2	0
Łącznie	33	40	51

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która weszła w życie 1 czerwca 2025 roku, pozwala aktywizować osoby w wieku emerytalnym poprzez dofinansowanie do ich zatrudnienia. Aż 63% bezrobotnych w wieku 50+ stwierdziło, że główną przeszkodą w znalezieniu przez nich pracy jest wiek. Jednocześnie Główny Urząd Statystyczny podaje, że obecnie co czwarta osoba w wieku produkcyjnym przekroczyła 50. rok życia. Liczba aktywnych na rynku pracy 50-latków stale rośnie i do 2030 roku może stanowić nawet jedną trzecią osób aktywnych zawodowo. Dane pokazują, że w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdują się kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby z niepełnosprawnościami i właśnie osoby w wieku 50 lat i więcej. Wprowadzenie nowych instrumentów ma wspierać aktywizację zawodową osób w wieku starszym, w tym również nadal chcących pracować emerytów, zapobiegając tym samym wykluczeniu społecznemu.

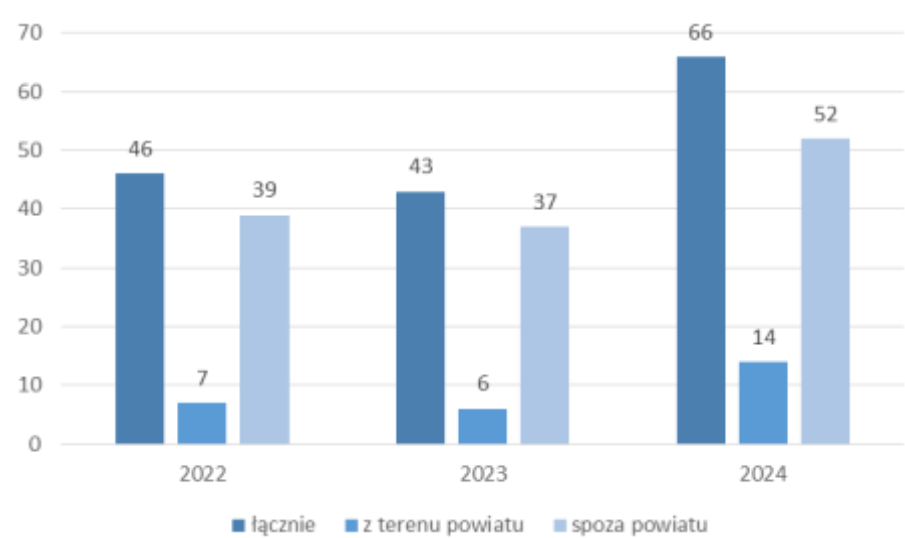
II.3.1.2. Domy Pomocy Społecznej w powiecie

Osoby wymagające całodobowej opieki, niemogące samodzielnie funkcjonować w środowisku z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, mogą korzystać z pomocy w formie umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonują i działają cztery domy pomocy społecznej, posiadające łącznie 374 miejsca, tj.:

1. Dom Pomocy Społecznej w Chumiętkach (gmina Krobia) – przeznaczony dla osób przewlekłe somatycznie chorych ze 114 miejscami.
2. Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie (gmina Krobia) – przeznaczony dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z 96 miejscami dla mieszkańców.
3. Dom Pomocy Społecznej w Rogowie (gmina Krobia) – przeznaczony dla osób przewlekłe psychicznie chorych z 97 miejscami dla kobiet i mężczyzn.
4. Dom Pomocy Społecznej w Zimnowodzie (gmina Borek Wielkopolski) – przeznaczony dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z 67 miejscami.

Wykres 17: Umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie powiatu gostyńskiego

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Widoczny jest wzrost przyjęć mieszkańców z powiatu.

Tabela 14: Liczba osób umieszczonych w 2024 r. w poszczególnych domach pomocy społecznej

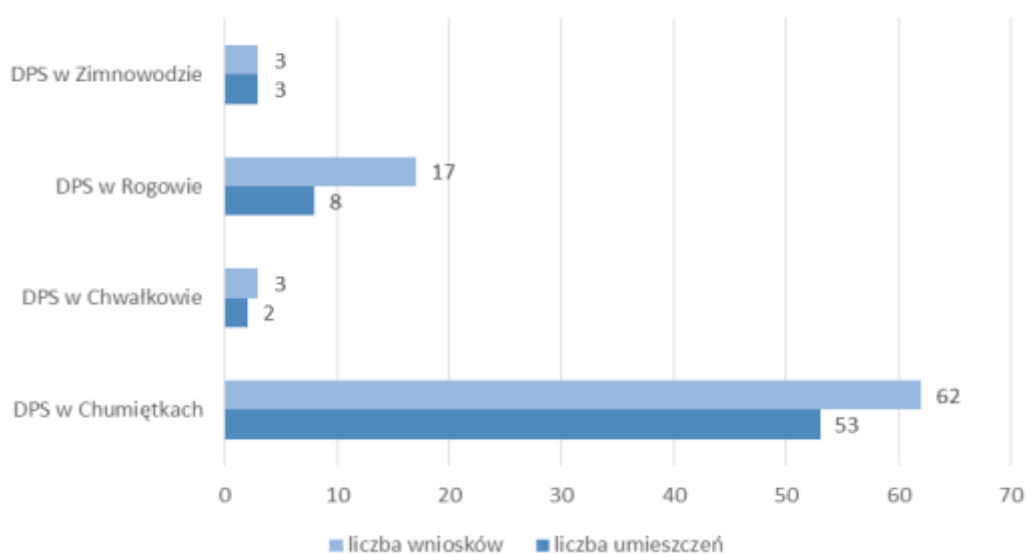
	DPS w Chumiętkach	DPS w Chwałkowie	DPS w Rogowie	DPS w Zimno- wodzie
Liczba umieszczonych osób z terenu powiatu gostyńskiego	14	0	0	0
Liczba umieszczonych osób spoza	39	2	8	3

powiatu				
Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2024 r.	112	96	97	67

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Najwięcej wniosków o umieszczenie dotyczy Domu Pomocy Społecznej w Chumiętkach. W 2024 r. stopień pozytywnego rozpatrzenia wniosków wyniósł 85%. Najniższy poziom realizacji dotyczy Domu Pomocy Społecznej w Rogowie i wynosi 47%.

Wykres 18: Liczba umieszczeń a liczba wniosków o umieszczenie w DPS w 2024 r.

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej corocznie wzrastają. Od lat najwyższe są w DPS w Zimnowodzie. W 2024 r. średni

koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w powiecie wyniósł 6 322,66 zł i jest to 38% wzrost w porównaniu do roku 2022.

Tabela 15: Koszty utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej powiatu gostyńskiego w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
DPS w Chumiętkach	4601,23 zł	5179,52 zł	6135,89 zł
DPS w Chwałkowie	4704,27 zł	5341,75 zł	6140,94 zł
DPS w Rogowie	4327,34 zł	5283,01 zł	6129,39 zł
DPS w Zimnowodzie	4690,90 zł	5842,13 zł	6884,40 zł
Średni koszt w powiecie	4580,94 zł	5411,60 zł	6322,66 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

W Polsce liczba osób z niepełnosprawnościami szacowana jest na od 3 do 7 milionów, przy czym oficjalne dane mówią o ponad 3 milionach osób z prawnym potwierdzeniem niepełnosprawności. Na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku liczba osób niepełnosprawnych ogółem według stanu na dzień 31 marca 2021 r. wynosiła 5,4 mln. i stanowiła 14,3% ludności kraju wobec 12,2% w 2011 r. oraz 14,3% w 2002 r. Udział mężczyzn wśród osób niepełnosprawnych wynosił 45,1% wobec 54,9% dla kobiet. Najczęściej występujące stopnie to umiarkowany (59%), lekki (29%) i znaczny (27,4%). Najczęściej występują uszkodzenia i choroby narządów ruchu, a także niepełnosprawność intelektualna i sprzężona. Tylko około 30% osób z niepełnosprawnościami jest aktywnych zawodowo.

II.3.1.3. Rehabilitacja społeczna

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością w ramach zadań własnych powiatu są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu oraz organizacje pozarządowe. Rehabilitacja społeczna, której celem jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w życiu społecznym, realizowana jest poprzez prowadzenie działań, w szczególności o charakterze organizacyjnym, technicznym, rehabilitacyjnym, psychologicznym, edukacyjnym i integracyjnym. Niektóre zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością wykraczają poza zadania własne powiatu i są realizowane przez organizacje pozarządowe z ich własnej inicjatywy, często przy wykorzystaniu pozyskanych przez nie środków zewnętrznych.

Tabela 16: Likwidacja barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

Rok	Liczba zlikwidowanych barier			
	razem	w tym dla dorosłych	w tym dla dzieci	łączna kwota dofinansowań
2022	48	43	5	300 000 zł
2023	48	44	7	400 000 zł
2024	60	50	10	399 772 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Tabela 17: Dofinansowanie do kosztów uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Rok	Liczba dofinansowań do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne				
	razem	w tym dla dorosłych	w tym dla dzieci	w tym dla opiekunów	łączna kwota dofinansowań
2022	119	70	10	37	182 914 zł
2023	186	108	13	63	320 000 zł
2024	203	192	11	54	397 861 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Tabela 18: Dofinansowanie do zakupów przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego

Rok	Liczba dofinansowań do zakupów przedmiotów ortopedycznych			
	razem	w tym dla dorosłych	w tym dla dzieci	łączna kwota dofinansowań
2022	170	129	41	350 839 zł
2023	288	263	25	570 105 zł
2024	289	246	43	799 892 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

Tabela 19: Dofinansowanie do sportu, rekreacji, turystyki i kultury osób niepełnosprawnych

	Liczba dofinansowań sportu, rekreacji, turystyki i kultury
--	--

Rok	liczba organizacji pozarządowych	łączna kwota dofinansowań
2022	3	21 100 zł
2023	4	32 670 zł
2024	4	35 780 zł

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

II.3.1.4. Środowiskowe Domy Samopomocy

Na terenie powiatu gostyńskiego od dnia 1 kwietnia 2005 r. funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. W roku 2021 Środowiskowy Dom Samopomocy w Krobi został przeniesiony z Chwałkowa do Krobi. Aktualnie mieści się w budynku Krobskiego Centrum Usług Społecznych w Krobi pod adresem na ul. Powstańców Wlkp. 103A.

Nadrzędnym celem placówki jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności uczestników, które przydatne będą do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krobi pełni kluczową rolę w systemie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Po przeniesieniu Domu oferta została poszerzona, co jest odpowiedzią na rosnące zainteresowanie w zakresie dziennej opieki. Nowa lokalizacja z powierzchnią użytkową wynoszącą 345,30 m², z której korzysta aktualnie 40 uczestników oraz kilkoro klubowiczów. Liczba uczestników z 35 do 40 wzrosła w październiku 2023r. Uczestnicy pochodzą z 5 gmin powiatu gostyńskiego: Krobi, Pępowa, Ponieca, Gostynia i Piasków, co podkreśla współpracę i integrację różnych obszarów w ramach systemu wsparcia.

Tabela 20: Liczba uczestników ŚDS-u z podziałem na miejsce zamieszkania

Liczba miejsc	Liczba uczestników	Liczba osób z gminy Krobia	Liczba osób z gminy Poniec	Liczba osób z gminy Pępowo	Liczba osób z gminy Gostyń	Liczba osób z gminy Piaski
40	40	21	8	7	3	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, stan na dzień 31.12.2024 r.

W placówce funkcjonuje siedem pracowni terapeutycznych, które oferują różnorodne programy dostosowane do potrzeb uczestników, tj.: zajęcia kulinarne, plastyczno-edukacyjne, ceramiczne, muzyczne, komputerowe, rehabilitacji ruchowej w tym fizykoterapii oraz hydroterapii, doświadczeń sensorycznych i technicznych z elementami hortiterapii są doskonałymi przykładami, jak można wspierać rozwój umiejętności i pasji osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy objęci są systematyczną pomocą psychologiczną i pedagogiczną.

Wzrost liczby osób z orzeczeniami wskazuje potrzebę większej dostępności do specjalistycznych usług.

Tabela 21: Liczba uczestników ŚDS-u z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Liczba uczestników	ze stopniem znacznym	ze stopniem umiarkowanym	ze stopniem lekkim
40	21	17	2

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, stan na dzień 31.12.2024 r.

Na terenie powiatu funkcjonuje również gminny Środowiskowy Dom Samopomocy w Gostyniu. Jak podaje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu jest to placówka dziennego pobytu dla 41 osób -

pełnoletnich osób przewlekłe psychicznie chorych oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Celem placówki jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia, podniesienie poziomu zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej, przystosowanie do funkcjonowania społecznego w środowisku. Dom pracuje w systemie terapeutycznym, w którym odbywają się zajęcia indywidualne i zespołowe. W trakcie zajęć realizowany jest indywidualny plan postępowania wspierająco - aktywizujący dostosowany do potrzeb osoby niepełnosprawnej i zaburzonej psychicznie. Dom świadczy usługi dla osób z terenu gminy Gostyń, a w uzasadnionych przypadkach dla potrzebujących tej formy pomocy z gmin ościennych powiatu gostyńskiego, na zasadzie zawartego porozumienia. Z odległych części miasta i spoza zapewnia się uczestnikom transport na zajęcia oraz powrót do domu.

II.3.1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach warsztatu terapii zajęciowej w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty jak np. jednostki samorządu terytorialnego czy zakłady pracy chronionej, posiadające osobowość prawną lub zdolność do czynności prawnych i stanowią część ich struktury organizacyjnej. Istnieje wiele form i technik terapii zajęciowej, dzięki którym uczestnicy uczą się czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijają psychofizyczną sprawność oraz podstawowe, a często i specjalistyczne umiejętności zawodowe. Celem tych działań jest osiągnięcie kwalifikacji, które umożliwiają szkolenie zawodowe oraz podjęcie pracy. Dla każdego uczestnika warsztatu terapii zajęciowej opracowywany jest indywidualny program rehabilitacji, który zawiera

informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań terapeutycznych i spodziewanych efektów.

Na terenie powiatu gostyńskiego działają warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez Stowarzyszenie „Kreatywni”.

Tabela 22: Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Piaskach

	2022	2023	2024
Razem	50	50	60
Gmina Gostyń	19	21	24
Gmina Piaski	11	10	12
Gmina Borek Wlkp.	6	4	6
Gmina Pogorzela	10	10	10
Gmina Pępowo	3	4	5
Gmina Krobia	1	1	1
Gmina Poniec	0	0	1
Poza powiatem	0	0	1

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, stan na dzień 31.12.2024 r.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Piaskach realizują zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Od 2024 roku funkcjonuje filia WTZ w Wycisławie. Na działalność placówki w roku 2024 przeznaczono ze środków PFRON kwotę 2 021 760 zł, natomiast ze środków własnych powiatu gostyńskiego przeznaczono kwotę 270 640 zł. W placówce w 2024 r. przebywało ogółem 64 uczestników niepełnosprawnych z 7 gmin powiatu gostyńskiego oraz dwóch uczestników z powiatu krotoszyńskiego (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.), z czego 4 uczestników została przyjęta w grudniu 2024 r., co pozwoliło na zwiększenie liczby uczestników od stycznia 2025 r. Zajęcia w Warsztatach Terapii Zajęciowej odbywają się od poniedziałku do piątku w wymiarze 7 godz. dziennie i prowadzone są w 13 pracowniach wyposażonych w odpowiedni sprzęt i materiały.

Liczebność grup terapeutycznych ustalana jest w oparciu o stopień i rodzaj niepełnosprawności. Warsztaty Terapii Zajęciowej w roku 2024 prowadzili następujące pracownicy: gospodarstwa domowego, rękodzieła, gospodarcza, aktywizacji zawodowej, muzyczno-ogrodnicza, artystyczno-kulinarna (filia Wycisłowo), ogrodniczo-florystyczna (filia Wycisłowo), witrażu, krawiecka, rehabilitacyjno-terapeutyczna, rewalidacyjna, komputerowa, konserwacji zieleni i prac użytecznych na rzecz warsztatu (filia Wycisłowo).

II.3.1.6. Mieszkania chronione i wspomagane

Na terenie powiatu gostyńskiego w gminie Krobia funkcjonują dwa mieszkania – jedno mieszkanie chronione oraz jedno wspomagane. Oba zostały uruchomione w ramach projektu Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 i obecnie działają jako działania projektowe. Zgodnie z obowiązującą trwałością projektu oraz zasadą gotowości instytucjonalnej do świadczenia usług, w mieszkaniach przebywają obecnie łącznie 4 osoby – po dwie osoby w każdym lokalu. Są to osoby starsze (2) oraz osoby z niepełnosprawnością (2). W ramach trwałości projektu nie są pobierane od mieszkańców opłaty za pobyt ani za świadczone wsparcie. Po zakończeniu okresu trwałości gmina planuje, aby mieszkania funkcjonowały w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy i na warunkach w niej określonych.

W pozostałych gminach z terenu powiatu gostyńskiego nie funkcjonują mieszkania treningowe.

II.3.1.7. Zakład Aktywności Zawodowej i spółdzielnie socjalne

Celem funkcjonowania Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ) jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych, zaliczanych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności poprzez prowadzenie rehabilitacji zawodowej i społecznej, przygotowywanie ich do samodzielnego i niezależnego życia adekwatnego do ich możliwości psychomotorycznych.

Zakład Aktywności Zawodowej w Leonowie rozpoczął działalność 20 grudnia 2010 r. ZAZ zatrudnia 35 pracowników niepełnosprawnych, 15 pracowników kadry oraz 6 stażystów. Dodatkowo placówka realizuje projekt, w którym udział bierze 16 osób niepełnosprawnych. W rozwój Zakładu Aktywności Zawodowej w Leonowie, leżącego w gminie Borek Wielkopolski w powiecie gostyńskim, zaangażowanych jest blisko 80 osób. Zakład składa się z trzech działów produkcyjnych: pralniczego, reklamowo-poligraficznego oraz montażu.

Spółdzielnie socjalne to przedsiębiorstwa, które łączą cele biznesowe z misją społeczną. Działają w oparciu o zasady spółdzielczości, a ich głównym celem jest reintegracja zawodowa i społeczna jej członków. Na terenie powiatu działają spółdzielnie socjalne „ARKA” w Gostyniu, „ECOSS” w Krobi oraz „Pomocna Dłoń” w Borku Wlkp.

Powiat, jako jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z przepisami prawnymi wykonuje szereg zadań związanych ze wspieraniem osób z niepełnosprawnością, które są grupą społeczną szczególnie zagrożoną marginalizacją, narażoną na wykluczenie społeczne, stąd potrzeba dla niej zewnętrznego wsparcia.

Wsparcie to wymaga całościowego podejścia, kompleksowej polityki ze strony państwa, jak również odpowiednich działań na szczeblu powiatowym, będących przedmiotem niniejszego opracowania. Istotą jest stworzenie odpowiednich lokalnych warunków oraz zagwarantowanie i udzielanie osobom z niepełnosprawnościami indywidualnej pomocy, która umożliwi maksymalne wykorzystanie ich potencjalnych możliwości i zdolności dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Założeniem tego dokumentu jest wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością – mieszkańców powiatu gostyńskiego w życiu społecznym poprzez tworzenie systemu zapewniającego możliwości zatrudniania osób z niepełnosprawnością, tworzenie systemu pomocy rodzinom osób z niepełnosprawnością, tworzenie równych szans

edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, zapewnienie kontroli przestrzegania prawa wobec osób z niepełnosprawnością oraz stworzenie warunków do udziału w różnych formach życia społecznego.

II.3.2. Orzekanie o niepełnosprawności

Za osobę niepełnosprawną uważa się osobę z naruszoną sprawnością organizmu trwale (lub okresowo), która utrudnia bądź ogranicza zdolność do pracy i wypełniania ról społecznych, jeżeli uzyskała orzeczenie:

- a) o zakwalifikowaniu przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności do jednego ze stopni niepełnosprawności:
 - znacznego,
 - umiarkowanego,
 - lekkiego.
- b) o niezdolności do pracy orzeczonej przez lekarza orzecznika ZUS:
 - orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
 - orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy,
 - orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy.
- c) zakwalifikowaniu do osób niepełnosprawnych przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w przypadku dzieci do 16 roku życia.
- d)

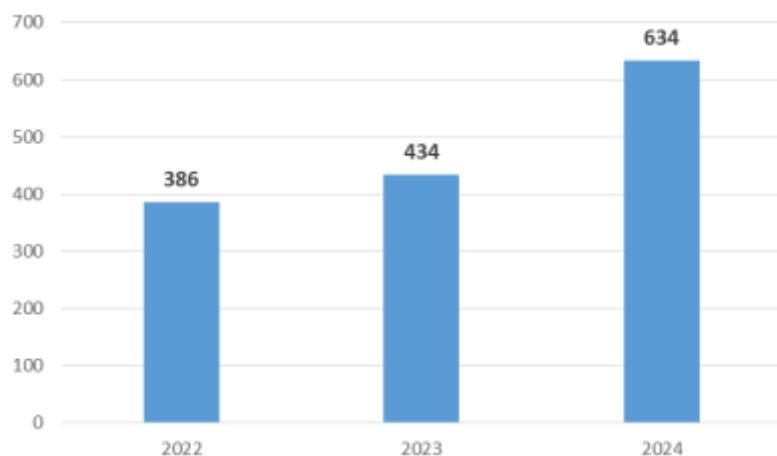
Tabela 23: Liczba wydanych orzeczeń w powiecie gostyńskim

Podział na stopień niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób z niepełnosprawnością		
	2022	2023	2024
w tym: - osoby z niepełnosprawnością: ogółem	1107	1181	1483

- osoby z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia	964	1012	1304
w tym: - ze znacznym stopniem niepełnosprawności	309	404	496
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	390	388	518
- z lekkim stopniem niepełnosprawności	265	220	290
w tym: - mężczyźni	456	478	605
- kobiety	508	534	699
- dzieci w wieku do 16 lat	143	169	179

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gostyniu

Wykres 19: Liczba wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gostyniu

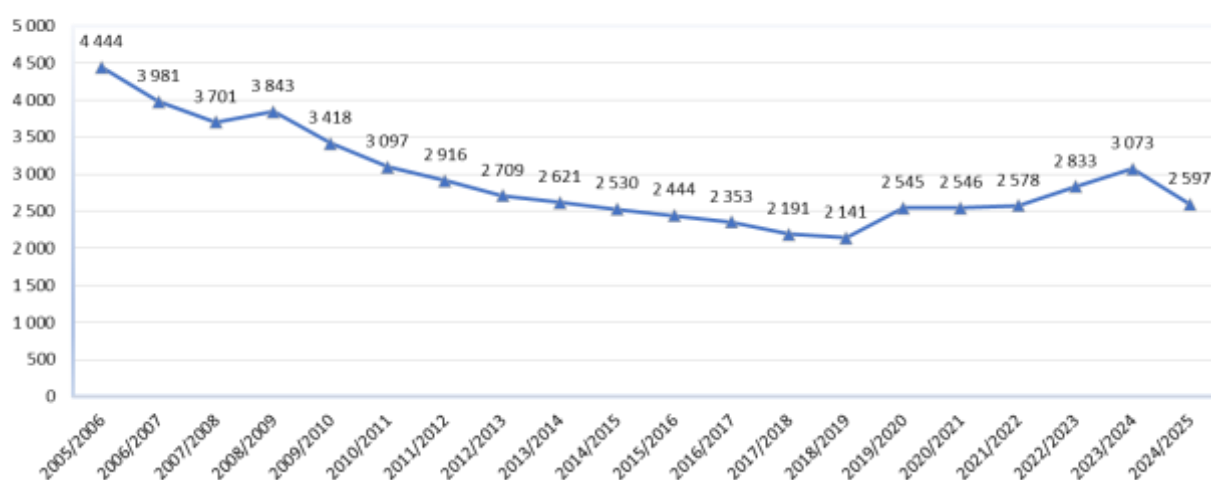
II.4. System oświaty, edukacja i rozwój młodzieży, kultura i rekreacja

W powiecie gostyńskim jest dobrze rozwinięta i zlokalizowana sieć szkół podstawowych i ponadpodstawowych, co zapewnia młodzieży duży wybór oraz możliwość kontynuacji nauki. Powiat Gostyński jest organem prowadzącym dla pięciu szkół i placówki oświatowej:

- Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu,
- Zespołu Szkół Zawodowych w Gostyniu,
- Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Krobi,
- Zespołu Szkół Rolniczych w Grabonogu,
- Zespołu Szkół Specjalnych w Brzeziu,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gostyniu.

Szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez powiat oferują szeroki wybór profili edukacji, zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych. Na uwagę zasługują kierunki kształcenia związane z weterynarią, mechatroniką, informatyką, logistyką, handlem, agrobiznesem czy odnawialnymi źródłami energii.

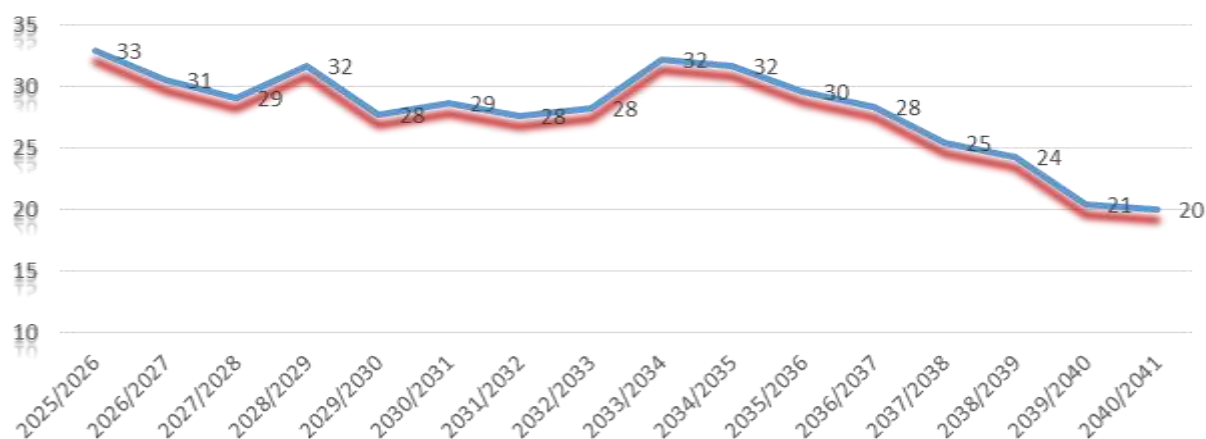
Wykres 20: Liczba uczniów i słuchaczy szkół prowadzonych przez powiat gostyński w latach szkolnych 2005-2025

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Na przestrzeni 20 lat liczba uczniów spadła o 1847 tj. 58,4%, co potwierdza głęboką zapaść demograficzną. Powyższa sytuacja niewątpliwie wpłynie pozytywnie na proces dydaktyczny, tzn. większą indywidualizację nauczania, lecz negatywnie wpłynie na koszty utrzymania bieżącego szkół.

Wykres 21: Szacunkowa liczba oddziałów klas pierwszych w szkołach prowadzonych przez powiat gostyński do 2040 r.

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Na przestrzeni kolejnych 15 lat prognozuje się spadek liczby oddziałów o 13 tj. 40%. Z powyższej prognozy nasuwa się wniosek o powstawaniu pustostanów klasowych w naszych szkołach. Liczba oddziałów jest odzwierciedleniem zmniejszającej się dramatycznie liczby urodzeń, tym samym liczby uczniów.

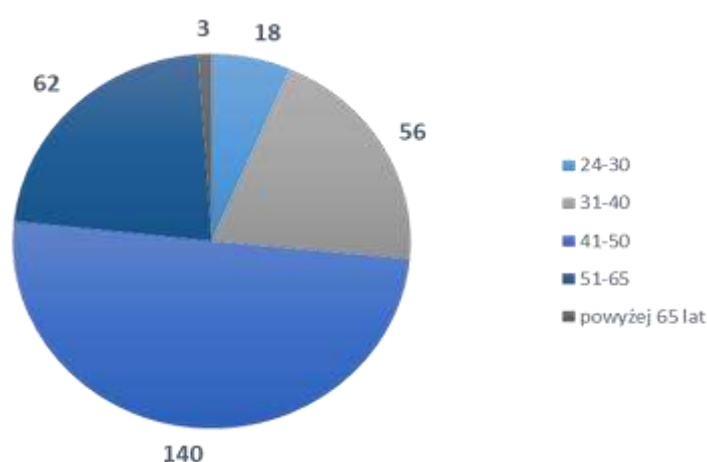
Dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych mogą uczęszczać oraz pobierać naukę w Zespole Szkół Specjalnych w Brzeziu, który przeszedł gruntowną modernizację i rozbudowę w 2001 i 2019 roku. W skład Zespołu Szkół w Brzeziu wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna,
- Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia,
- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy,

- Zespoły Rewalidacyjno-Wychowawcze przy Domu Pomocy Społecznej w Chwałkowie

Liczba uczniów w tych szkołach oscyluje w granicach 160 – 170 i jest to znaczący wzrost w stosunku do liczby uczniów z początku powstania szkoły. Powodem tego wzrostu jest znaczący wzrost świadomości rodziców, ale również wzrastająca liczba dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

Wykres 22: Struktura wiekowa kadry pedagogicznej

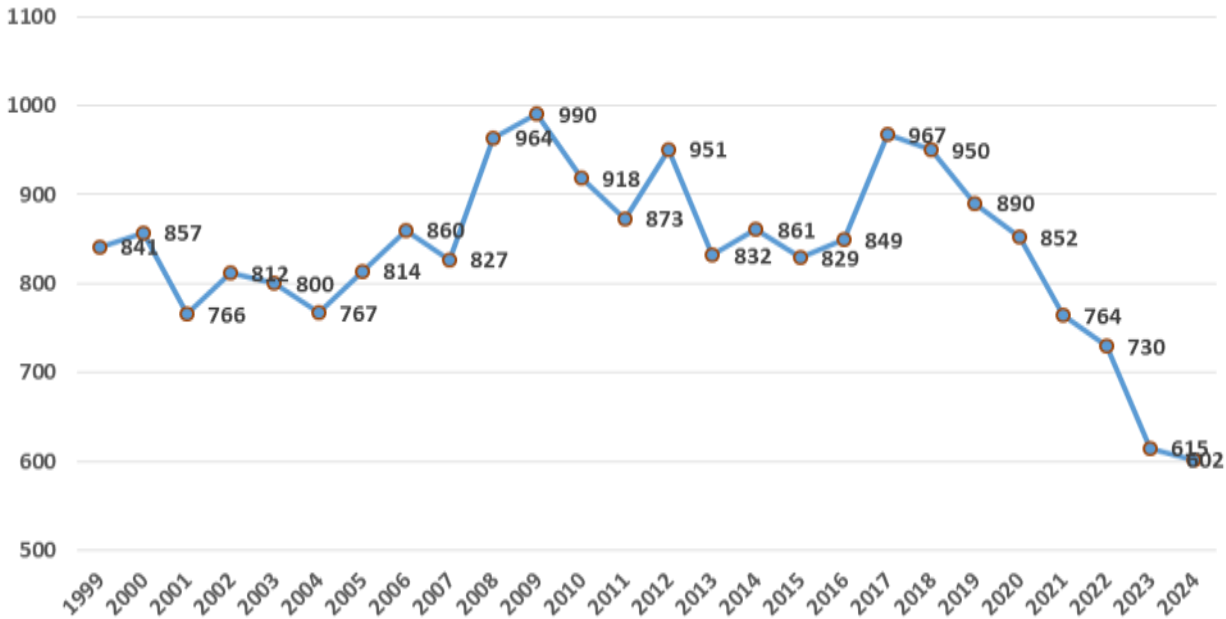
Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Powyższy wykres pokazuje stabilność zatrudnienia kadry pedagogicznej. Należy jednak zwrócić uwagę, że największą grupę stanowią nauczyciele w przedziale wiekowym 41-65 tj. 72%. Taka sytuacja wskazuje w najbliższych 20 latach na liczne przejścia emerytalne, a otwartym zostaje pytanie zastępowalność młodymi adeptami studiów nauczycielskich.

W związku z tym, iż w ostatnich latach w Polsce zauważa się niż demograficzny, również w powiecie gostyńskim wystąpił spadek liczby uczniów w szkołach. Analizy demograficzne wskazują, że liczba urodzeń na terenie powiatu do roku 2020 stabilizuje się na poziomie 800/900

urodzeń rocznie. Natomiast po roku 2020 krzywa urodzeń dynamicznie spada do około 600.

Wykres 23: Liczba urodzonych na terenie Powiatu Gostyńskiego w latach 1999-2024

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Szkoły ponadpodstawowe prowadzą aktywną działalność w zakresie sprostania przepisom oświatowym. Jednak, ze względu na dynamiczny wzrost problemów rozwojowych młodzieży najbliższe lata mogą pokazać zdecydowanie większe zapotrzebowanie na specjalistów – psychologów, pedagogów, pedagogów specjalnych.

Tabela 24: Liczba etatów psychologów szkolnych i pedagogów specjalnych w szkołach prowadzonych przez powiat gostyński

Szkoła	Wymiar etatu na dzień 16.06.2025 r.		
	Psycholog	Pedagog	Pedagog specjalny

ZSZ Gostyń	1,5	1,25	1,25
ZSO Gostyń	0,6	1,2	0,6
ZSR Grabonóg	0,89	1,35	0,82
ZSOiZ Krobia	1,5	0,7	1
ZSS Brzezcie	1	1,05	
Ogółem	5,49	5,55	3,67

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Ważnym aspektem działań strategicznych powiatu powinien stać się stan psychiczny dzieci i młodzieży. Jest to poważny problem dostrzegany UNICEF szacuje, że na świecie blisko 13 proc. nastolatków w wieku od 10 do 19 lat żyje ze zdiagnozowanymi zaburzeniami zdrowia psychicznego. Liczba zaburzeń psychicznych – takich jak depresja, lęki, zaburzenia odżywiania czy samookaleczenia wśród uczniów – sukcesywnie wzrasta, do czego przyczynia się m.in. presja społeczna i edukacyjna, cyberprzemoc czy warunki społeczno-ekonomiczne.

Zespół Szkół Ogólnokształcących oraz Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu przeprowadziły na początku 2025 r. badanie ankietowe online wśród uczniów dotyczące motywacji i samopoczucia psychicznego. Z wyników badań wyłania się obraz młodzieży przeciążonej nauką, mającej problem z przyswajaniem wiedzy i z niską motywacją do nauki. Ze względu na liczbę uczniów biorących udział w badaniu, wyniki te nie są reprezentatywne, dają jednak obraz młodych osób. 4% uczniów ZSZ wskazało na zbyt dużo nauki i brak czasu na sen oraz rozwijanie swoich pasji. 10,5% ankietowanych z ZSO ma poczucie, że cele edukacyjne są nierealistyczne i nieosiągalne.

Aż ¼ ankietowanych z ZSO przyznaje, że często czuje, że emocje, takie jak lęk, smutek, frustracja, utrudniają codzienne funkcjonowanie. Niemal 50% uczniów taki stan odczuwa często. Z kolei uczniowie ZSZ

wskazywali na pojawiające się problemy z obniżeniem nastroju, przeżywaniem trudnych emocji, brakiem motywacji, brakiem zrozumienia. Najbardziej niepokojące są kwestie pojawiających się samookaleczeń (30 wskazań) i prób samobójczych (27 wskazań).

Nieco ponad połowa osób z ZSZ biorących udział w ankiecie stwierdziła, że czuje się bezpiecznie na terenie szkoły, 21% nie ma takiego poczucia, na co wpływają takie kwestie, jak przychodzenie przez niektórych uczniów do szkoły pod wpływem środków psychoaktywnych, doświadczanie przemocy, stosunek nauczycieli do uczniów.

Ze zdrowiem psychicznym młodych osób i ich ogólnym funkcjonowaniem wiąże się też sięganie po substancje psychoaktywne. Liczba dzieci i nastolatków, które wymagają specjalistycznej pomocy w zakresie uzależnień, się zwiększa. Młodzież upija się, sięga po mocniejsze alkohole, zażywa leki nasenne i pobudzające, uzależnia od internetu. Nastolatki przyznają, że sięgają po substancje psychoaktywne albo z ciekawości, albo dlatego, że nie radzą sobie ze stresem, z wyzwaniem, że czują się samotni, przeciążeni presją wywieraną przez osoby dorosłe. Podobne przyczyny sięgania po środki psychoaktywne wymieniają uczniowie ZSZ w Gostyniu: chęć odstresowania się i ucieczki przed problemami (30% badanych), wpływ rówieśników, chęć zaimponowania im (10% badanych), ciekawość i potrzeba nowych wrażeń, własne problemy psychiczne i brak wsparcia ze strony innych. 1/5 uczniów ZSZ, którzy wzięli udział w ankiecie, przyznaje, że często pali papierosy, mając świadomość ich szkodliwości. 59% badanych spożywało alkohol, z czego 15% określiło, że robiło to często. 11% badanych przyznało się zażywania narkotyków, w tym palenia marihuany, 4% korzysta ze snusów. Młodzież wskazała też na inne substancje psychoaktywne, po które sięgała. Były to heroina, amfetamina, lean (koktajl legalnych i nielegalnych narkotyków, uzupełniony napojem gazowanym, takim jak lemoniada), kokaina, leki psychotropowe. Zdaniem 42% młodych osób rodzice rzadko rozmawiają

z nimi o szkodliwości używania substancji psychoaktywnych, 23% odpowiedziało, że nie robią tego nigdy. W ramach wniosków z przeprowadzonych badań, pojawiła się konkluzja, że większość uczniów zdaje sobie sprawę jak szkodliwe są substancje psychoaktywne. Nie zmienia to faktu, iż nadal uzależnienia od używek są ogromnym problemem wśród uczniów. Należy więc edukować młodzież w temacie uzależnień i jakie skutki mogą one wywołać w ich życiu. Konieczne jest również uświadomienie rodziców w tym temacie, ponieważ zdecydowana większość uczniów rzadko ma okazję porozmawiać o tym ze swoimi rodzicami.

Jednym z elementów przeciwdziałania uzależnieniom jest angażowanie młodych osób w różne formy aktywności. Powiat Gostyński, w ramach otwartych konkursów ofert, dofinansowuje organizację przedsięwzięć m.in. edukacyjnych, dydaktycznych i wychowawczych, kulturalnych, sportowych. Dzięki temu młodzi mieszkańcy mogą odnajdywać i rozwijać pasje, uczestniczyć w konkursach wiedzy z różnych dyscyplin, w imprezach sportowo-rekreacyjnych, muzycznych, poznawać historię regionu przedstawianą w atrakcyjny sposób. Co ważne, młodzież angażuje się także w organizację niektórych wydarzeń.

II.5. Bezpieczeństwo publiczne

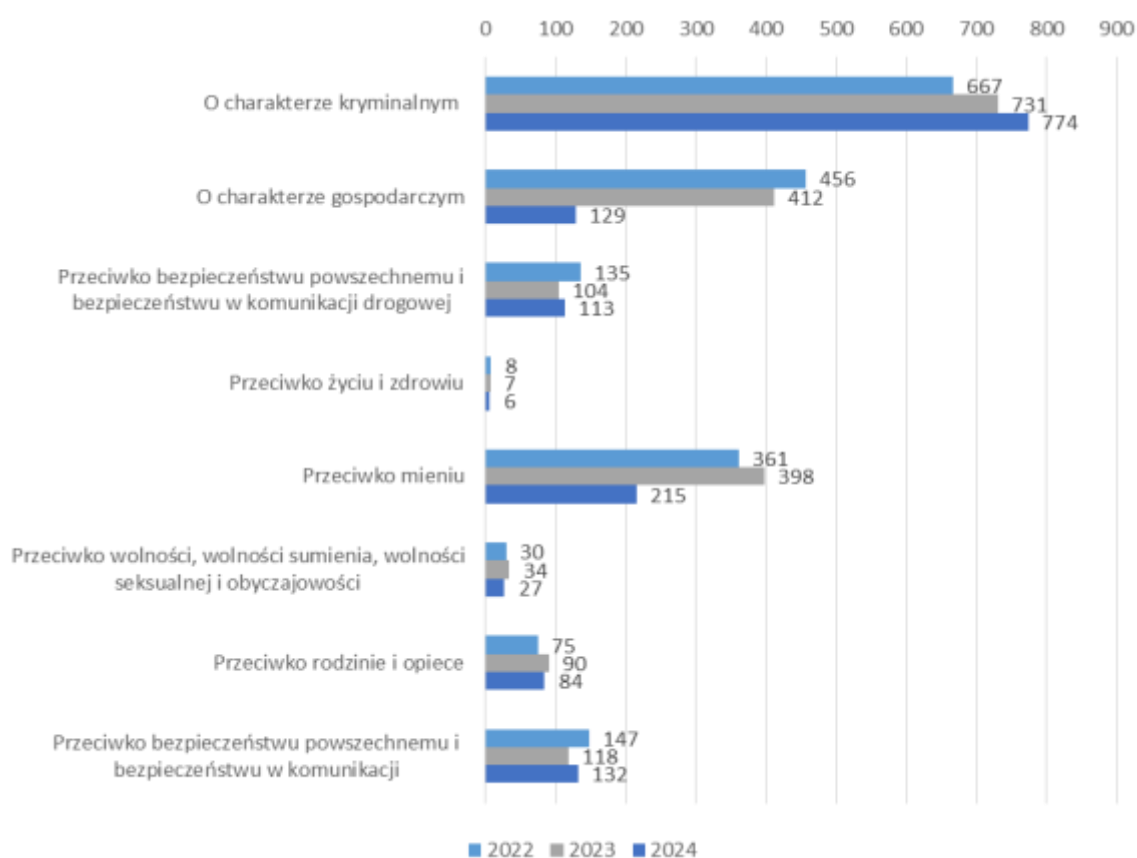
Bezpieczeństwo publiczne to stan braku zagrożeń dla życia, zdrowia, mienia obywateli oraz majątku państwa, a także dla ładu prawnego i ustroju państwa. Obejmuje ono działania i instytucje, które chronią społeczeństwo przed negatywnymi zjawiskami, takimi jak przestępczość, klęski żywiołowe czy sytuacje kryzysowe. Bezpieczeństwo publiczne ma na celu zapewnienie normalnego funkcjonowania społeczeństwa i państwa.

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość,

z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność powiatu.

Przestępczość w społeczności lokalnej to poważny problem, który wymaga analizy i podjęcia działań prewencyjnych i represyjnych. Ważne jest zrozumienie, że przestępczość to nie tylko pojedyncze incydenty, ale zjawisko, które ma poważne konsekwencje dla całej społeczności.

Wykres 24: Stwierdzone przestępstwa w powiecie gostyńskim

Źródło: GUS

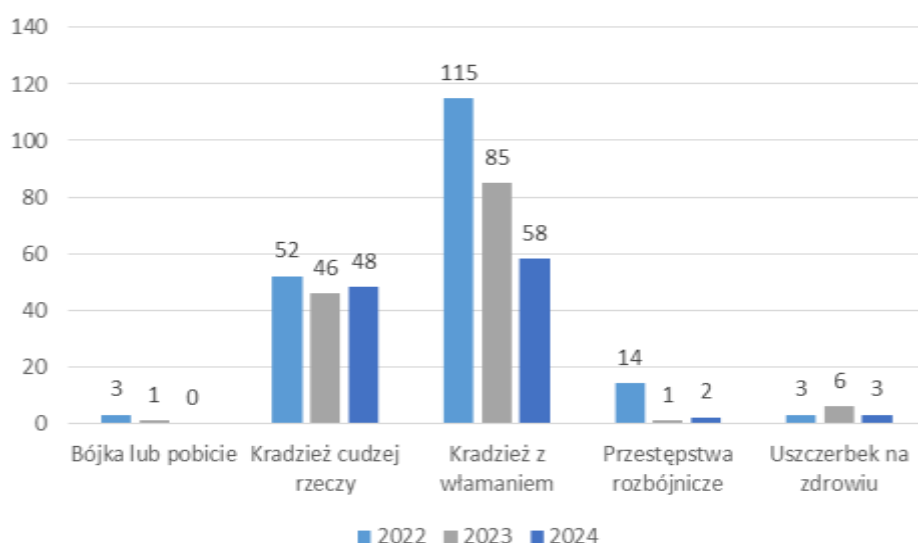
W przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu gostyńskiego w 2024 r. najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym – 10,57 (wykrywalność 98,1%), przeciwko mieniu – 2,94 (wykrywalność 86%),

przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji- 1,80 (wykrywalność 99,2%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 1,76 (wykrywalność 86,4%) oraz przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji drogowej – 1,54 (100%).

Łącznie na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 14,83 przestępstw. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa wielkopolskiego 18,55 oraz mniejsza od średniej dla całej Polski 20,57.

Z analizy stanu zagrożenia przestępczością na terenie powiatu gostyńskiego wynika, że na przestrzeni lat 2022-2024 istotnie zmalała liczba kradzieży z włamaniem oraz przestępstwa o charakterze korupcyjnym.

Wykres 25: Kategorie przestępstw odnotowanych w powiecie gostyńskim w latach 2022-2024

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu

Dane przedstawione poniżej obrazują sytuację związaną z przestępczością narkotykową.

Tabela 25: Przestępczość narkotykowa w powiecie

	2022	2023	2024
Liczba wszczętych postępowań narkotykowych	62	62	68
Przestępstwa narkotykowe	484	431	522

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu

W porównaniu do lat poprzednich w roku 2024 wzrosła liczba stwierdzonych przestępstw.

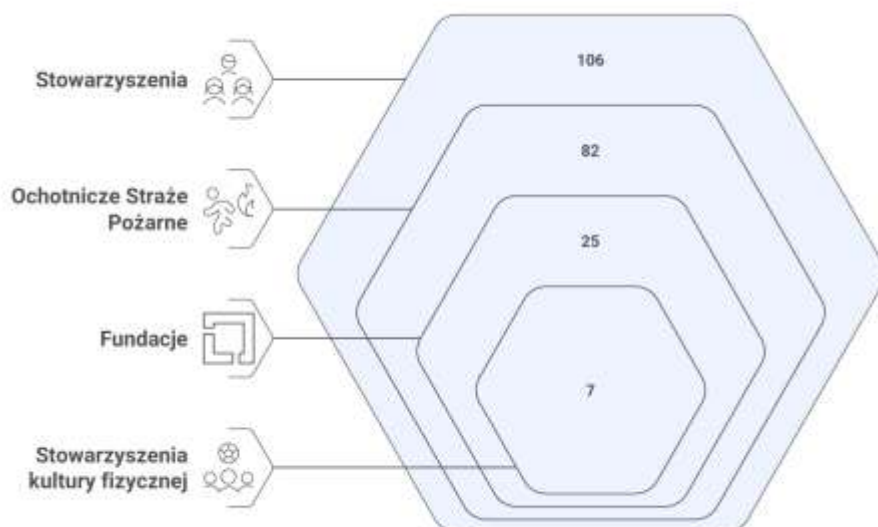
Dane na temat przestępczości nieletnich znajdują się w części opracowania „Dziecko w środowisku”.

II.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi to proces, w którym lokalne władze i organizacje pozarządowe działają wspólnie, aby realizować zadania publiczne i poprawiać jakość życia w danej społeczności. Taka współpraca opiera się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonują następujące organizacje pozarządowe: 220 Stowarzyszeń zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, 32 stowarzyszenia zwykłe, 20 uczniowskich klubów sportowych oraz 20 klubów sportowych.

Grafika 3: Rodzaje stowarzyszeń KRS

Źródło: Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego

Powyższe zestawienia wskazują na duże zaangażowanie mieszkańców powiatu w działalność społeczną.

Elementem wspierania i aktywizacji społeczności lokalnej są otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych przez poszczególne gminy oraz władze powiatu. Zarząd Powiatu Gostyńskiego co roku ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych powiatu gostyńskiego zmierzających do pełniejszego zaspakajania potrzeb i podniesienia poziomu życia mieszkańców powiatu gostyńskiego.

Tabela 26: Dofinansowania dla organizacji pozarządowych w latach 2023 i 2024

Zakres: Oświata i wychowanie				
	Otwarty Konkurs Ofert 2023	Tryb małych grantów 2023	Otwarty Konkurs Ofert 2024	Tryb małych grantów 2024

liczba dofinansowań	8	1	5	0
kwota	9 000,00 zł	5 000,00 zł	18 500,00 zł	- zł
Zakres: kultura i dziedzictwo kulturowe				
	Otwarty Konkurs Ofert 2023	Tryb małych grantów 2023	Otwarty Konkurs Ofert 2024	Tryb małych grantów 2024
liczba dofinansowań	8	0	8	0
kwota	63 000,00 zł	- zł	70 000,00 zł	- zł
Zakres: kultura fizyczna i turystyka				
	Otwarty Konkurs Ofert 2023	Tryb małych grantów 2023	Otwarty Konkurs Ofert 2024	Tryb małych grantów 2024
liczba dofinansowań	15	5	19	4
kwota	79 500,00 zł	18 360,00 zł	120 000,00 zł	30 000,00 zł

Źródło: Wydział Promocji i Rozwoju Powiatu

W powiecie gostyńskim znaczną część podopiecznych systemu pomocy społecznej stanowią rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, uzależnieniami, przemocą.

Zjawisko przemocy domowej wciąż stanowi poważny problem społeczny – w 2024 r. w powiecie prowadzono 154 procedury „Niebieskie Karty”, o 25% więcej niż rok wcześniej. W połowie przypadków przemoc dotyczyła również dzieci.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby spraw dotyczących nieletnich – zwłaszcza czynów związanych z przemocą, demoralizacją i uciezkami z domu. Dane szkolne i ogólnopolskie potwierdzają rosnący problem przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia działań profilaktycznych i wsparcia psychicznego zarówno dzieci, jak i ich rodzin.

Młodzież coraz częściej sięga też po substancje psychoaktywne – alkohol, papierosy, marihuanę, a nawet silniejsze narkotyki – głównie z powodu stresu, samotności i braku wsparcia emocjonalnego. Wielu uczniów nie rozmawia z rodzicami o zagrożeniach uzależnień, co wskazuje na potrzebę edukacji zarówno młodzieży, jak i dorosłych.

Powiat wspiera działania profilaktyczne poprzez dofinansowanie inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, które angażują młodych ludzi i pomagają im rozwijać pasje.

Jeśli chodzi o bezpieczeństwo publiczne, powiat gostyński charakteryzuje się niższym wskaźnikiem przestępczości niż średnia wojewódzka i krajowa. Najczęściej występują przestępstwa kryminalne i przeciwko mieniu, natomiast zmniejszyła się liczba włamań i przestępstw korupcyjnych.

W 2024 roku wzrosła jednak liczba przestępstw narkotykowych, co wpisuje się w obserwowany wzrost problemów uzależnień wśród młodzieży.

III. Raport z badań problemy społeczne w oczach mieszkańców

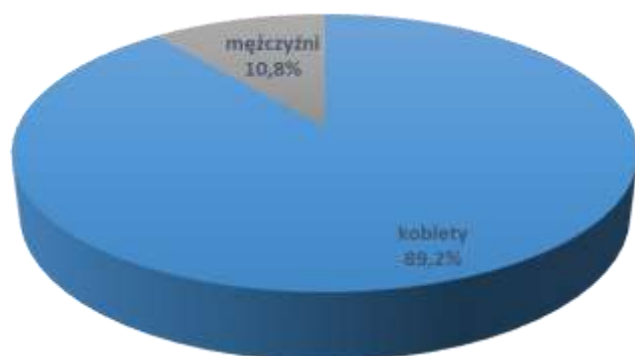
Identyfikacja problemów społecznych jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania.

Podstawowym narzędziem badawczym, za pomocą którego identyfikowano problemy społeczne powiatu, była anonimowa ankieta, która w formie elektronicznej została udostępniona mieszkańcom na stronach Starostwa Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz innych instytucji. Badania były prowadzone wiosną 2025 r., na podstawie zebranych ankiet uzyskano informacje na temat identyfikowania oraz postrzegania problemów społecznych na terenie powiatu oraz grup społecznych, które one dotyczą.

Charakterystyka próby badawczej

Niemal 90% respondentów stanowiły kobiety, 77% osób badanych znajdowało się w przedziale wiekowym 31-50 lat.

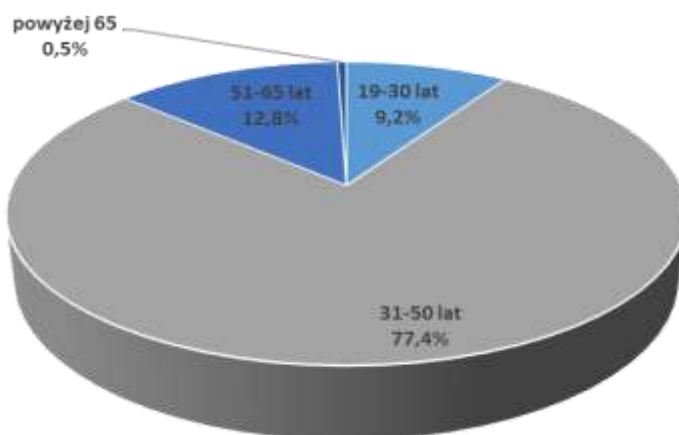
Wykres 26: Respondenci ze względu na płeć

Źródło: badania własne

Dominująca grupa osób biorących udział w badaniach znajdowała się w przedziale wiekowym 31-50 lat, a w drugiej kolejności 51-65 lat.

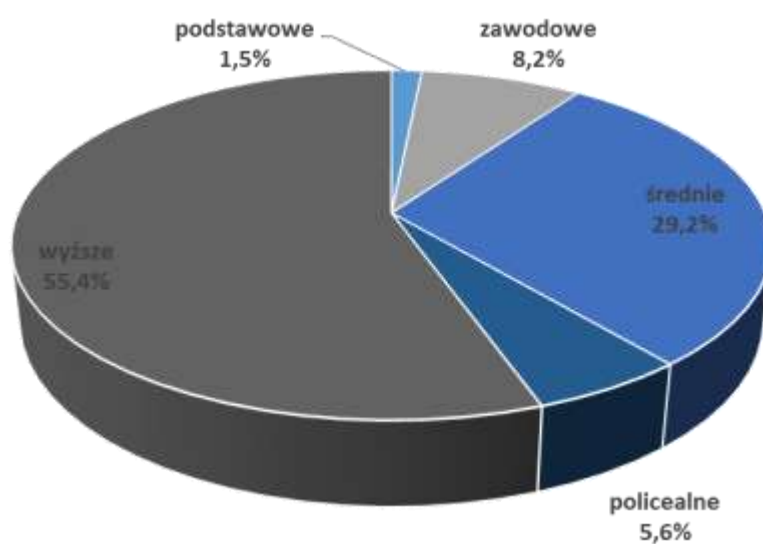
Wykres 27: Respondenci ze względu na wiek

Źródło: badania własne

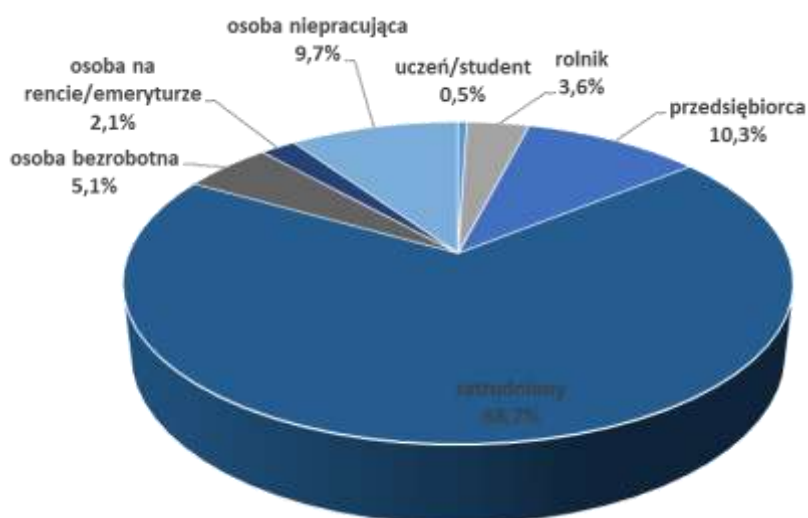
55,4% respondentów identyfikowało się wykształceniem wyższym, a większość (68,7%) to osoby o statusie osoby zatrudnionej na różne formy umowy.

Wykres 28: Respondenci ze względu na wykształcenie

Źródło: badania własne

Wykres 29: Respondenci ze względu na status zawodowy

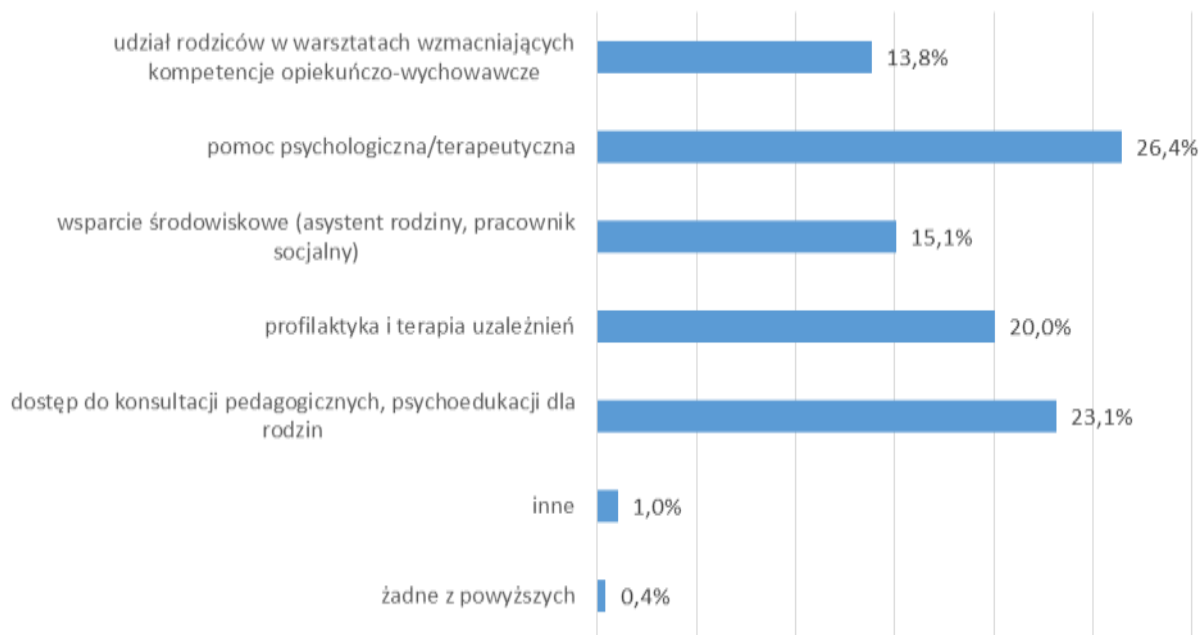

Źródło: badania własne

W opinii osób badanych największymi problemami na terenie powiatu starzenie się społeczności lokalnej oraz alkoholizm. Na te kwestie wskazało blisko 35% respondentów. Niemal na równi z alkoholizmem (15,8% wskazań) respondenci uznali za duży problem zjawisko narkomanii (14,7% wskazań). W postrzeganiu mieszkańców powiatu niewielkim problem są natomiast bezdomność, ubóstwo, bezrobocie i przestępczość.

Dla 12,1% badanych trudności wychowawcze są obszarem mogącym wymagać interwencji. Jednocześnie zostali oni poproszeni o wskazanie działań, które mogłyby ich zdaniem poprawić sytuację rodzin z takimi trudnościami. Najwięcej osób dostrzega tutaj potrzebę i możliwość korzystania z pomocy psychologicznej/terapeutycznej, konsultacji pedagogicznych i psychoedukacji dla rodzin. Uczestnicy badania dość wyraźnie wskazują na kwestię działań profilaktycznych i edukacyjnych, co jest ważną wskazówką w projektowaniu oferty wsparcia dla rodzin.

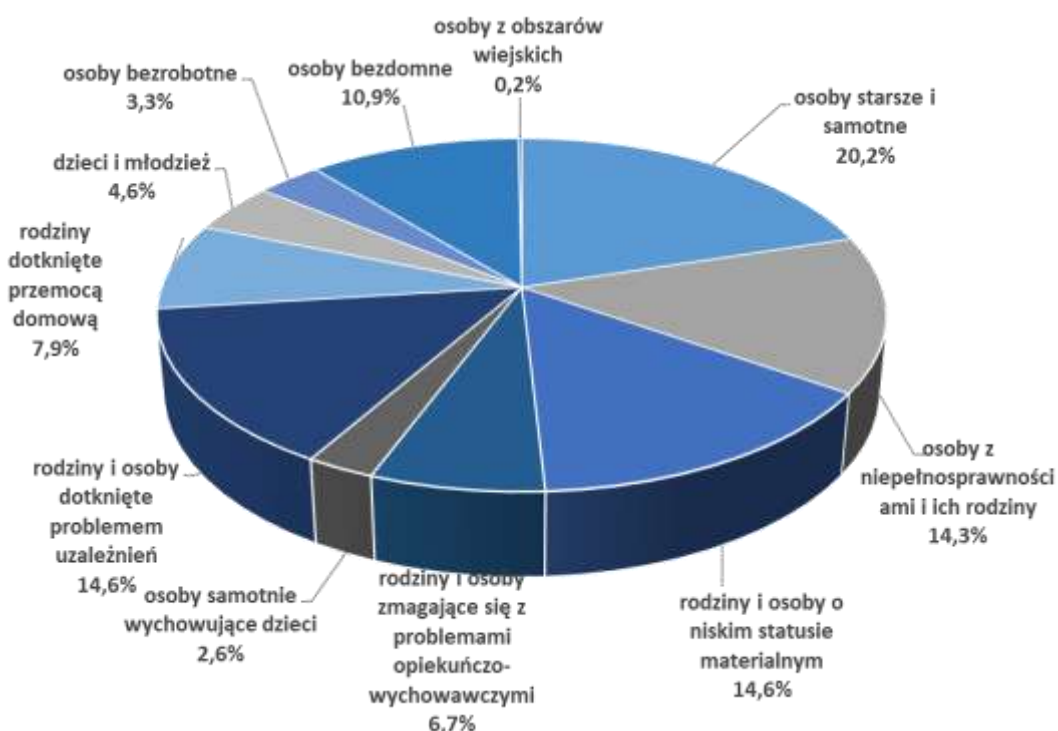
Wykres 30: Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin z trudnościami wychowawczymi

Źródło: badania własne

W opinii osób biorących udział w badaniu, grupą najbardziej zagrożoną wykluczeniem społecznym są osoby starsze i samotne (20% odpowiedzi), a w dalszej kolejności rodziny i osoby dotknięte problemem uzależnień, osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny oraz rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (każda z kategorii po ok. 14% wskazań). Warto zauważyć, że w Polsce do grup społecznych najczęściej zagrożonych ubóstwem należą osoby starsze, samotnie wychowujące dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne oraz osoby mieszkające na wsi.

Wykres 31: Grupy najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym

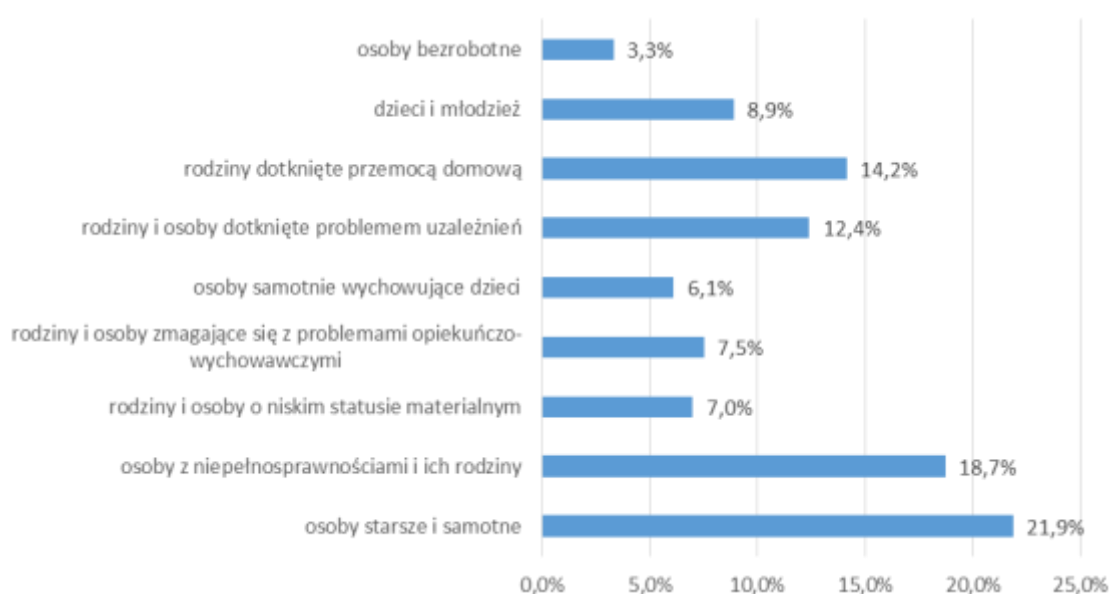

Źródło: badania własne

Wyżej wymienione grupy częściowo pokrywają się z tymi, które respondenci wskazali, jako te, które powinny być objęte wsparciem ze strony władz lokalnych. W pierwszej kolejności wymienia się tutaj osoby starsze i samotne. Na poziomie powiatu wsparcie to może być zapewnione m.in. przez działalność domów pomocy społecznej. Dla drugiej wymienionej grupy, tj. osoby z niepełnosprawnościami, kierowana jest oferta powiatowego środowiskowego domu samopomocy oraz wsparcie finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest także współorganizatorem działań dla osób z niepełnosprawnościami, aktywizującymi i integrującymi to środowisko (m.in. ogólnopolski festiwal „Bez Barier”). Ważną rolę odgrywa także działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Rodziny dotknięte przemocą mogą skorzystać z oferty ośrodka interwencji kryzysowej oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, realizatora programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc. Powiatowe Centrum organizuje również warsztaty wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze oraz zapewnia wsparcie psychologiczno-pedagogiczne m.in. dla rodzin zmagających się z trudnościami wychowawczymi. Dużą rolę w tym obszarze ma również działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Wsparcie środowiskowe dla wszystkich wyżej wymienionych grup należy do kompetencji gmin.

Wykres 32: Grupy, które powinny być objęte największym wsparciem i działaniami ze strony samorządu powiatowego

Źródło: badania własne

Respondenci uznali niemal jednogłośnie, że problem uzależnień i przemocy dotyka głównie rodzin. Warto tu jednak zaznaczyć, że w rodzinach żyją także osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Szacuje się, że nawet 40% seniorów doświadcza przemocy w rodzinie (dane

Niebieskiej Linii), a osoby z niepełnosprawnościami od 2 do 5 razy częściej padają ofiarami przemocy niż osoby zdrowe. W odniesieniu do osób starszych badani dostrzegają problem ubóstwa i niewystarczającego wsparcia instytucji, szacują także, że bezrobocie w największym stopniu dotyka osób z niepełnosprawnościami.

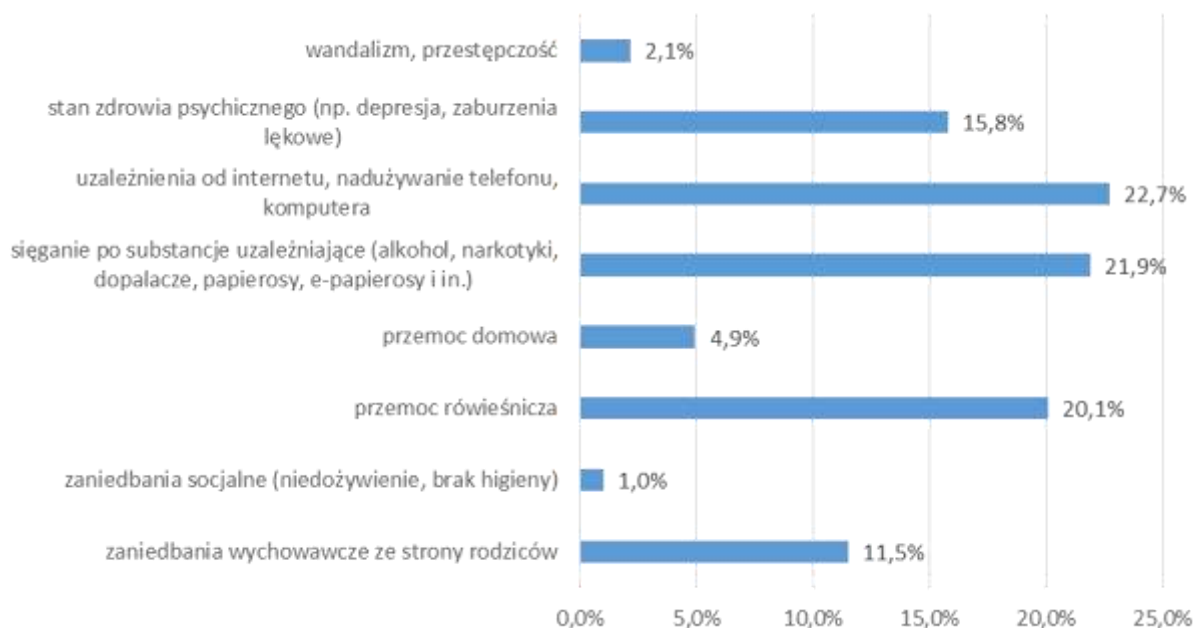
Tabela 27: Problemy dotyczące poszczególne grupy osób

	rodziny	osoby starsze	osoby z niepełnosprawnościami
ubóstwo	18,5%	67,2%	14,4%
bezrobocie	38,5%	10,8%	50,8%
uzależnienia	95,4%	3,1%	1,5%
przemoc	90,8%	5,1%	4,1%
niewystarczające wsparcie instytucji	24,6%	40,5%	34,9%

Źródło: badania własne

Respondenci, pytani o negatywne zjawiska w odniesieniu do dzieci i młodzieży, wskazali, że największym problemem są uzależnienia od internetu, nadużywanie telefonu i komputera (22,7%), sięganie po substancje uzależniające (alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, e-papierosy i in.) (21,9%) oraz przemoc rówieśnicza (20,1%). Są to stosunkowo nowe zjawiska, które stają się poważnym zagrożeniem dla funkcjonowania dzieci i młodzieży. Warto też zwrócić uwagę na kondycję psychiczną młodych osób – niemal 16% badanych dostrzega, jak duży to jest problem.

Wykres 33: Negatywne zjawiska w odniesieniu do dzieci i młodzieży

Źródło: badania własne

W porównaniu do wyników badań przeprowadzonych w 2018 r. jeszcze wyraźniej wybrzmiewa kwestia starzenia się społeczeństwa i problemów, jakie dotyczą osoby starsze, identyfikowane jako grupa wymagająca największego wsparcia ze strony lokalnych władz i instytucji. Respondenci zwracają też uwagę na uzależnienia od alkoholu oraz narkotyków, dostrzegając jednocześnie, że problem uzależnień często dotyka osób młodych.

Wyniki ankiety pokazały, że planując działania wspierające, skupić należy się na osobach starszych, z niepełnosprawnościami, rodzinach dotkniętych problemem uzależnień, przemocy oraz trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Obserwacje powiatowych instytucji pomocowych potwierdzają trafność zidentyfikowanych problemów, dodatkowo wskazując na trudności pojawiające się w związku z rozpadem rodzin i konfliktami rodzicielskimi, kiedy to dzieci ponoszą psychiczne koszty braku współpracy między rodzicami. Obserwowana rosnąca skala przemocy rówieśniczej, w tym coraz częściej cyberprzemocy, uzależnień od środków psychoaktywnych oraz zaburzeń zdrowia psychicznego, wymaga

podejmowania intensywnych działań profilaktycznych skierowanych do osób młodych i ich rodziców.

Część działań wskazanych jako konieczne do rozwiązania przez samorząd, wymagają aktywności gmin, część leży w gestii powiatu. Niewątpliwie jednak najbardziej dla społeczności lokalnej przyczyni się współpraca samorządu na obu szczeblach.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest często stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- siły – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabości – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Mocne strony	Słabe strony
Rynek pracy - rosnący z roku na rok poziom przedsiębiorczości w powiecie - znaczący udział dużych przedsiębiorstw w gospodarce powiatu - funkcjonowanie na terenie powiatu kilku ekonomicznych stref gospodarczych - przewaga liczby ofert pracy w stosunku do zarejestrowanych bezrobotnych - zespół wykwalifikowanych pracowników PUP, posiadających wieloletnie doświadczenie w realizacji form pomocy dla bezrobotnych - zaangażowanie PUP we współpracę z pracodawcami, instytucjami wspomagającymi rynek pracy oraz środowiskiem lokalnym - istnienie SWPPG jako jednostki propagującej i wspomagającej przedsiębiorczość wśród mieszkańców	Rynek pracy - wysoki odsetek osób bezrobotnych wśród kobiet - niski poziom przedsiębiorczości w niektórych gminach powiatu - niska mobilność przestrzenna (niechęć do wykonywania pracy poza miejscem zamieszkania) - ukryte bezrobocie, szczególnie na terenach wiejskich - problemy pracodawców z doбором pracowników na wolne miejsca pracy w pewnych grupach zawodowych

powiatu gostyńskiego Rodzina i dziecko w środowisku - współpraca instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży - aktywne działanie pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży - wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny - wykorzystywanie potencjału zawodowego i naukowego pracowników - aktywne poszukiwanie środków pozabudżetowych - propagowanie idei wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży - baza kadrowa (specjaliści z doświadczeniem, kwalifikacjami zaangażowani w pracę) - baza pomocy terapeutycznych, diagnostycznych - dobra infrastruktura dostosowana do zróżnicowanych	Rodzina i dziecko w środowisku - niedostateczna ilość środków finansowych na rozwój działań - niewystarczająca liczba specjalistów do pracy z rodziną - brak placówek resocjalizacyjnych na terenie powiatu - zbyt mała liczba działań zapobiegających dysfunkcjom rodziny - brak warunków do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej (nieefektywna jakość pracy, niewystarczająca kadra lub jej brak) - niewystarczające zabezpieczanie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych form spędzania wolnego czasu - ograniczona ilość ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie - ograniczenia kadrowe i lokalowe (zbyt mała liczba
---	---

potrzeb - szeroka oferta instytucji powiatowych odpowiadająca na potrzeby dzieci i młodzieży (diagnoza, wsparcie, terapia, interwencja współpraca z instytucjami) - udzielanie wsparcia w kryzysowych sytuacjach Dziecko pozbawione opieki - wykorzystywanie potencjału zawodowego i naukowego pracowników - wysokie kompetencje i kwalifikacje pracowników ORPZ i COPOW, - możliwość udzielania wsparcia fakultatywnego rodzinom zastępczym - aktywne poszukiwanie środków pozabudżetowych - zaangażowanie rodziców zastępczych, wychowawców w opiekę nad dziećmi - funkcjonowanie 3 placówek typu socjalizacyjnego - dobra współpraca PCPR w Gostyniu z COPOW w	specjalistów oraz gabinetów zbyt mała w stosunku do rosnących potrzeb), co przekłada się na długi okres oczekiwania na pomoc - uregulowania prawne ograniczające możliwość współpracy i wymiany informacji między placówkami i specjalistami Dziecko pozbawione opieki - niedostateczna ilość środków finansowych na rozwój i konieczne działania - bariery w rozwijaniu systemu pieczy zastępczej - niewystarczające do potrzeb zatrudnienie kadry merytorycznej w systemie pomocy społecznej i pieczy zastępczej - niewystarczająca wysokość i zakres wsparcia materialnego, trudności w dostępie do specjalistycznej pomocy - niestabilność zatrudnienia rodziców zastępczych zawodowych
--	---

Bodzewie i placówkami - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne - wymiana dobrych praktyk - wykwalifikowana i doświadczona kadra instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - nastawiona na rozwój - funkcjonowanie grup wsparcia, w tym dla opiekunów - duża świadomość korzyści oraz motywacja wśród pracowników systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych - dobrze funkcjonujące mieszkanie treningowe dla wychowanków pieczy zastępczej	- niewystarczający poziom wsparcia w momencie usamodzielniania wychowanków, zwłaszcza w zakresie mieszkań i pomocy specjalistycznej - niewystarczająca współpraca z instytucjami integrującymi wsparcie dla rodzin biologicznych — maleje szansa na szybszy powrót dziecka do rodziny lub udaną adopcję - niewystarczająca współpraca międzyinstytucjonalna (OPS, sąd) - problemy w relacjach z rodzinami biologicznymi wychowanków - niska świadomość społeczna o potrzebach i możliwościach w rodzicielstwie zastępczym - ograniczone środki finansowe na wzmocnienie funkcjonowania powiatowego systemu pieczy zastępczej - niewystarczająca liczba zatrudnionych pracowników -wychowawców w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz specjalistów w PCPR
--	---

Niepełnosprawność - wykwalifikowana kadra w placówkach wsparcia osób z niepełnosprawnością, w tym osób starszych - współpraca z NGOs z instytucjami i samorządami - szeroki wachlarz instytucji wspierających osoby z niepełnosprawnością, w tym osoby starsze (4 DPS, WTZ, 2 ŚDS) - stałe podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników w obszarze pomocowym - całodobowa opieka długoterminowa Przeciwdziałanie przemocy - funkcjonuje system przeciwdziałania oparty o procedurę „Niebieskie Karty”	- ograniczone środki na zatrudnienie dodatkowej wykwalifikowanej kadry specjalistów do realizacji zadań w ramach systemu pieczy zastępczej - brak pomocy wolontariatu Niepełnosprawność - niewystarczające środki na bieżącą działalność instytucji pomocowych zwłaszcza ŚDS - długi czas oczekiwania na umieszczenie w placówce wsparcia - wysokie koszty eksploatacji pojazdów przewożących uczestników (WTZ, ŚDS) - niskie wynagrodzenie pracowników instytucji pomocowych (DPS, ŚDS) Przeciwdziałanie przemocy - różne podejście specjalistów do indywidualnych przypadków osłabiające efektywność działań
---	--

- działają: Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Piaskach (z miejscami hostelowymi) i Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Gostyniu - realizowane są powiatowe programy korekcyjno-edukacyjne i programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc - realizowany jest program wsparcia dla osób doświadczających przemocy - prowadzone są szkolenia doskonalące kadry pracujące z ludźmi - realizowane są coroczne programy profilaktyczne, adresowane do dzieci i młodzieży, rodziców oraz profesjonalistów pracujących z rodzinami w różnych obszarach - współpraca międzyinstytucjonalna i międzyresortowa - dobre wykorzystywanie pozyskiwanych środków zewnętrznych - coraz skuteczniejsze wykorzystywanie narzędzi prawnych przez policję do interwencji	- zmienność kadr utrudniająca współpracę - przeciążenie specjalistów pracujących ze zjawiskiem przemocy różnymi zadaniami - niewystarczająca liczba specjalistów w systemie (psycholodzy, psychoterapeuci, interwencji kryzysowi) - współpraca sąd, prokuratura - specjaliści - wzrost kosztów funkcjonowania systemu wsparcia i pomocy, - niedobór miejsc w pieczy zastępczej
---	---

Edukacja - rozbudowana sieć szkół - specjalizacja szkół - zróżnicowanie kierunków kształcenia - dobra jakość kształcenia zawodowego - współpraca z przedsiębiorstwami - wymiana międzynarodowa - dobra infrastruktura szkolna - dobre wykorzystywanie funduszy unijnych - pomoc i opieka nad dziećmi niepełnosprawnymi Bezpieczeństwo publiczne - dobrze wykształcona i doświadczona kadra służb - posiadanie dobrego rozpoznania policyjnego - wysoka wykrywalność przestępstw - dobra współpraca między służbami ratowniczymi - wysoka efektywność służb porządku publicznego i ratownictwa	Edukacja - niedostosowanie części kierunków do rynku pracy - migracja uczniów - dostępność komunikacyjna - niewystarczające dostosowanie budynków szkolnych dla uczniów niepełnosprawnych - współpraca szkoła – rodzice – NGO - jednostkowy wzrost kosztów publicznego systemu oświaty - wyniki egzaminacyjne z przedmiotów ścisłych - brak specjalistów na rynku pracy – psychologzy Bezpieczeństwo publiczne - akceptacja w środowiskach młodzieżowych stosowania używek - duża dostępność środków psychostymulujących - niski poziom integracji społecznej, wycofanie się mieszkańców z działań społecznych - niskie poczucie odpowiedzialności społecznej i
---	---

- spadek przestępczości o charakterze rozbójniczym na terenie powiatu - sprawnie funkcjonujące Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego - wyposażone w nowoczesny sprzęt jednostki ratowniczo-gaśnicza PSP i OSP - nacisk na akcje edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa - krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa Sport i rekreacja, kultura, turystyka -silne tradycje lokalne, folklor, dziedzictwo kulturowe -dużo inicjatyw oddolnych - przeznaczanie środków publicznych na działania kulturalne i rekreacyjne - dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych i relatywnie bliskie położenie względem dużych aglomeracji (Poznań, Wrocław) -obiekty sportowe przy szkołach (boiska, hale	świadomości środowiskowej mieszkańców - niewystarczająca liczba patroli - niedobór kadry - złe wzorce wśród dzieci i młodzieży Sport i rekreacja, kultura, turystyka - niska rozpoznawalność regionu w skali krajowej i międzynarodowej - niedostateczna promocja atrakcji turystycznych - ograniczone środki finansowe na inwestycje w turystykę i rekreację i sport
---	---

sportowe) umożliwiające organizację zajęć rekreacyjnych - coraz bardziej aktywne lokalne stowarzyszenia i kluby sportowe NGOs - silny sektor NGO - duże środki przeznaczane na działanie NGO; - własne inicjatywy samorządu powiatu – jak np. Program Grantów Społecznych PGS	NGOs - zależność NGO od środków publicznych - mała partycypacja mieszkańców - niedostateczny udział NGO w świadczeniu usług publicznych
---	--

Szanse	Zagrożenia
Rynek pracy - wzrost aktywności społeczeństwa w podejmowaniu działalności gospodarczej - uproszczenie w przepisach prawa umożliwiające	Rynek pracy - postępujący wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej - niekorzystne prognozy demograficzne (starzenie się

podejmowanie działalności nierejestrowanej (potocznie zwanej działalnością na próbę) - możliwość pozyskania środków z funduszy unijnych przeznaczonych na otwieranie oraz rozwój firm - możliwość pozyskania środków przeznaczonych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, w szczególności poprzez takie instrumenty jak staże i szkolenia - uzupełnianie braków kadrowych poprzez możliwość zatrudniania cudzoziemców i osób starszych - postępująca poprawa infrastruktury drogowej w Gostyniu oraz powiecie - wprowadzanie i zaadaptowanie pracy zdalnej oraz hybrydowej w przedsiębiorstwach jako alternatywy dla tradycyjnych form zatrudnienia - imigracja zarobkowa - zmniejszanie się tygodniowego wymiaru czasu pracy	społeczeństwa) - spowolnienie wzrostów w gospodarce, kryzysy i recesje oraz związany z tym spadek inwestycji - niewykorzystywanie elastycznych form zatrudniania umożliwiających godzenie życia zawodowego i rodzinnego - emigracja ekonomiczna lub edukacyjna osób do większych miast, dużych aglomeracji lub za granicę - niestabilność przepisów prawnych i podatkowych - blokowanie imigracji zarobkowej - zmniejszanie się tygodniowego wymiaru czasu pracy - zbyt niski poziom płac dla specjalistów
---	---

Rodzina i dziecko w środowisku - wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, - wzrost świadomości społecznej władz samorządowych, - decentralizacja władzy sprzyjająca pomocy społecznej dzieciom i młodzieży, - istnienie ofert szkoleń i udoskonaleń zawodowych dla kadry w dziedzinie pracy z dziećmi, młodzieżą i rodziną - poprawa jakości pracy dzięki nowym technikom diagnostycznym i terapeutycznym - możliwość zwiększenia zatrudnienia specjalistów - większa świadomość dotycząca trudności dzieci i młodzieży wśród dorosłych (opiekunowie, nauczyciele), co sprzyja szybszemu reagowaniu i szukaniu właściwej pomocy	Rodzina i dziecko w środowisku - zjawisko uzależnienia od pomocy społecznej, wyuczonej bezradności - zjawisko rozpadu więzi społecznych i zaniku kontroli społecznej, a także marginalizacji i alienacji grup i osób - występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, przemoc w rodzinie - niski poziom współpracy między szkołą a rodziną - niewystarczająca opieka zdrowotna w szkołach - niewystarczające środki publiczne na rozwój działań wspierających - niski poziom kultury prawnej dotyczącej przepisów - zbyt mało środków finansowych na stale rosnące potrzeby/zwiększenia zatrudnienia/zwiększenie bazy lokalowej - systematycznie rosnąca liczba dzieci i młodzieży potrzebującej specjalistycznej pomocy, w tym
--	--

	w radzeniu sobie z uzależnieniami psychosomatycznymi, behawioralnymi, depresją, zaburzeniami lękowymi, doświadczaną przemocą rówieśniczą i cyberprzemocą itp. - brak realnego zaangażowania, systematyczności w przypadku klientów terapeutycznych, co uniemożliwia osiągnięcie celów/ brak realnej gotowości do zmiany/pracy nad trudnościami (także wśród rodziców i opiekunów prawnych) - przerywanie procesu diagnozy/terapii dzieci i młodzieży - niskie kompetencje dorosłych w zakresie wspierania dzieci z trudnościami - niski poziom kompetencji wychowawczych - niewystarczająca współpraca międzyinstytucjonalna wynikająca z ograniczeń prawnych - niewystarczający dostęp do specjalistów (lekarzy psychiatrów dzieci i młodzieży, psychoterapeutów, neurologów)
--	--

Dziecko pozbawione opieki - prowadzenie działań w kierunku rozwoju zastępczej opieki rodzinnej nad dziećmi - wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży - wzrost świadomości społecznej władz samorządowych, w aspekcie wspierania systemu pieczy zastępczej - duży wybór szkoleń i doskonałeń zawodowych dla kadry w dziedzinie pracy z dziećmi, młodzieżą i rodziną - zmiany na poziomie centralnym związane ze wspieraniem pieczy zastępczej - zmiany prawne nakierowane na pracę z rodziną biologiczną, zapobiegające konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej - podnoszenie jakości usług poprzez szkolenia, profesjonalizację i wsparcie psychologiczne dla rodziców zastępczych - wsparcie prawne, medyczne i finansowe dla rodzin	Dziecko pozbawione opieki - niedobór rodzin zastępczych i miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - niski poziom współpracy między szkołą a rodziną – niezrozumienie problemów dzieci w pieczy zastępczej - dalece niewystarczający dostęp do specjalistów (np. psychiatrzy dziecięcy), - nadmiarowa deinstytucjonalizacja, likwidacja placówek opiekuńczo-wychowawczych przy jednoczesnym braku miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, - niewystarczające zasoby gmin w powiecie gostyńskim w mieszkania socjalne, komunalne i treningowe dla usamodzielnianych wychowanków pieczy, - niewystarczające środki publiczne na system wspierania rodziny i pieczy zastępczej, - brak stabilności prawnej w dziedzinie pomocy społecznej, pieczy zastępczej i wspierania rodziny,
--	--

zastępczych, - programy unijne pozwalające dofinansować system pieczy zastępczej - dalszy rozwój form wsparcia dla rodzin biologicznych - lokalna polityka ukierunkowana na rozwój pieczy zastępczej - promocja działań zmierzających do rozwoju usług związanych z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; - duży potencjał III sektora (organizacje pozarządowe) w zakresie wspierania rodziny - wykorzystanie wolontariatu - budowanie sieci współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, w tym OPS, asystent rodziny; kurator rodzinny, pracownik socjalny, pedagog, psycholog i inni - integracja podmiotów i zapewnienie interdyscyplinarnych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym	- dodawanie zadań pracownikom systemu wspierania rodziny i pieczy, co przy braku kadry ogranicza możliwość bezpośredniej pracy z rodzinami, - wzrost liczby dzieci, w tym wieloosobowych rodzeństw, wymagających umieszczenia w pieczy, - wypalenie zawodowe rodziców zastępczych i pracowników systemu wsparcia rodziny - brak możliwości umieszczenia w pieczy zastępczej małych dzieci wymagających opieki ze względu na niewystarczającą liczbę miejsc - koncentracja mediów na negatywnych aspektach funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych - przedłużające się postępowania sądowe sprawach dotyczących dzieci - niejednolite standardy pracy w gminach, powiatach, województwie w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz brak zsynchronizowania podejmowanych działań - niska efektywność pracy z rodziną biologiczną
---	---

wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych z powodu uzależnień	skutkująca niewielką liczbą dzieci powracających do rodzin biologicznych - niski poziom zainteresowania rodzin biologicznych korzystaniem z poradnictwa specjalistycznego - niewystarczająca liczba kandydatów gotowych przysposobić starsze dzieci w wieku szkolnym i dzieci z poważnymi problemami rozwojowymi - niewystarczająca współpraca instytucji i środowisk wspierających rodzinę - większa koncentracja w pracy z rodziną na jej deficytach niż na jej zasobach
Przeciwdziałanie przemocy - możliwość pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych - ogólnopolskie kampanie medialne	Przeciwdziałanie przemocy - niejasne przepisy prawne - ograniczenia prawne - niewystarczające środki finansowe
Niepełnosprawność - fundusze unijne,	Niepełnosprawność - wzrost liczny osób z niepełnosprawnościami, w tym

- dobra infrastruktura placówek - wzrost znaczenia NGO - termomodernizacja obiektów instytucji - wzrost świadomości opiekunów/rodziców osób z niepełnosprawnością - współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami (rozwój przemysłowy) Edukacja - fundusze unijne - rozwój doradztwa zawodowego - kształcenie ustawiczne - wzrost znaczenia NGO, - rozwój kształcenia dualnego - termomodernizacja obiektów szkolnych Bezpieczeństwo publiczne - możliwość dofinansowania ze źródeł zewnętrznych;	osób starszych (starzenie się społeczeństwa) - niewystarczające środki finansowe w samorządach gminnych mogą ograniczyć kierowanie do domów pomocy społecznej Edukacja - niż demograficzny - bezpieczeństwo ucznia - „drenaż mózgów” – wyjazd najzdolniejszych absolwentów - migracje ludności, w tym za granicę - płytki i mało atrakcyjny rynek pracy dla absolwentów Bezpieczeństwo publiczne - wzrastająca tendencja w zakresie przestępczość
--	--

- rozwój zaplecza technicznego służb publicznych; - wzmocnienie współpracy społeczności lokalnej z policją i innymi podmiotami działającymi w sferze szeroko pojętego bezpieczeństwa - rozbudowa sieci monitoringów - wzrost świadomości mieszkańców na temat zagrożeń i sposobów ich unikania - inwestycje w rozwój i modernizację sieci dróg Sport i rekreacja, kultura, turystyka - wzmocnienie więzi kulturowych - wzrost środków przeznaczanych na działania kulturalne - pozyskiwanie środków unijnych na rozwój infrastruktury turystycznej - rozwój turystyki lokalnej - współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz	o charakterze kryminalnym i narkotykowym - przemoc fizyczna i psychiczna wśród dzieci i młodzieży - zagrożenia związane z cyberprzemocą - bezrobocie – zjawiskiem o charakterze kryminogennym - wzrost niepokoju społecznego związanego z napływem osób innej narodowości - niewielka aktywność społeczna i sportowa młodzieży Sport i rekreacja, kultura, turystyka - odpływ młodej kadry do większych miast – problem z personelem w sektorze usług - konkurencja ze strony bardziej znanych i rozwiniętych regionów turystycznych - spadek aktywności fizycznej wśród dzieci spowodowany dominacją rozrywki cyfrowej (gry komputerowe, smartfony)
---	--

szkołami w zakresie organizacji wydarzeń NGOs - rosnące kwalifikacje osób związanych z NGO - rosnące możliwości środki na działanie III sektora	NGOs - negatywny odbiór liderów społecznych - brak nowych liderów - brak gotowości samorządów lokalnych do powierzania zadań NGOs
--	--

4. Część programowa

W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie powiatu. Zostały one ujęte w formie celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Cele strategii powiatowej to długoterminowe zamierzenia, które powiat wyznacza sobie w celu rozwiązywania problemów społecznych, poprawy jakości życia mieszkańców, wspierania grup mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4.1. Cele strategii

Cel główny:

Poprawa jakości życia mieszkańców, w tym rodzin i dzieci, zapewnienie wsparcia i godziwych warunków życia grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz zwiększenie efektywności usług społecznych.

Cel szczegółowy nr 1: Zintegrowany system wsparcia rodziny w kryzysie

Cel operacyjny nr 1 - Wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy domowej			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Edukacja społeczna w tym przedstawicieli różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy domowej. 2. Rozwój usług w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym w ramach Bonifraterskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. 3. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. 4. Realizacja Powiatowego programu w zakresie przeciwdziałania przemocy	- sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz osób doznających przemocy domowej, prowadzenie działań minimalizujących i korygujących zachowania przemocy dla osób stosujących przemoc domową, - wsparcie socjalne i asystenckie dla osób opuszczających ośrodki	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, BOIK, Zespoły interdyscyplinarne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań.

domowej.	interwencji kryzysowej, - współpraca kadry pomocy społecznej zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej, współpracująca z rodziną w środowisku lokalnym.		Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.
----------	--	--	---

Cel operacyjny nr 2: Rozwój usług społecznych na rzecz rodziny			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Opracowywanie i wprowadzanie nowych usług społecznych odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. 2. Świadczenie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego. 3. Organizowanie wsparcia dla rodzin biologicznych z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. 4. Wspieranie rozwoju sieci placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz ich	- współpraca środowisk pomocowych zajmujących się wspieraniem rodziny w kryzysie i z problemami wychowawczymi, - prowadzenie warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie i zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, - obejmowanie rodzin wsparciem	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, BOIK, Zespoły interdyscyplinarne, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, jednostki

rodzin. 5. Rozwój usług w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. 6. Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, kierowania na terapię i wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień.	psychologicznym, pedagogicznym i prawnym oraz terapeutycznym (uzależnienia), - sprawne reagowanie na pojawiające trudności i problemy wychowawcze wśród dzieci i młodzieży poprzez warsztaty skierowane dla młodzieży szkolnej przy współpracy ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi w powiecie.	organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje
--	---	--

			społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.
Cel operacyjny nr 3 Współpraca w tworzeniu zintegrowanego systemu wsparcia rodziny			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Opracowywanie i realizacja projektów partnerskich, w tym z udziałem organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju usług społecznych w sferze wsparcia dziecka i rodziny. 2. Rozwój współpracy instytucji edukacyjnych z instytucjami pomocy społecznej w obszarze wspierania rodziny i dziecka.	- sprawny przepływ informacji między szkołami i instytucjami pomocowymi w zakresie pracy z rodziną uczniów borykających się z różnymi trudnościami, - współpraca środowisk pomocy społecznej i	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, BOIK, Zespoły interdyscyplinarne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki

3. Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla kadry instytucji pomocowych w kierunku pogłębiania wiedzy na temat metod pracy z dzieckiem i rodziną. 4. Zapewnienie stabilności zatrudnienia w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.	wspierania rodziny poprzez wzrost kompetencji pracowników bezpośrednio zaangażowanych w pracę z rodziną.		zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej,
--	---	--	---

			Komenda Powiatowa Policji, Sąd.
--	--	--	---------------------------------------

Cel szczegółowy nr 2: Wsparcie zdrowia psychicznego

Cel operacyjny 1: Pomoc specjalistyczna			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Organizowanie i udzielanie pomocy specjalistycznej dzieciom, młodzieży i nauczycielom w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju, terapii psychologicznej, profilaktyki zaburzeń rozwojowych i innych zaburzeń psychicznych.	System wsparcia realizuje potrzeby dzieci i młodzieży z deficytami rozwojowymi.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich,	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, jednostki oświatowe i wsparcia rodziny. <u>Partnerzy:</u> Specjalistyczne

		NFZ	jednostki wsparcia psychologicznego i pedagogicznego (w tym finansowane przez NFZ)
--	--	-----	---

Cel szczegółowy nr 3: Nowoczesna, dostosowana do realiów gospodarczych Powiatu Gostyńskiego edukacja z uwzględnieniem osób szczególnie uzdolnionych oraz wyrównywanie szans.

Cel operacyjny nr 1: Wzmocnienie edukacji na rzecz przedsiębiorczości			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
5. Dostosowanie profili i specjalności kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz wyzwań przyszłości.	- system edukacji jest elastyczny i dostosowujący się do	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy	Rada Powiatu, Starosta, jednostki oświatowe

6. Wdrożenie procesów kształcenia integrujących wartości lokalne (kultura, dziedzictwo, gospodarka itp.) w treściach edukacyjnych. 7. Upowszechnianie idei doskonalenia zawodowego w celu podwyższania i zdobywania nowych kompetencji merytorycznych i osobowościowych. 8. Wzmocnienie działań i zachęt w kierunku wyboru przez uczniów kształcenia w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych. 9. Stworzenie profesjonalnej kadry doradców zawodowych lub centrum kształtowania karier.	potrzeb rynku pracy, - silny trzeci sektor, aktywny także w obszarze rynku pracy i polityki społecznej, - ułatwiony dostęp do pozyskania nowych umiejętności i kwalifikacji, - dobry stan przygotowania zawodowego absolwentów.	zewnątrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	powiatu. Partnerzy: Przedsiębiorcy i placówki naukowe i oświatowe.
Cel operacyjny nr 2: Rozwój infrastruktury edukacyjnej			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów

1. Inwestycje w bazę materialną i wyposażenie szkół: zakup sprzętu i pomocy naukowych, nowoczesne pracownie komputerowe. 2. Inwestycje termomodernizacyjne w obiektach szkolnych. 3. Podejmowanie działań z zakresu komunikacji publicznej oraz innych form komunikacji (rowerowej) w celu usprawnienia drogi ucznia do szkoły. 4. Poszerzyć rozwiązania dotyczące infrastruktury transportowej, tak aby uczniowie mogli bezpiecznie dojechać i powrócić ze szkoły.	- dobra, rozwinięta infrastruktura edukacyjna wraz z wyposażeniem.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starosta, jednostki oświatowe powiatu.
Cel operacyjny 3: Programy edukacyjne			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów

1. Połączenie szkół ponadpodstawowych systemem informatycznym, umożliwiającym wspólne kształcenie i kształcenie na odległość. 2. Tworzenie programów pozalekcyjnych i pozaszkolnych ze szczególnym uwzględnieniem języków obcych, przedsiębiorczości i nauk przyrodniczo-matematycznych. 3. Wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów z obszarów wiejskich, uczniów niepełnosprawnych, uzależnionych, zmarginalizowanych społecznie. 4. Współpraca ze szkołami wyższymi.	- zwiększona rola e-edukacji, - wdrożone w procesach kształcenia na każdym stopniu, treści odnoszące się do zidentyfikowanych trendów w sferze. gospodarczej i społecznej, - uruchomione oddolne procesy uczenia się i doskonalenia szkół, placówek oświatowych oraz JST na obszarze powiatu ukierunkowane na szybsze generowanie zmian w jakości kształcenia.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starosta, jednostki oświatowe powiatu. Partnerzy: Centra Kształcenia Zawodowego, Centra Doskonalenia Nauczycieli, Szkoły wyższe
---	---	---	---

Cel szczegółowy nr 4: Wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dziecka w środowiskach pozarodzinnych

Cel operacyjny nr 1: Zapewnienie stabilnego i bezpiecznego środowiska życia dzieciom pozbawionym opieki rodziców

Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Wspieranie funkcjonowania rodzin zastępczych. 2. Pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze. 3. Tworzenie nowych rodzin zastępczych - zapewnienie sprawnego procesu kwalifikacji i szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. 4. Zagwarantowanie dziecku bezpiecznego, wolnego od przemocy i zaniedbania środowiska życia w pieczy zastępczej. 5. Promocja rodzicielstwa zastępczego.	- zapewnienie wystarczającej liczby miejsc w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, - optymalne funkcjonowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, PCPR, COPOW Partnerzy: rodziny zastępcze, sąd i kuratorzy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki oświatowe,

6. Pozyskiwanie wolontariuszy wspierających funkcjonowanie rodzin zastępczych i domów dziecka (np. pomoc w nauce). 7. Wspieranie kadry organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych. 8. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. 9. Zapewnienie wsparcia finansowego (np. świadczenia fakultatywne) dla rodzin zastępczych. 10. Szeroka oferta szkoleń, grup wsparcia i superwizji dla rodzin zastępczych i kadry pracującej z dziećmi. 11. Zapewnienie godnego wynagradzania rodzin zastępczych zawodowych oraz pracowników systemu pieczy zastępczej. 12. Integracja środowiska rodzin zastępczych (wspólne spotkania, wyjazdy).			ośrodek adopcyjny, organizacje pozarządowe, lokalne media.
---	--	--	---

13. Stosowanie opracowanych Standardów Ochrony Małoletnich.			
Cel operacyjny nr 2: Zaspokajanie indywidualnych potrzeb dzieci umieszczonych i opuszczających pieczę zastępczą			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Współpraca z instytucjami, w tym sądem, zmierzająca do jak najszybszego regulowania sytuacji prawnej dzieci. 2. Organizowanie dostępu do pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej). 3. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku. 4. Kierowanie do terapii indywidualnej lub grupowej, w tym wsparcia logopedycznego, pedagogicznego itp.	- zapewnienie stabilnych i przewidywalnych warunków opieki dzieciom w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, - wspieranie wychowanków opuszczających pieczę w zakończeniu edukacji i znalezieniu pracy,	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Starosta, PCPR-ORPZ, COPOW Partnerzy: rodziny zastępcze, sąd i kuratorzy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna,

5. Wspieranie rodzin zastępczych w zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych, zdrowotnych, emocjonalnych i społecznych dzieci. 6. Utrzymywanie mieszkania treningowego dla usamodzielniających się wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. 7. Wsparcie i kontrola wychowanków przebywających w mieszkaniu treningowym. 8. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków w starcie po opuszczeniu systemu pieczy zastępczej. 9. Umożliwianie uczestnictwa wychowankom w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym	poprzez współpracę na linii piecza-oświata-urząd pracy, - przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do samodzielnego życia.		placówki oświatowe i medyczne, ośrodki adopcyjny, urząd pracy, organizacje pozarządowe, ROPS i WUW.
--	---	--	--

dofinansowywanych ze środków UE.			
Cel operacyjny nr 3: Wspieranie powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub przysposobienie			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Współpraca z rodziną, jednostkami samorządu, sądem oraz instytucjami wspierającymi rodziny i dzieci ukierunkowana na umożliwienie ewentualnego powrotu dziecka do domu rodzinnego. 2. Organizowanie spotkań dzieci z rodzicami w siedzibie PCPR i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. 3. Zachęcanie i umożliwianie kontaktów z rodziną pochodzenia, o ile nie zagraża to dobru dziecka, m.in. w siedzibie PCPR.	- urlopowania do domów rodzinnych, - powroty dzieci pod opiekę rodziców biologicznych, - zrealizowane adopcje.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	PCPR-ORPZ, COPOW Partnerzy: ośrodki pomocy społecznej, asystenci, sądy i kuratorzy, ośrodek adopcyjny, sąd, organizacje pozarządowe.

4. Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym.			
---------------------------------------	--	--	--

Cel szczegółowy nr 5: Wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez promocję zatrudnienia, przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Cel operacyjny nr 1: Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy oraz wsparcie pracodawców w znalezieniu odpowiednich pracowników			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Promowanie i świadczenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, - upowszechnianie usług poradnictwa zawodowego wśród mieszkańców: - prowadzenie rozmów wstępnych i porad indywidualnych w zakresie pomocy klientom w planowaniu dalszej ścieżki zawodowej,	- dostosowanie usług Urzędu Pracy do indywidualnych potrzeb klientów, przekładające się na większą liczbę osób, które uzyskały nowe kwalifikacje i podjęły pracę.	Budżet powiatu, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, PFRON.	Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy

- promowanie kształcenia ustawicznego, - udostępnianie informacji o organizowanych szkoleniach, - diagnozowanie aktualnych potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych, - zastosowanie odpowiednich form pomocy w celu umożliwienia zdobycia doświadczenia zawodowego/umiejętności praktycznych. 2. Zapewnienie odpowiedniej ilości ofert pracy do realizacji: - rozpoznawanie i badanie aktualnych potrzeb oraz oczekiwań pracodawców, upowszechnianie krajowych ofert pracy, - stosowanie różnych form i technik realizacji ofert pracy, np. poprzez podejmowanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami, - uaktualnianie bazy danych o osobach			Spółecznej, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego, Firmy szkoleniowe.
--	--	--	---

bezrobotnych w celu posiadania bieżących informacji niezbędnych do realizacji ofert pracy. 3. Realizacja projektów i programów adresowanych do osób bezrobotnych oraz pracodawców: - tworzenie i realizacja programów specjalnych, - tworzenie i realizacja programów finansowanych z krajowych środków publicznych, - tworzenie i realizacja projektów własnych i partnerskich finansowanych ze środków UE. 4. Aktywizacja osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy: - systematyczna diagnoza potrzeb klientów i segmentowanie informacji o klientach,			
--	--	--	--

- dokonywanie analiz dotyczących struktury klientów Urzędu, - stały monitoring sytuacji i problemów osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.			
Cel operacyjny nr 2: Promocja i wspieranie przedsiębiorczości przez samozatrudnienie i tworzenie nowych miejsc pracy			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Promocja samozatrudnienia: - informowanie bezrobotnych o możliwościach i warunkach uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, - diagnozowanie potrzeb szkoleniowych pod działalność gospodarczą, - utrzymanie stałej współpracy z ZUS, US, OPS, SWPPG w celu organizowania	Podniesienie poziomu przedsiębiorczości w powiecie gostyńskim oraz wzrost świadomości pracodawców względem usług proponowanych przez Urząd Pracy.	Budżet powiatu, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny, PFRON.	Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu Partnerzy: Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego,

wspólnych spotkań informacyjnych i szkoleń dla osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej, - warsztaty dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, - udział w inicjatywach i projektach promujących przedsiębiorczość. 2. Promocja tworzenia miejsc pracy: - przygotowanie i rozpowszechnianie informacji dot. możliwości refundacji kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych, - refundacja pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych, - pozyskiwanie nowych przedsiębiorców do współpracy, - promowanie lokalnych przedsiębiorstw w ramach partnerstwa,			Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych, firmy szkoleniowe i konsultingowe, przedsiębiorcy
--	--	--	--

- organizowanie wspólnych spotkań z pracodawcami w celu przekazywania informacji o wsparciu oferowanym przez Urząd Pracy.			
Cel operacyjny nr 3: Niwelowanie niedoborów kadrowych pracodawców na lokalnym rynku pracy – zatrudnianie cudzoziemców i osób starszych			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Działania PUP w Gostyniu zmierzające do większej adaptacji cudzoziemców na lokalnym rynku pracy oraz powrotu na rynek pracy osób starszych, - ograniczenie skali niedoborów kadrowych poprzez zatrudnianie cudzoziemców, - dostosowanie oferty i procedur Urzędu na potrzeby zatrudniania cudzoziemców i podejmowania przez nich działalności	Uzupełnienie wolnych miejsc pracy poprzez legalne zatrudnienie cudzoziemców oraz osób w wieku emerytalnym.	Budżet powiatu, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny.	Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu Partnerzy: przedsiębiorcy

gospodarczej, - organizowanie spotkań informacyjnych związanych z możliwością podjęcia pracy przez cudzoziemców lub otwierania działalności, - dofinansowanie zatrudnienia osób będących w wieku emerytalnym.			
Cel operacyjny nr 4: Rozwój partnerstwa i dialogu społecznego na rzecz rozwoju rynku pracy			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Doskonalenie współpracy PUP z pracodawcami: - kontynuowanie i rozwijanie współpracy z pracodawcami (przekazywanie informacji o możliwym zakresie i formach wsparcia, dofinansowanie kosztów zatrudniania osób	Stać i efektywna współpraca z pracodawcami oraz jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie aktywizacji osób	Budżet powiatu, Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny.	Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu Partnerzy: szkoły średnie oraz podstawowe,

bezrobotnych, szkolenie osób bezrobotnych, zgodnie z potrzebami pracodawców, – finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego), - stały kontakt z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie badania potrzeb kadrowych. 2. Doskonalenie współpracy PUP z samorządami i instytucjami działającymi na rzecz ograniczenia bezrobocia: - współpraca z lokalnymi samorządami w zakresie realizacji programów wspierających zatrudnienie i przeciwdziałających marginalizacji społecznej i zawodowej, - kontynuowanie i uściślenie współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, umożliwiające sprawne i szybkie reagowanie na wszelkie przejawy marginalizacji oraz realizacja wspólnych	bezrobotnych, zwłaszcza tych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.		gminy, Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego przedsiębiorcy firmy szkoleniowe ponadlokalne ośrodki wspierania przedsiębiorczości
---	--	--	---

programów – prace społecznie użyteczne, - współpraca z WUP, - współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość, - współpraca ze szkołami średnimi oraz podstawowymi w celu wymiany informacji, - współpraca z lokalnymi mediami na rzecz promocji oferty PUP.			
Cel operacyjny nr 5: Doskonalenie usług Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników: - bieżąca ocena potrzeb szkoleniowych pracowników z punktu widzenia realizowanych zadań i zmieniających się	Sprawnie i efektywnie działający urząd.	Budżet powiatu, Fundusz Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu Partnerzy: Przedsiębiorcy,

regulacji prawnych, - organizowanie szkoleń wewnętrznych oraz kierowanie pracowników na szkolenia zewnętrzne. 2. Zwiększenie efektywności i jakości świadczonych usług, - doskonalenie i poszerzanie form komunikacji z partnerami rynku pracy, - cyfryzacja procesu obsługi bezrobotnych i przedsiębiorców, - monitorowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy.			firmy szkoleniowe
--	--	--	-------------------

Cel szczegółowy nr 6: Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami (w tym osób starszych)

Cel operacyjny nr 1: Rozwój usług społecznych dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy

			i partnerzy w realizacji celów
10. Realizacja Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w latach 2025-2033. 11. Rozwój i podnoszenie jakości usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach działalności środowiskowego domu samopomocy i warsztatu terapii zajęciowej. 12. Włączenie rodziców do współpracy z placówkami śds i wtz. 13. Wspieranie rozwoju ośrodków wsparcia dziennego i całodobowego dla osób z niepełnosprawnością (w tym osób starszych). 14. Poprawa dostępności przestrzeni publicznej i usług w aspekcie	- sprawnie funkcjonujący system wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami (w tym osób starszych) dzięki współpracy poszczególnych sektorów pomocy społecznej, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności

architektonicznym, transportowym i informacyjnym. 15. Rozwój wolontariatu.			miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, ZOL
Cel operacyjny nr 2: Rozwijanie form aktywizacji społecznej dla osób z niepełnosprawnościami			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Rozwój usług aktywizujących społecznie w ramach środowiskowego domu samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładu aktywności zawodowej	- sprawniejsze funkcjonowanie społeczne osób z niepełnosprawnościami oraz rehabilitacja zawodowa.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z

			właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
Cel operacyjny nr 3: Współpraca w tworzeniu zintegrowanego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami (w tym osób starszych)			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w

			realizacji celów
1. Wzmocnienie współpracy podmiotów działających w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w tym organizowanie szkoleń dla realizatorów działań, kadry instytucji pomocy społecznej. 2. Opracowanie i realizacja projektów, w tym partnerskich z udziałem organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju usług z zakresu aktywnej integracji środowiska osób z niepełnosprawnością. 3. Edukacja obywatelska w zakresie możliwych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i ich rodzin.	- podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji kadry pomocy społecznej działającej na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnością (w tym osób starszych), - stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wspierania osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w środowisku lokalnym, w tym możliwości opieki krótkoterminowej, - dostęp do wiedzy na temat możliwych form wsparcia dla osób z	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-

	niepełnosprawnościami, starszych i ich rodzin.		gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
--	---	--	--

Cel szczegółowy nr 7: Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu gostyńskiego

Cel operacyjny nr 1: Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania poprzez ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla mieszkańców			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Poprawa poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania oraz miejscach publicznych poprzez ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń, szczególnie	- poziom bezpieczeństwa społeczności lokalnej ulega znacznej poprawie dzięki dobrej współpracy	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych:	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy

uciażliwych dla mieszkańców Powiatu. 2. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii tj.: przemocy domowej, alkoholizmowi, narkomanii, oraz ochrona dzieci i młodzieży przed tego typu zjawiskami. 3. Współpraca społeczności lokalnej z Policją i innymi podmiotami działającymi w sferze szeroko pojętego bezpieczeństwa.	mieszkańców z policją oraz innymi służbami.	rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko- gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje
--	--	---	---

			społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.
Cel operacyjny nr 2: Prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa			
Kierunek działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Zwiększenie świadomości społecznej w temacie bezpieczeństwa oraz zaistniałych sytuacji kryzysowych, organizowanie warsztatów i szkoleń dla różnych grup wiekowych, np. dla dzieci i młodzieży w szkołach, dorosłych w miejscu pracy, seniorów w domach kultury. 2. Wdrożenie programów edukacyjnych dla	- poprawa wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie stosowania zasad bezpiecznego zachowania, - zwiększona świadomość społeczna przekłada się na zmniejszenie liczby incydentów.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością

mieszkańców z zakresu bezpieczeństwa publicznego i pierwszej pomocy 3. Edukacja seniorów na temat oszustw w sieci oraz dezinformacji			zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe w szczególności miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne, zakłady opieki zdrowotnej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd.
--	--	--	---

Cel operacyjny nr 3: Inwestowanie w infrastrukturę poprawiającą bezpieczeństwo			
Kierunek działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Inwestycje w rozwój i modernizację sieci dróg. 2. Rozbudowa istniejących a także budowa nowych sieci monitoringów.	- wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Powiatu w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania, -miejsca takie jak parki, ulice czy place stają się bezpieczniejsze, co zmniejsza poczucie zagrożenia u osób z nich korzystających.	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe.

			Komenda Powiatowa Policji.
--	--	--	-------------------------------

Cel szczegółowy nr 8: Kultura i sport istotnym elementem życia społecznego

Cel operacyjny nr 1: Wzmacnianie tożsamości kulturowej			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Ochrona i promowanie dziedzictwa kulturowego. 2. Rozwój lokalnej infrastruktury kultury i zapobieganie degradacji obiektów kultury. 3. Rozpowszechnianie dorobku kulturalnego powiatu. 4. Wspomaganie imprez kulturalnych, lokalnych twórców, zanikających tradycji i	- wzrost świadomości mieszkańców nt. lokalnych tradycji i historii, - zwiększenie liczby inicjatyw i wydarzeń nawiązujących do dziedzictwa, - poprawa dostępności do nowoczesnych i zadbanych	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, Wydział Promocji i Rozwoju Powiatu, Wydział Oświaty i Spraw Społecznych, jednostki organizacyjne

wyrobów. 5. Wspieranie projektów kulturalnych i kulturalno-edukacyjnych opartych na współdziałaniu młodzieży z seniorami. 6. Oznakowanie miejsc i zdarzeń ważnych dla pamięci i kultury lokalnej oraz zbudowanie przystępnej narracji dla mieszkańców i turystów. 7. Wspieranie różnorodności oferty kulturalnej. 8. Kulturalny start-up. Inicjowanie nowych projektów i miejsc kultury i turystyki kulturowej. 9. Zbudowanie wspólnej dla gmin, otwartej kolekcji najważniejszych marek i ich lokalizacji, która służyć będzie jednolitej promocji kreatywności społeczności lokalnych poprzez prezentację najważniejszych projektów i postaci.	przestrzeni kulturalnych, - odtworzenie i ocalenie unikatowych zwyczajów, rzemiosła i sztuki, - zapewnienie oferty dla różnych grup wiekowych i społecznych.		powiatu, jednostki zgodnie z właściwością zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, placówki naukowe i oświatowe, organizacje społeczne.
--	--	--	---

10. Wspieranie wielodyscyplinarności organizacji i projektów kulturalnych.			
Cel operacyjny nr 2: Wzmacnianie aktywności kulturalnej i rekreacyjnej			
Kierunki działań	Efekty realizacji celów	Źródło finansowania	Realizatorzy i partnerzy w realizacji celów
1. Modernizacja i termomodernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych. 2. Promocja aktywnych form spędzania wolnego czasu. 3. Rozpowszechnianie zajęć rekreacyjnych. 4. Wspomaganie imprez rekreacyjno-sportowych o zasięgu powiatowym. 5. Wspieranie trzeciego sektora w zakresie organizacji imprez/zajęć o charakterze rekreacyjnym i sportowym.	- poprawa warunków korzystania z obiektów (komfort, bezpieczeństwo, dostępność), - zwiększenie liczby użytkowników dzięki nowoczesnej i atrakcyjnej infrastrukturze, - wzrost świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia, - zmniejszenie zjawiska	Budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich	Rada Powiatu, Starosta, Wydział Promocji i Rozwoju Powiatu, Wydział Oświaty i Spraw Społecznych, jednostki organizacyjne powiatu, jednostki zgodnie z właściwością

	biernego spędzania czasu wolnego, - aktywizacja mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży i seniorów, - lepsze wykorzystanie lokalnych zasobów i zaangażowania społecznego.		zadań. Partnerzy: Instytucje rządowe, samorządowe, placówki naukowe i oświatowe, kluby sportowe, organizacje społeczne.
--	--	--	---

4.2. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na bieżącej i systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Wdrażanie Strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań.

Ocena stopnia realizacji i osiągniętych efektów dokonywana będzie corocznie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i przedstawiana Zarządowi Powiatu Gostyńskiego, a Radzie Powiatu Gostyńskiego w połowie obowiązywania Strategii, zgodnie z poniższym harmonogramem:

Okres podlegający ocenie	Termin oceny	
2026 r.	Do końca I kwartału 2027 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2027 r.	Do końca I kwartału 2028 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2028 r.	Do końca I kwartału 2029 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2026-2028 r.	Do końca maja 2029 r.	Rada Powiatu Gostyńskiego
2029 r.	Do końca I kwartału 2030 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2030 r.	Do końca I kwartału 2031 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2031 r.	Do końca I kwartału	Zarząd Powiatu

	2032 r.	Gostyńskiego
2032 r.	Do końca I kwartału 2033 r.	Zarząd Powiatu Gostyńskiego
2028-2032 r.	Do końca maja 2033 r.	Rada Powiatu Gostyńskiego

Do monitorowania realizacji celów strategicznych został opracowany uniwersalny katalog wskaźników, odnoszący się do wszystkich grup adresatów. Mierniki poszczególnych wskaźników będą określone każdorazowo w stosunku do poszczególnych obszarów i adresatów, tj.: Rodzina i dziecko, Bezrobocie i aktywizacja zawodowa, Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, System Oświaty, edukacja i rozwój młodzieży, Kultura i Rekreacja, Bezpieczeństwo publiczne, Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Grafika 4: Uniwersalny katalog wskaźników

Źródło: opracowanie własne

UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. W szczególności powinny je rozwijać i uszczegóławiać.

Autorzy niniejszego dokumentu pragną złożyć podziękowania tym wszystkim, którzy przyczynili się do identyfikacji najważniejszych problemów społecznych środowiska lokalnego, oraz mają nadzieję na dalszą współpracę prowadzącą do zmiany społecznej.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 Wybrane programy i działania realizowane w powiecie gostyńskim

1. Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnością w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością w powiecie gostyńskim w latach 2025 – 2033.
link do pobrania <https://www.bip.pcprgostyn.pl/dokument/266>
2. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2021 – 2030.
link do pobrania: <https://www.bip.pcprgostyn.pl/dokument/95>
3. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Gostyńskim na lata 2025-2027.
link do pobrania: <https://www.bip.pcprgostyn.pl/dokument/236>
4. Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030
link do pobrania:
https://prawomiejskowe.pl/StarostwoPowiatowewGostyniu/document/1039024/Uchwala-LVI_427_24
5. Powiatowy program pomocowy „Zima”, realizowany w powiecie gostyńskim w sezonach zimowych. Jego celem jest zabezpieczenie potrzeb osób narażonych na działanie niskich temperatur. Program jest adresowany do osób bezdomnych, pozostających bez schronienia; osób niedołączonych, niesamodzielnych, samotnych, wymagających pomocy i opieki.
6. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
7. Program terapeutyczno-psychologiczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

8. Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2023 – 2027.
9. Gminne strategie rozwiązywania problemów społecznych:
Gmina Gostyń: <https://biuletyn.gostyn.pl/uchwala/11688/uchwala-nr-xxv-299-21>
Gmina Krobia: <https://krobia.biuletyn.net/?bip=2&cid=1342&id=8048>
Gmina Borek Wlkp.: <https://borekwlkp.pl/files/38487/1.pdf>
Gmina Pępowo: [https://bip.pepowo.pl/files/4757/uchwala_nr xxxiii-241-2021 rady gminy pepowo.pdf](https://bip.pepowo.pl/files/4757/uchwala_nr_xxxiii-241-2021_rady_gminy_pepowo.pdf)
Gmina Piaski: [https://piaski.pl/attch/news attch-435-1122-1627388067.pdf](https://piaski.pl/attch/news_attch-435-1122-1627388067.pdf)
Gmina Pogorzela: [https://bip.pogorzela.pl/files/3158/uchwala nr xviii.132.2020.pdf](https://bip.pogorzela.pl/files/3158/uchwala_nr_xviii.132.2020.pdf)
Gmina Poniec: [https://bip.poniec.pl/files/5692/zalacznik nr 1.pdf](https://bip.poniec.pl/files/5692/zalacznik_nr_1.pdf)
10. Program „Aktywny samorząd”.
więcej informacji: https://pcprgostyn.pl/aktywny_samorzad
11. Warsztaty wzmacniające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców.
12. Ogólnopolski Festiwal Artystyczny „Bez barier”.

Załącznik nr 2 Badania „Plan zrównoważonej mobilności miejskiej”

Wiosną 2025 roku przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców powiatu gostyńskiego w celu zbadania ich zachowań transportowych oraz oceny lokalnego systemu transportu. W badaniu uczestniczyło ok. 700 osób reprezentujących zróżnicowane grupy mieszkańców. Ankieta objęła m.in. częstotliwość korzystania z różnych środków transportu, czas trwania dojazdów do typowych celów (praca, szkoła, zakupy itp.), motywacje wyboru środka transportu, a także opinie na temat jakości komunikacji publicznej, infrastruktury rowerowej oraz bezpieczeństwa ruchu. Na podstawie zebranych danych przedstawiono poniżej szczegółową analizę preferencji komunikacyjnych mieszkańców, zidentyfikowano główne bariery korzystania z transportu zbiorowego i rowerowego oraz sformułowano oczekiwania co do zmian i kierunki rozwoju zrównoważonej mobilności w powiecie.

Najważniejsze wnioski z ankiety

Wyniki ankiety jednoznacznie wskazują na dominację samochodu jako podstawowego środka transportu w powiecie. Aż 71% badanych zadeklarowało, że codziennie prowadzi samochód, a dodatkowe 17% korzysta z auta kilka razy w tygodniu. Oznacza to, że niemal 9 na 10 mieszkańców regularnie przemieszcza się własnym samochodem. Dla porównania, rola transportu zbiorowego jest marginalna – jedynie 2,5% ankietowanych korzysta z autobusu codziennie, a łącznie tylko ok. 6% robi to choć raz w tygodniu. Ponad 60% mieszkańców w ogóle nie korzysta z autobusów, przy czym 15% deklaruje, że chciałoby z nich korzystać, ale obecnie tego nie robi. Podobnie kolej jest używana codziennie tylko przez <1% badanych, a ponad połowa (53%) nigdy nie jeździ pociągiem – aż 25% chciałoby korzystać z kolei, lecz obecnie nie ma takiej możliwości. Rower stanowi środek transportu uzupełniający: 12% respondentów jeździ rowerem codziennie, 25% kilka razy w tygodniu, a dalsze 8% co najmniej raz w tygodniu.

Łącznie prawie 80% mieszkańców używa roweru przynajmniej sporadycznie, choć tylko mniejszość czyni to bardzo często. Ruch pieszy odgrywa istotną rolę w codziennej mobilności na krótkich dystansach – 45% badanych chodzi pieszo codziennie, a kolejne 25% kilka razy w tygodniu. Zaledwie 4% ankietowanych w ogóle nie porusza się na piechotę. Inne formy transportu mają niewielkie znaczenie: motocykle i skutery są używane regularnie tylko przez ok. 3% mieszkańców (ponad 83% nigdy z nich nie korzysta), a hulajnogi elektryczne – przez ok. 4% (ponad 83% nie korzysta). Również jako pasażerowie samochodów mieszkańcy podróżują rzadziej – codziennie jedynie 9% (częściej w tej roli są to młodzież i osoby nieprowadzące auta), zaś niemal połowa (45%) bywa pasażerem samochodu tylko sporadycznie. Powyższe dane wskazują na bardzo silną zależność od transportu indywidualnego w powiecie gostyńskim oraz niewykorzystany potencjał alternatywnych form mobilności.

Większość mieszkańców powiatu wykonuje swoje codzienne podróże na stosunkowo krótkich dystansach, co przekłada się na niedługi czas dojazdu do celu. Dla osób dojeżdżających do pracy ponad 60% wskazało czas dojazdu nie dłuższy niż 20 minut (w tym 26% do 10 min), a tylko ok. 11% musi poświęcić na drogę do pracy powyżej 30 minut. Podobnie kwestia ma się, jeśli chodzi o dojazdy do urzędów. Dłużej zajmuje niektórym uczniom dojazd do szkół.

Ankietowani ocenili, na ile czują się bezpiecznie, poruszając się po powiecie gostyńskim w różnych rolach (jako kierowca, pasażer, pieszy, rowerzysta itd.). Wyniki pokazują wyraźny podział: użytkownicy samochodów czują się dość bezpiecznie, natomiast osoby piesze i szczególnie rowerzyści – znacznie mniej. W roli kierowcy samochodu aż 78% badanych czuje się bezpiecznie (17% „zdecydowanie tak” i 62% „raczej tak”), tylko 12% ma poczucie zagrożenia, a ~10% nie ma zdania. Podobnie jako pasażer auta ~74% czuje się bezpiecznie, przeciwnego zdania jest 12%. Sytuacja diametralnie się zmienia dla rowerzystów – tutaj

większość deklaruje brak bezpieczeństwa: 33% czuje się raczej niebezpiecznie, a 23% zdecydowanie niebezpiecznie, razem 56% odczuwa zagrożenie na drogach. Tylko niespełna 34% rowerzystów czuje się bezpiecznie, reszta nie ma zdania lub nie jeździ rowerem wcale. Również piesi mają mieszane odczucia: większość (60%) czuje się raczej bezpiecznie, jednak aż 36% ocenia, że chodzenie po okolicy nie należy do bezpiecznych (13% czuje się zdecydowanie niebezpiecznie). To stosunkowo wysoki odsetek jak na ruch pieszego, który zwykle odbywa się na chodnikach – najwyraźniej tam, gdzie chodników brak lub są one zajęte, piesi odczuwają realne ryzyko.

Ankieta wykazała, że obecny stan infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego (rowerzystów i pieszych) budzi spore niezadowolenie mieszkańców. Infrastruktura rowerowa została oceniona najgorzej ze wszystkich – ponad połowa respondentów (ok. 53%) uznała ją za złą lub bardzo złą. Tylko 18% wystawiło drogom rowerowym ocenę dobrą, reszta określiła je co najwyżej jako zadowalające. Świadczy to o niedostatku ścieżek i pasów rowerowych w powiecie oraz ich niskiej jakości lub spójności. Dla porównania, infrastruktura pieszego (chodniki, przejścia dla pieszych) wypadła nieco lepiej, ale wciąż daleko od ideału: blisko 34% oceniło ją źle, 31% dobrze, a największa grupa (36%) jako zadowalającą. Można wnioskować, że chodniki w centrach miejscowości istnieją i spełniają swoją rolę, lecz problemem jest ich brak lub zły stan poza centralnymi obszarami oraz na łączeniach między wsiami.

Ankieta mierzyła także postrzeganą uciążliwość różnych negatywnych zjawisk związanych z transportem w powiecie. Wyniki dopełniają obraz bezpieczeństwa i jakości życia przy drogach. Największym problemem zdaniem mieszkańców jest zbyt szybka, brawurowa jazda kierowców – aż 73% badanych uznaje ją za bardzo lub raczej uciążliwą w swojej okolicy. Nadmierna prędkość na lokalnych drogach przekłada się bezpośrednio na poczucie zagrożenia pieszych i rowerzystów. Podobnie nieprawidłowe parkowanie, np. na chodnikach czy trawnikach, doskwiera 73%

mieszkańców. Korki i zatory drogowe również stanowią problem – 71% uznało je za uciążliwe, choć warto zauważyć, że korki w warunkach powiatu zapewne mają mniejszą skalę czasową niż w dużych miastach (wskazuje to jednak na niedrożność np. centrum Gostynia w godzinach szczytu). Zanieczyszczenie powietrza spalinami z pojazdów dokucza 68% ankietowanych, co nie dziwi przy tak dużej liczbie aut i ciężarówek przejeżdżających przez powiat (biegną tędy m.in. ruchliwe drogi wojewódzkie). Nieco mniejszym, ale wciąż większościowo zauważalnym problemem jest nadmierny hałas drogowy – skarży się na niego 58% mieszkańców. Co ciekawe, brak oświetlenia ulicznego został uznany za bardzo uciążliwy przez aż 78% badanych.

Wskazane kierunki działań

- Rozbudowa i usprawnienie komunikacji publicznej: Mieszkańcy oczekują więcej połączeń autobusowych, kursujących częściej i w dogodniejszych godzinach. Konieczne jest przeanalizowanie obecnej siatki połączeń i dopasowanie rozkładów do realnych potrzeb – tak, by autobusy docierały nie tylko na 8:00 do szkół, ale też umożliwiały dojazd do pracy na różne zmiany oraz powroty w godzinach popołudniowych i wieczornych. Warto rozważyć uruchomienie nowych linii lub wariantów tras tak, by skomunikować dziś wykluczone miejscowości (nawet mniejszymi busami, jeśli popyt jest niewielki);
- Inwestycje w infrastrukturę rowerową: To niewątpliwie najwyższy priorytet wskazywany przez społeczność. Należy opracować spójny plan sieci tras rowerowych w skali powiatu, łączących główne miejscowości z Gostyniem oraz miejscowości między sobą (zwłaszcza na krótszych dystansach 5–10 km, idealnych dla roweru). Priorytetem powinna być budowa ciągłych ścieżek wzdłuż dróg powiatowych o dużym natężeniu ruchu, tam, gdzie obecnie rowerzyści i piesi nie mają żadnej ochrony (wymieniane wcześniej odcinki do Ponieca, Borku, Pogorzeli itd.).

- Poprawa bezpieczeństwa i infrastruktury dla pieszych: Chodniki i przejścia dla pieszych wymagają uwagi zwłaszcza poza centrum Gostynia. Należy kontynuować program doświetlania przejść dla pieszych i newralgicznych odcinków dróg (szczególnie w rejonie szkół, przystanków, sklepów). Brak oświetlenia drogowego został wyraźnie wskazany jako problem – montaż lamp ulicznych na obszarach zabudowanych powinien być priorytetem, aby po zmroku piesi czuli się bezpiecznie. Tam, gdzie budowa chodnika wzdłuż drogi jest utrudniona (np. wąski przekrój między zabudowaniami), warto rozważyć alternatywne środki uspokojenia ruchu: ograniczenie prędkości do 30 km/h, progi zwalniające, wyznaczenie stref pieszo-rowerowych. Konieczne jest także egzekwowanie przepisów parkowania, by chodniki nie były tarasowane przez samochody – mieszkańcy sygnalizowali takie problemy, co zagraża pieszym (zwłaszcza osobom z wózkami, niepełnosprawnym).
- Korzystanie z inteligentnych systemów transportu.

Podsumowanie

Zebrane w 2025 roku dane pokazują, że mieszkańcy powiatu gostyńskiego są dziś mocno przywiązani do transportu samochodowego – co potwierdzają zarówno deklaracje użytkowania, jak i obiektywne wskaźniki (ponad 800 samochodów na 1000 mieszkańców).

Jednocześnie istnieje duży potencjał zmiany tej sytuacji: wiele osób chciałoby korzystać z autobusów czy rowerów częściej, gdyby zapewniono ku temu lepsze warunki. Główne bariery to słaba dostępność komunikacji publicznej (linie, częstotliwość, rozkład niedostosowany do potrzeb) oraz braki infrastruktury – szczególnie bezpiecznych dróg dla rowerów i pieszych. Konsekwencją status quo są problemy z bezpieczeństwem niechronionych użytkowników, nadmierna prędkość i tłok na drogach, a także negatywne skutki środowiskowe (hałas, smog samochodowy). Mieszkańcy oczekują od władz konkretnych działań: inwestycji w ścieżki

rowerowe, poprawy jakości i dostępności transportu zbiorowego, poprawy bezpieczeństwa na drogach poprzez oświetlenie, chodniki i egzekwowanie przepisów. Gotowi są częściowo zrezygnować z aut, jeśli dostaną atrakcyjną alternatywę. Realizacja tych postulatów wpisuje się w ideę zrównoważonej mobilności – zmniejszy wykluczenie transportowe, poprawi stan środowiska i bezpieczeństwo, a także jakość życia w powiecie. Powiat gostyński dysponuje obecnie wyraźnym sygnałem od społeczności, że kierunek zmian powinien prowadzić ku bardziej zrównoważonemu transportowi. Najbliższe lata (2025–2035) to czas na wykorzystanie tego potencjału poprzez skoordynowane inwestycje infrastrukturalne i działania promocyjne, tak aby deklaracje mieszkańców mogły przełożyć się na trwałą zmianę ich zachowań transportowych, z korzyścią dla całej lokalnej wspólnoty.

Załącznik nr 3 Instytucje oferujące pomoc i wsparcie

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonuje szereg jednostek o zasięgu ponadlokalnym, prowadzonych przez samorządy oraz podmioty niepubliczne. Wśród nich należy wymienić domy pomocy społecznej: dla osób przewlekle somatycznie chorych, dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie; środowiskowy dom samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodek interwencji kryzysowej, trzy placówki opiekuńczo – wychowawcze a także rodziny zastępcze, w tym zawodowe, niezawodowe i spokrewnione.

Instytucje oferujące pomoc i wsparcie mieszkańcom powiatu przedstawiamy w formie kart zasobów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 255a.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rehabilitacji społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

PCPR realizuje następujące formy pomocy:

- pomoc dla rodzin zastępczych,
- pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych, w tym dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, zaopatrywanie osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- usuwanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych,
- rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych,
- pomoc dla ofiar przemocy

- poradnictwo rodzinne.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu

63-800 Gostyń, ul. Olejniczaka 7.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- wydawanie opinii i orzeczeń dotyczących kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie pomocy bezpośredniej uczniom oraz rodzicom (terapię: psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną, integracja sensoryczna, doradztwo zawodowe, wczesne wspomaganie rozwoju, i inne),
- realizacja zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych,
- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Poradnia udziela:

- dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży,

- a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-810 Borek Wielkopolski, ul. Droga Lisia 1.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Borek Wielkopolski

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Borek Wielkopolski, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 250.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Gostyń

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców miasta i gminy Gostyń, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 126.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Krobia

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Krobia, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-830 Pępowo, ul. St. Nadstawek 6.

1. Podmiot prowadzący:

Urząd Gminy Pępowo.

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Pępowo, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-820 Piaski, ul. Szkolna 1.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Piaski

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Piaski, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

63-860 Pogorzela, ul. Rynek 1

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Pogorzela

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Pogorzela, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej
64-125 Poniec, ul. Krobska 45a.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Poniec

2. Co oferuje (zakres usług):

Realizacja zadań zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki jest skierowana do mieszkańców gminy Poniec, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej

Dom Pomocy Społecznej
63-840 Krobia, Chumiętki 22.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki jest skierowana do osób przewlekle somatycznie chorych –
114

Dom Pomocy Społecznej
63-840 Krobia, Chwałkowo 74.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Psychoterapia, rewalidacja, arteterapia, muzykoterapia pogłębiona, zajęcia kulturalno-oświatowe, hipoterapia, rehabilitacja ruchowa, fizykoterapia.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki skierowana jest do osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 96 miejsc.

Dom Pomocy Społecznej

63-840 Krobia, Rogowo 24.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Całodobowe usługi bytowe, wspomagające, opiekuńcze i pielęgnacyjne.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do kobiet przewlekłe psychicznie chorych – 97 miejsc.

Dom Pomocy Społecznej

63-810 Borek Wielkopolski, Zimnowoda 17.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Całodobowa opieka, usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Osoby niepełnosprawne intelektualnie – 67 miejsc.

Środowiskowy Dom Samopomocy

63-800 Gostyń, ul. Mikołaja Reja 26

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Gostyń

2. Co oferuje (zakres usług):

Pomoc terapeutyczna – terapie: zajęciowa i ruchowa prowadzone w pracowniach: plastycznej, komputerowej, teatralnej i biblioterapii, kulinarnej, muzycznej, ogólnoużytkowej. Ponadto dostępna jest sala rehabilitacyjna i działka ogrodnicza.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki skierowana jest do osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Liczba miejsc- 42

Środowiskowy Dom Samopomocy

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wlkp. 104A

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Zajęcia w pracowniach plastycznej, kulinarnej, muzycznej, edukacyjno-komputerowej, ceramiczno-konstrukcyjnej, krawiecko-hafciarskiej.

Placówka oferuje także swoim podopiecznym psychoterapię, pomoc psychologiczną, logopedyczną i pedagogiczną oraz opiekę pielęgniarstwa.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Oferta jednostki jest skierowana osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz

z niepełnosprawnością intelektualną – 40 miejsc

Dzienny Dom Senior+

63-800 Gostyń, ul. Polna 72

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Gostyń

2. Co oferuje (zakres usług):

Pobyt dzienny, zajęcia z fizjoterapeutą, plastyczne, ogrodnicze, rękodzielnicze, muzyczne, z biblioterapii, organizacja spotkań

okazjonalnych, spotkania ze specjalistami, warsztaty, udział w wydarzeniach kulturalnych na terenie miasta.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki skierowana jest do osób nieaktywnych zawodowo z terenu gminy Gostyń, które ukończyły 60 lat.

Placówka dysponuje 50 miejscami.

Dom Dziennego Pobytu

63-840 Krobia, ul. Powstańców Wielkopolskich 104A

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Krobia (placówka działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej).

2. Co oferuje (zakres usług):

Pobyt dzienny (wspólne wycieczki, rozmowy), organizacja spotkań okazjonalnych, działalność kabaretu, kursy haftu, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz specjalistami.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki skierowana jest do emerytów i rencistów z terenu gminy Krobia, organizacji działających na rzecz seniorów.

Klub Senior+

63-842 Pudliszki, ul. Fabryczna 50a

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Krobia

2. Co oferuje (zakres usług):

Zajęcia podtrzymujące sprawność fizyczną, zajęcia z fizjoterapeutą, rękodzielnicze, imprezy okolicznościowe, wycieczki, kółka zainteresowań, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz specjalistami.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki skierowana jest do seniorów powyżej 60 roku życia z terenu gminy Krobia.

Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej

63-820 Piaski, Marysin 1.

1. Podmiot prowadzący:

Konwent oo. Bonifratrów pw. Św. Jana Bożego w Polsce.

2. Co oferuje (zakres usług):

- całodobowe schronienie dla ofiar przemocy,
- prowadzenie pracy socjalnej nastawionej na życiowe usamodzielnienie,
- informowanie o przysługujących prawach i uprawnieniach,
- pomoc rzeczowa,
- pomoc ambulatoryjna,
- pomoc w zakresie redagowania pism urzędowych.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Oferta jednostki jest skierowana do osób i rodzin, które są ofiarami przemocy lub znajdują się w innej sytuacji kryzysowej.

Placówka dysponuje 15 miejscami hostelowymi.

Domy Dziecka nr 1 i nr 2 w Bodzewie

63-820 Piaski, Bodzewo 64.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński.

2. Co oferuje (zakres usług):

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb.
- prowadzenie zajęć socjalizacyjnych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutyczno-kompensujących oraz przygotowanie do życia społecznego,
- zapewnienie kształcenia, wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- opieka lekarska w zakresie medycyny ogólnej i specjalistycznej,

- stworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i zdolności,
- utrzymywanie kontaktu z rodzinami.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Dzieci i młodzież do 18. roku życia lub do usamodzielnienia się – w każdej placówce 14 miejsc.

Dom Dziecka w Gostyniu

63-800 Gostyń, ul. Ks. Olejniczaka 12a.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb.
- prowadzenie zajęć socjalizacyjnych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutyczno-kompensujących oraz przygotowanie do życia społecznego,
- zapewnienie kształcenia, wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- opieka lekarska w zakresie medycyny ogólnej i specjalistycznej,
- stworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i zdolności,
- utrzymywanie kontaktu z rodzinami.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Dzieci i młodzież do 18. roku życia lub do usamodzielnienia się – 10 miejsc.

Warsztat Terapii Zajęciowej (w tym filia WTZ w Wycisławie)

63-820 Piaski, ul. Szkolna 1.

1. Podmiot prowadzący:

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Kreatywni”.

2. Co oferuje (zakres usług):

Zajęcia w pracowniach: gospodarstwa domowego, muzyczno-ogrodniczej, krawieckiej, witrażu, artystyczno-kulinarnej, rękodzieła, gospodarczej, ogrodniczo-florystycznej, rehabilitacyjno-terapeutycznej, rewalidacyjnej, komputerowej, konserwacji zieleni i prac użytecznych i aktywizacji zawodowej.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Osoby niepełnosprawne ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Liczba miejsc – 64.

Zakład Aktywności Zawodowej w Leonowie

63-810 Borek Wlkp., Leonów 18.

1. Podmiot prowadzący:

Gmina Borek Wlkp.

2. Co oferuje (zakres usług):

Zatrudnienie osób niepełnosprawnych przy porządkowaniu zieleni, sprzedaży drewna opałowego, w pralni, poligrafii, tworzeniu rękodzieła.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną – 40 miejsc pracy.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

63-800 Gostyń, ul. Ogrodowa 9/3

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński

2. Co oferuje (zakres usług):

Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Osoby z niepełnosprawnościami.

Ośrodek Mediacyjny

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 255a.

1. Podmiot prowadzący:

Stowarzyszenie „DZIECKO” (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. Co oferuje (zakres usług):

Mediacje pozasądowe i sądowe.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):

Strony potrzebujące pomocy mediatora w znalezieniu porozumienia.

Punkt Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 255a.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. Co oferuje (zakres usług):

Kompleksowe wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie (psychologiczne, prawne, pedagogiczne, w formie pracy socjalnej oraz pomocy rzeczowej)

Realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy.

Punkt Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 255a.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. Co oferuje (zakres usług):

Wsparcie i poradnictwo dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

3. Do kogo skierowana jest oferta jednostki (kategoria i liczba klientów):
Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny.

Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego

63-800 Gostyń, ul. Wrocławska 255a.

1. Podmiot prowadzący:

Powiat Gostyński (placówka działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu)

2. Co oferuje (zakres usług):

Nieodpłatne udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego osobom z niepełnosprawnościami.

Załącznik nr 4 Spis organizacji pozarządowych

Ewidencja stowarzyszeń zwykłych Starosty Gostyńskiego

Nazwa stowarzyszenia zwykłego	Cel/cele działania	Adres siedziby stowarzyszenia zwykłego
Stowarzyszenie Wędkarskie „Syrenka”	1. Organizowanie wędkarstwa, jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy Krobia oraz innych osób, dla których wędkarstwo jest hobby i sposobem na spędzanie wolnego czasu, krzewienie idei ochrony naturalnego środowiska, jego ochrona i racjonalne użytkowanie,	ul. Poniecka 4, 63-842 Pudliszki

	prorowadzenie zarybiania zbiorników będących pod opieką stowarzyszenia, organizowanie spotkań i zawodów wędkarskich, kształtowanie etyki wędkarskiej wśród dzieci i młodzieży, organizowanie szkoleń, spotkań integracyjnych członków stowarzyszenia	
Stowarzyszenie Krobia.org	1.Działalność w zakresie: nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ochrony dziedzictwa przyrodniczego, działanie na rzecz upowszechniania i propagowania wśród społeczeństwa wiedzy na temat fotografii; tworzenie i wspieranie inicjatyw społecznych dążących do budowy społeczeństwa obywatelskiego - w tym ruchów obywatelskich oraz działań wzmacniających pozycję obywateli w stosunku do polityków, przedstawicieli władz i administracji publicznej oraz instytucji państwa i samorządowych; propagowanie idei społeczeństwa obywatelskiego, samorządności, postaw obywatelskich oraz aktywności obywateli w życiu politycznym i gospodarczym kraju oraz kreowanie warunków dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	ul. Powstańców Wielkopolskich 94, 63-840 Krobia

Stowarzyszenie GCB Gostyń	1) Działalność sportowa, propagowanie Capoeiry jako formy rozwoju kultury fizycznej oraz sposobu spędzania wolnego czasu, 2) Uczynić bardziej dostępnym bogactwo kultury afro-brazylijskiej przyczyniając się do jej upowszechniania, 3) Propagowanie również innych sportów i sposobów aktywności ruchowej.	ul. Wrocławska 101, 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie Sympatyków Łączności Radiowych	1) Zrzeszanie młodzieży i zapewnianie im ciekawego wykorzystania wolnego czasu, 2) Propagowanie zainteresowań technicznych i radiotelekomunikacyjnych, 3) Nawiązanie współpracy z ośrodkami kultury lokalnej i promowanie ich działań, 4) Promowanie naszej gminy i powiatu poprzez wysyłanie kart potwierdzających łączność z elementami charakterystycznymi dla naszych okolic, 6) Uzyskiwanie przychylności władz lokalnych, w celu rozwoju działalności	ul. Górna 30, 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie Emerytowanych Pracowników Oświaty	1) Integracja środowiska emerytowanych pracowników oświaty; 2) Troska o równowagę psychiczną i sprawność ruchową seniorów; 3) Rozwiązywanie problemów istotnych dla środowiska emerytów	ul. Pogodna 7 , 63-840 Krobia

Stowarzyszenie Seniorów Wędkarzy „Okrąglak”	1) Opieka nad stawem przy oczyszczalni ścieków w Karolewie; 2) propagowanie wędkarstwa rekreacyjno-sportowego poprzez organizowanie zawodów wędkarskich dla dzieci, integracja dzieci i ich rodzin; 3) zachęcanie do czynnego wypoczynku z wędką dzieci, młodzieży i osób w starszym wieku; 4) ochrona i kształtowanie środowiska naturalnego poprzez ochronę rzadkich gatunków roślin i zwierząt, zwalczanie kłusownictwa, zarybianie, dbanie o ład i porządek pozyskanego łowiska	ul. Zdzeska 15, 63-810 Borek Wlkp.
Klub Hodowców Gołębi Rasowych	1) Zrzeszanie hodowców gołębi rasowych; 2) Rozpowszechnianie zamiłowania do hodowli gołębi rasowych; 3) Zachowanie prawidłowego rozwoju hodowli gołębi rasowych według obowiązujących wzorców dla poszczególnych ras; 4) Doskonalenie, promowanie hodowli wg wzorca; 5) Analiza stanu hodowli	ul. Sportowa 4, 63-810 Borek Wlkp.
Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Bioróżnorodności Orchis	1) Podejmowanie i wspieranie wszelkiego rodzaju inicjatyw mających na celu poprawę stanu środowiska, wdrażanie rozwoju zrównoważonego oraz propagowanie świadomości ekologicznej; 2) Integracja środowisk ekologicznych; 3) Rozwój wiedzy o środowisku przyrodniczym - jego	ul. Robotnicza 14/2, 63-800 Gostyń

	zagrożeniach, metodach przeciwdziałania i poprawy stanu środowiska; 4) Propagowanie zdrowej żywności; 5) Propagowanie aktywnego trybu życia; 6) Pomoc innym.	
„Hypatia. Kapitał myśli”	1. Oświata w zakresie historii idei, filozofii polityki, a także publicystyki.	Kunowo, ul. Zielona 28a 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie Nauczycieli Bibliotekarzy Powiatu Gostyńskiego	1) Szerzenie kultury czytelniczej; 2) Integracja i aktywizacja nauczycieli bibliotekarzy powiatu gostyńskiego w działalności na rzecz społeczności szkolnej i społeczności lokalnej; 3) wzbogacanie bibliotek o nowe nabytki (książki, e-book, płyty CD/DVD).	ul. Wrocławska 257 63-800 Gostyń
Ogrodowa	1) promowanie i popularyzacja rozwoju edukacji, oświaty, tradycji i kultury, w tym poszerzanie oferty kulturalnej dla mieszkańców Gminy Krobia, 2) aktywizacja społeczności lokalnej poprzez szeroką ofertę kulturalną oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, 3) przeciwdziałanie problemom i kwestiom społecznym, 4) działalność charytatywna, 5) aktywne spędzanie wolnego czasu, 6) wszelka działalność na rzecz rozwoju lokalnego, 7) działalność na rzecz ochrony przyrody i krajobrazu, 8) dbałość o posesje położone przy	ul. Ogrodowa 11H, 63-840 Krobia

	ulicy Ogrodowej pod numerami od 11B-11I, 9) zbieranie i gromadzenie środków finansowych i rzeczowych przeznaczonych na naprawy, remonty oraz ubezpieczenie części wspólnych należących do właścicieli nieruchomości położonych przy ulicy Ogrodowej pod numerami od 11B do 11I, w tym drogi wewnętrznej i kanalizacji deszczowej.	
Stowarzyszenie Gminna Akademia Sportu Krobia	1) rozwijanie i promowanie piłki nożnej oraz innych dyscyplin portowych na terenie gminy Krobia poprzez osiąganie jak najwyższego poziomu sportowego, stwarzanie warunków do prawidłowego, długofalowego i nowoczesnego szkolenia dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z zachowaniem zasad „fair play” oraz wychowania w duchu sportowej rywalizacji, 2) upowszechnianie i rozwój rekreacji ruchowej, sportu, turystyki oraz innych form aktywnego wypoczynku wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, 3) wychowanie dzieci i młodzieży poprzez kulturę fizyczną, sport i rekreację, 4) rozwój i popularyzacja sportu, rekreacji, kultury oraz zdrowego trybu życia, 5) rozwijanie i propagowanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających	ul. Fabryczna 52 A 63- 842 Pudliszki

	rozwojowi sportu oraz wspieranie organizacyjne i rzeczowe osób fizycznych i jednostek organizacyjnych, które podejmują takie działania	
Stowarzyszenie Wędkarskie „Nasz Kołek”	Organizowanie wędkarstwa, jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy Pępowo oraz innych osób, dla których wędkarstwo jest hobby i sposobem na spędzanie wolnego czasu, krzewienie idei, ochrony naturalnego środowiska, jego ochrona i racjonalne użytkowanie, prowadzenie zarybiania zbiorników będących pod opieką stowarzyszenia, organizowanie spotkań i zawodów wędkarskich, kształtowanie etyki wędkarskiej wśród dzieci i młodzieży, organizowanie szkoleń, spotkań integracyjnych członków stowarzyszenia.	Babkowice 2a/1, 63-830 Pępowo

Stowarzyszenie „Róża”	Zasadniczym celem działalności Stowarzyszenia jest dążenie do ochrony prawnych oraz materialnych i niematerialnych interesów jego członków. Cel ten jest realizowany we współpracy i współdziałaniu z innymi organizacjami pozarządowymi, samorządowymi oraz administracją publiczną, jak również z innymi podmiotami polskimi i zagranicznymi. Ponadto celami są również: a) Prowadzenie i zarządzanie nieruchomością nr działki 324/1, obręb geodezyjny Pudliszki w części dotyczącej udziałów członków Stowarzyszenia, b) Zaspakajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb jego członków poprzez umożliwianie prowadzenia upraw ogrodniczych, c) Ochrona środowiska i przyrody, edukacja ekologiczna, d) Kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka, proponowanie zdrowego stylu życia, e) Propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczności lokalnej.	ul. Fabryczna 50A, 63-842 Pudliszki
Stowarzyszenie Kwerenda1896	1. Poszukiwanie obiektów historycznych. 2. Promowanie miasta i jego historii. 3. Współpraca z innymi grupami.	ul. Modlibowskiej 11/1, 63-800 Gostyń

Stowarzyszenie „Czas Na Sport”	krzewienie kultury fizycznej, edukacja sportowa, promowanie i popularyzowanie zdrowego i aktywnego trybu życia, uczestnictwo i organizacja imprez sportowych	ul. Żwirki i Wigury 19B, 63-820 Piaski
JIM Team MTB Gostyń	rozpowszechnianie kultury fizycznej i sportu, promowanie miasta i gminy Gostyń, organizacja imprez sportowych różnym charakterze, propagowanie zdrowego stylu życia	ul. Tuwima 43/1 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie „Strzelców Sportowych i Kolekcjonerów Broni Tarcza”	krzewienie i uprawianie oraz popularyzacja i rozwój strzelectwa z broni centralnego i bocznego zapłonu, broni gładkolufowej, a także z broni pneumatycznej, czarnoprochowej oraz zabytkowej	ul. Tkacka 5 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie „Działamy EKOczule”	1. Podejmowanie i wspieranie wszelkiego rodzaju inicjatyw mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego. 2. Działania na rzecz ekologii, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. 3. Propagowanie idei ochrony przyrody i środowiska. 4. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zależności człowiek – przyroda, konieczności i metod ochrony różnorodności biologicznej, krajobrazowej i geologicznej. 5. Ocenianie wpływu działalności	Karolew 1 63-810 Borek Wlkp.

	człowieka oraz różnorodnych inwestycji na stan zachowania środowiska, siedlisk przyrodniczych oraz cennych gatunków roślin i zwierząt. 6. Propagowanie świadomości ekologicznej i integracja środowisk ekologicznych.	
Stowarzyszenie Wędkarskie Gminy Pogorzela	1. Organizowanie wędkarstwa, jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy Pogorzela oraz innych osób, dla których wędkarstwo jest hobby i sposobem na spędzanie wolnego czasu. 2. Krzewienie idei ochrony naturalnego środowiska, jego ochrona i racjonalne użytkowanie. 3. Prowadzenie zarybiania zbiorników będących pod opieką stowarzyszenia. 4. Organizowanie spotkań i zawodów wędkarskich. 5. Kształtowanie etyki wędkarskiej wśród dzieci i młodzieży. 6. Organizowanie szkoleń, spotkań integracyjnych członków stowarzyszenia. 7. Aktywizacja seniorów. 8. Pozyskiwanie nowych zbiorników.	Głuchów 69a/2 63-860 Pogorzela

Schola Pogorzela	1. Organizowanie edukacji muzycznej i wychowania za pomocą muzyki. 2. Wspieranie działalności artystycznej w zakresie uprawiania muzyki instrumentalnej, wokalnoinstrumentalnej i wokalne, zwłaszcza chóralnej. 3. Popularyzowanie muzyki kościelnej w społeczeństwie, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. 4. 5. Utrwalenie dorobku repertuarowego w zakresie muzyki kościelnej, zwłaszcza chóralnej i organowej. 6. Pielęgnowanie tradycji oraz pomnażanie i propagowanie dorobku religijnej kultury muzycznej na obszarze bezpośredniej działalności Stowarzyszenia z uwzględnieniem Diecezji Kaliskiej. 7. Wszechstronna formacja muzyków kościelnych oraz zespołów śpiewaczych. 8. Popularyzowanie szeroko pojętej muzyki kościelnej z uwzględnieniem różnych kierunków kręgów kulturowych i etnicznych. 9. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowych i regionalnych w zakresie kultury fizycznej. 10. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych w obszarze kultury muzycznej. 11.	ul. Rynek 43, 63-860 Pogorzela
------------------	--	--------------------------------------

	Promowanie polskiej, a w szczególności regionalnej kultury muzycznej z obszaru wielkopolski w Polsce i za granicą. 12. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. 13. Działalność w sferze rozwoju kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, nauki, edukacji, oświaty i wychowania. 14. Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych w zakresie kultury muzycznej. 15. Działalność profilaktyczna oraz promocja zdrowia i zdrowego stylu życia. 16. Działalność na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 17. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami. 18. Promocja i organizacja wolontariatu. 19. Działalność na rzecz organizacji, których celami statutowymi są: działalność społeczna, charytatywna, oświatowa, kulturalna, dobroczynność, ochrona zdrowia i życia, pomoc społeczna oraz rehabilitacja.	
--	---	--

Stowarzyszenie Koło Emerytów i Rencistów Państwowej Straży Pożarnej	1. Integracja emerytów, rencistów oraz ich rodzin. 2. Wspieranie i udzielanie pomocy członkom i ich rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. 3. Kultywowanie tradycji strażackich poprzez bieżące kontakty ze stroną służbową PSP oraz strażakami będącymi w służbie.	ul. Wrocławska 247 83-800 Gostyń
Stowarzyszenie Gostyński Dart	1. Propagowanie zdrowego trybu życia i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, w szczególności dyscypliny sportowej jaką jest dart. 2. Popularyzowanie darta wśród dorosłych, ale również dzieci i młodzieży na terenie Gostynia. 3. Reprezentowanie stanowiska miłośników darta przed organami administracji publicznej, władzami samorządowymi oraz innymi instytucjami. 4. Reprezentowanie poglądów miłośników darta wśród innych organizacji pozarządowych skorelowanych ze sportem i reprezentujących inne dyscypliny sportu. 5. Promocja wolontariatu i działań społecznych.	ul. Os. 700-lecia 18, 63-800 Gostyń

Stowarzyszenie na rzecz propagowania zdrowego stylu życia „Gos!tyń”	1. Propagowanie zdrowego trybu życia wśród mieszkańców województwa Wielkopolskiego ze szczególnym uwzględnieniem osób przebywających na terenie Miasta i gminy Gostyń oraz Powiatu Gostyńskiego. 2. Podnoszenie świadomości w zakresie profilaktyki schorzeń narządu ruchu osób dorosłych oraz wad postawy – w szczególności u dzieci i młodzieży szkolnej. 3. Promowanie ciekawych form aktywności fizycznej tj. treningi fizjoterapeutyczne, zajęcia jogi, stretching, akrobatyka. 4. Poprawa dostępu do różnych form aktywności fizycznej dla osób niepełnosprawnych i seniorów.	ul. Laurentowskiego 4, 63-800 Gostyń
Stowarzyszenie Klub Jeździecki Chwałkowo	1. Upowszechnianie i rozwijanie rekreacji ruchowej, sportu oraz innych form aktywnego wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem rekreacji konnej i sportu jeździeckiego, jak również stwarzanie członkom dogodnych warunków działania w tym zakresie. 2. Organizacja zajęć edukacyjnych oraz rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. 3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	Chwałkowo 76/2, 63-840 Krobia

	4. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami. 5. Aktywny udział w życiu społeczno-sportowo-turystycznym.	
Stowarzyszenie im. Stanisława Kardynała Hozjusza	1. Propagowanie dziedzictwa cywilizacji łacińskiej, w szczególności nauki świętego soboru trydenckiego, jego dorobku liturgicznego i znaczenia ruchu kontrreformacyjnego w historii Polski. 2. Działalność na rzecz dobra wspólnego, w duchu cnót społecznych prezentowanych w Summie Teologii przez św. Tomasza z Akwinu. 3. Propagowanie obrony życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci. 4. Propagowanie tradycyjnego monogamicznego i heteroseksualnego małżeństwa jako fundamentu ładu rodzinnego i społecznego.	ul. Nad Kanią 169, 63-800 Gostyń

Stowarzyszenie „Złota rybka”	1. Działanie na rzecz ochrony środowiska naturalnego, zwłaszcza ochrona ekosystemów wodnych oraz organizmów i roślin wodnych oraz racjonalnego użytkowania wód.2. Propagowanie wędkarstwa i etyki wędkarskiej.3. Tworzenie warunków sprzyjających amatorskiemu uprawianiu wędkarstwa.4. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań wędkarskich i przyrodniczych.5. Propagowanie wędkarstwa jako aktywnej formy wypoczynku.6. Integrowanie osób i środowisk związanych z wędkarstwem.7. Rozwijanie zainteresowań środowiskiem naturalnym i sportem wędkarskim wśród dzieci i młodzieży.8. Nawiązywanie współpracy z innymi towarzystwami i organizacjami wędkarskimi oraz proekologicznymi w Polsce i za granicą. 9. Współpraca z administracją publiczną oraz zakładami pracy w zakresie popularyzacji sportu wędkarskiego, sportu oraz rekreacji.10. Propagowanie i rozwijanie innych różnych form rekreacji fizycznej.11. Wspieranie i promowanie idei wolontariatu.12. Działalność na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 13. Działalność	ul. Żeromskiego 19 63-840 Krobia
---	--	---

	wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.14. Działalność na rzecz upowszechniania i organizowania współpracy międzypokoleniowej.15. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ze szczególnymi potrzebami.16. Działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.17. Działalność na rzecz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, a także lokalnego dziedzictwa kulturowego.	
Stowarzyszenie „Towarzystwo Wędkarskie Wilkonice”	1. Ochrona wód i racjonalne użytkowanie stawów w Wilkonicach. 2. Organizowanie wędkarstwa jako formy czynnego wypoczynku. 3. Stwarzanie członkom dogodnych warunków wędkowania. 4. Promocja wędkarstwa wśród młodzieży.	Wilkonice 32 63-830 Pępowo
Stowarzyszenie EduMoc	1. aktywizacja i rozwój społeczności lokalnej; 2. rozszerzanie i wzbogacanie form działalności Szkoły Podstawowej im. bł. Edmunda Bojanowskiego w Kunowie.	Kunowo, ul. Szkolna 5, 63-800 Gostyń

Stowarzyszenie Wędkarskie „Okoń”	1. Ochrona naturalnego środowiska i jego racjonalne użytkowanie, w szczególności ochrona wód i racjonalne użytkowanie stawu położonego w Bodzewie, gm. Piaski, działka ewidencyjna nr 192/5, obręb ewidencyjny Bodzewo. 2. Propagowanie wędkarstwa i etyki wędkarskiej w środowisku gminnym, 3. Organizowanie wędkarstwa jako formy czynnego wypoczynku. 4. Stwarzanie członkom dogodnych warunków wędkowania.	Bodzewo 62, 63-820 Piaski
Stowarzyszenie „Planeta Górna”	1. Wsparcie dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych, opieka nad dziećmi. 2. Pomoc w nauce i organizacja zajęć wyrównawczych. 3. Organizowanie zajęć: • Zajęcia plastyczne: rysowanie, malowanie, lepienie, tworzenie ozdób i innych prac plastycznych. • Zajęcia muzyczne: śpiewanie, słuchanie muzyki, granie na instrumentach, zabawy rytmiczne. • Zajęcia czytelnicze: czytanie książek, bajek, wierszy, dyskusje o lekturach, wyjścia do biblioteki. • Zajęcia sportowe: zabawy ruchowe, gry sportowe, wyjścia na pobliski plac zabaw, spacer.	ul. Górna 18/11 63-800 Gostyń

	• Zajęcia dydaktyczne: praca nad zadaniami domowymi, pomoc w nauce, pogadanki, dyskusje, konkursy. • Zajęcia edukacyjne, sensoryczne terapii zajęciowej w dziedzinie arteoterapii. 4. Organizacja warsztatów: kreatywnych, edukacyjnych, kulinarnych. 5. Pomoc rodzinom w rozwijaniu zainteresowań ich dzieci. 6. Tworzenie przestrzeni do kreatywnego spędzania wolnego czasu – np. gry planszowe, stolikowe, sport, zajęcia ruchowe. 7. Kształtowanie pozytywnych postaw: nauka zasad współżycia w grupie, dbanie o zdrowie, rozwój poczucia odpowiedzialności. 8. Wsparcie rozwoju społecznego. 9. Zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego otoczenia: stwarzanie miejsc do wypoczynku, relaksu i zabawy. 10. Zajęcia integracyjne, które mają na celu nawiązywanie kontaktów i budowanie więzi między dziećmi.	
Stowarzyszenie Wędkarskie Krajewski Karaś	1. Organizowanie wędkarstwa jako racjonalnej formy wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców wsi Krajewice oraz innych osób dla których	Krajewice 79 63-800 Gostyń

	wędkarstwo jest hobby i sposobem na spędzanie wolnego czasu. 2. Krzewienie idei ochrony naturalnego środowiska, jego ochrona i racjonalne użytkowanie. 3. Prowadzenie zarybiania zbiorników będących pod opieką stowarzyszenia. 4. Organizowanie spotkań i zawodów wędkarskich. 5. Kształtowanie etyki wędkarskiej wśród dzieci i młodzieży. 6. Organizowanie szkoleń, spotkań integracyjnych członków stowarzyszenia.	
--	--	--

Ewidencja stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS w systemie informatycznym

Nazwa klubu	Adres/dane teleadresowe	Nr KRS
Centrum Rozwoju Gminy Pępowo	ul. Powstańców Wlkp. 43, 63-830 Pępowo	0000063656
Stowarzyszenie Dziecko	ul. Bojanowskiego 14a, 63-800 Gostyń; stowarzyszeniedziecko@wp.pl	0000044599
Forum Demokratyczne	ul Wrocławska 227, 63-800 Gostyń	0000073712
Gostyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Kobiet „Jestem” w Gostyniu	ul. Hutnika 4, 63-800 Gostyń	00000108457
Gostyńskie Towarzystwo	ul. Wrocławska 257, 63-800	0000066822

Kulturalne	Gostyń tel. 572-12-97	
Klub Abstynenta	ul . Krobska 45 A, 64-125 Poniec	0000074245
Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Borku Wlkp.	ul. Marii Konopnickiej 3a 63-810 Borek Wlkp.	0000044601
Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Pogorzeli	ul. Wiosny Ludów 17, 63-860 Pogorzela	0000057690
Ponieckie Towarzystwo Kulturalne"	ul. Krobska 38, 64-125 Poniec	
Ruch Obrony Bezrobotnych i Biednych	ul. Jana Pawła II 52/2 63-800 Gostyń	0000179169
Stowarzyszenie Absolwentów, Wychowawców i Wychowanków Gimnazjum i Liceum w Gostyniu im. prof. Franciszka Olejniczaka – „Omnes Unum Simus"	ul. Wrocławska 10, 63-800 Gostyń	0000034472
Stowarzyszenie Gumienice	Gumienice 45, 63-860 Pogorzela	00000194846
Stowarzyszenie im. Błogosławionego Edmunda Bojanowskiego	Grabonóg 63, 63-820 Piaski	0000048203
Stowarzyszenie Kulturalne Orkiestra Dęta Miasta i Gminy Gostyń	ul. Strzelecka 28 , 63-800 Gostyń	0000060298
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Nie	ul. Władysława Łokietka 43, 63-800 Gostyń	0000092537

Sami"		
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski „Kasia”	Brzezie 40, 63-800 Gostyń	0000031173
Stowarzyszenie Promocji Kultury Chrześcijańskiej „Ignis”	Głogówko 1, 63-800 Gostyń	0000035811
Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Pogorzelskiej	ul. Gostyńska 5, 63-860 Pogorzela	0000035102
Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych w Pogorzeli	ul. Powst. Wlkp. 1, 63-860 Pogorzela	0000044699
Towarzystwo Przyjaciół Gostyńskiej Biblioteki Publicznej	ul. Wrocławska 257, 63-800 Gostyń	0000032213
Stowarzyszenie Pedagogów Powiatu Gostyńskiego „Amicus”	ul. Nowe Wrota 7, 63-800 Gostyń	0000110283
Stowarzyszenie „Dom Europejski”	ul. Hutnika 4, 63-800 Gostyń	0000034007
Bractwo Kurkowe w Krobi	ul. Targowa 10, 63-840 Krobia	0000225832
Ja Też Pomagam	ul. Górna, numer 14, lokal 19 63-800 Gostyń	0000227269
Wielkopolskie Stowarzyszenie Przyrodnicze „Borek”	Karolew 7, 63-810 Borek Wlkp.	0000242605
Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im.	Święta Góra 1, 63-800 Gostyń	0000248432

Józefa Zeidlera		
Gostyńskie Towarzystwo Historyczne	ul. Nad Kanią 169, 63-800 Gostyń	0000257196
Towarzystwo Miłośników Gostyńskiej Fary w Gostyniu	ul. Kościelna 5, 63-800 Gostyń	0000261099
Gostyńskie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „Noe”	ul. Wichrowa 2B/7 63-800 Gostyń	0000286069
Stowarzyszenie „Ziemia Krobska” w Krobi	ul. Prof. J. Zwierzyckiego 1, 63-840 Krobia	0000314664
Stowarzyszenie Miłośników Tańca Desperado w Gostyniu	ul. Poznańska 200, 63-800 Gostyń	0000330496
Gostyński Klub „Amazonki”	ul. Jana Pawła II 10, 63-800 Gostyń	0000334396
Uniwersytet Trzeciego Wieku w Krobi	ul. Powstańców Wlkp.126, 63-840 Krobia;	0000349131
Bractwo Kurkowe w Poniecu	ul. Krobska 45 A, 64-125 Poniec	0000349644
Stowarzyszenie Klub Karpioży „Karpik”	ul. Henryka Sienkiewicza 27, 63-810 Borek Wlkp.	0000351934
Stowarzyszenie Rekreacyjno-Sportowe Zalew- Jezewo w Borku Wlkp.	ul. Skokowska 8, 63-810 Borek Wlkp.	0000355224
Stowarzyszenie Dalekowschodnich Sztuk i Sportów Walki „Kyosa”	ul. Parkowa 1, 63-800 Gostyń	0000359457
Stowarzyszenie „Historia Militaris”	ul. Strzelecka 9, 63-800 Gostyń	0000360458

Stowarzyszenie „Impact” w Krobi	ul. Miejsko - Górecka 13 G 63-840 Krobia	0000373376
Pępowskie Towarzystwo Wędkarskie w Pępowie	ul. Powstańców Wlkp. 43 63-830 Pępowo	0000387784
Gostyński Uniwersytet Trzeciego Wieku	ul. Fabryczna 1, 63-800 Gostyń	0000404657
Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Sportów Konnych Mustang - Rokosowo	Rokosowo 20 63-805 Łęka Mała	0000408335
Stowarzyszenie Zielona Kohorta	ul. Hutnika 4 63-800 Gostyń	0000413998
Stowarzyszenie Zaczyn	Domachowo 77 63-840 Krobia	0000419642
Stowarzyszenie Odnowy Wsi Kromolice	Kromolice 42b 63-860 Pogorzela	0000421803
Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Gostyniu	ul. Sikorskiego 3/25 63-800 Gostyń tel. 514-007-730	0000423558
Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „KREATYWNI” w Piaskach	ul. Szkolna 1 63-820 Piaski	0000436199
Gostyńskie Towarzystwo Sportowe Citius w Gostyniu	ul. Strzelecka 27 63-800 Gostyń	0000447571
Ponieckie stowarzyszenie wędkarskie PERKOZ	ul. Szkolna 3 64-125 Poniec	0000449259
Stowarzyszenie wspierania i rozwoju sztuki Capoeira	ul. Wrocławska 256 B / 11 63-800 Gostyń	0000278112
Koło Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych	ul. Wrocławska 44 63-800 Gostyń	0000043188

Borecki lider aktywności społeczno-kulturalnej „Blask”	ul. Powstańców Wlkp. 4 63-810 Borek Wlkp.	0000470562
Stowarzyszenie absolwentów i sympatyków Zespołu Szkół Zawodowych im. Powstańców Wlkp. w Gostyniu	ul. Tuwima 44 63-800 Gostyń	0000470559
Wielkopolska Liga Kopa Sportowego	ul. Zdzież 1 63-810 Borek Wlkp.	0000474821
Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Strzelcach Wielkich; 23.22.2015 zmiana nazwy na „Aktywna Wiocha”	Strzelce Wielkie 42 63-820 Piaski	0000482127
Klub Sportowy Tiger Wielkopolska	ul. Os. Słoneczne 1B 63-800 Gostyń	0000491479
Stowarzyszenie „Uniwersytet Trzeciego Wieku” w Pępowie	ul. Powstańców Wlkp 43 63-830 Pępowo	0000508532
Stowarzyszenie Łaciata Wieś w Pogorzeli	ul. Krotoszyńska 36 63-860 Pogorzela	0000519128
Stowarzyszenie Tasmania Racing	ul. Mieszka I 18 63-800 Gostyń	0000519115
Stowarzyszenie Samorządowa Koalicja Współpracy	ul. Parkowa 1A, 63-800 Gostyń	0000524804
Stowarzyszenie „Nowoczesna Szkoła”	ul. Krobska 19 63-860 Pogorzela	0000526545

Stowarzyszenie „Ziołowieś Pępowo”	ul. Promienista 23 63-830 Pępowo	0000527624
Chór Gminno - Parafialny Continuo W Pępowie	ul. Stanisławy Nadstawek 1A 63-830 Pępowo	0000532101
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych „Gedeon” W Borku Wielkopolskim	ul. Zdzież 1 63-810 Borek Wielkopolski	0000539138
Stowarzyszenie Jeździeckie „Pro Eques” W Janiszewie	Janiszewo 35, 64-125 Poniec	0000569378
Stowarzyszenie Baza w Gostyniu	ul. Górna 89a, 63-800 Gostyń	0000582121
Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Potarzycy „Razem Rażniej” w Potarzycy	Potarzycy 39, 63-840 Krobia	0000587914
Stowarzyszenie Wielkopolskich Hodowców Psów Rasowych w Bodzewie	Bodzewo 26 63-820 Piaski	0000608381
Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział Gostyń	ul. Poznańska 153, 63-800 Gostyń	0000614388
Stowarzyszenie Pogorzelskie Towarzystwo Kulturalne w Pogorzeli	ul. Plac Powstańców Wielkopolskich 1, 63-860 Pogorzela	0000669215
Stowarzyszenie Gębickie Towarzystwo Wędkarskie	Gębice 36, 63-830 Pępowo	0000670359
Stowarzyszenie Akademia Sportu „Młode Orły” w	ul. Gen. Władysława Sikorskiego 1A/24, 63-800	0000688945

Gostyniu	Gostyń	
Gostyńskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Niepełnosprawnością Oraz Ich Rodzin „Bez Granic”	ul. Górna 41C, 63-800 Gostyń	0000701503
Stowarzyszenie Klub Sportowy „Sporty Walki Gostyń”	ul. Ks. Jana Twardowskiego 11, 63-800 Gostyń	0000703440
Biskupiański Zespół Folklorystyczny z Domachowa i Okolic	Domachowo 62 63-840 Krobia	0000716470
Stowarzyszenie „OSP” Ochoczo Szczerze Pomagamy	ul. Fabryczna 25 63-842 Pudliszki	0000725180
Stowarzyszenie Grupa Taneczna Venus	ul. Rydzyńska 6 64-125 Poniec	0000739699
Stowarzyszenie „Ja-Ty-My”	Chumiętki 22, 63-840 Krobia	0000747031
Stowarzyszenie „Zawsze Aktywni”	Wrocławska 21B, 63-800 Gostyń	0000754027
Stowarzyszenie „Runaway Polski Uciekinier”	ul. Powstańców Wielkopolskich 43, 63-830 Pępowo	0000769994
Stowarzyszenie „Dżentelmeni Metalu”	Potarzyca 45, 63-840 Krobia	0000779167
„Towarzystwo Wędkarskie Krzekotowice”	Krzekotowice 2/2 63-830 Pępowo	0000786989
Stowarzyszenie Zarzewie - Na Rzecz Tożsamości	ul. Podleśna 7 63-800 Gostyń	0000801135

Stowarzyszenie Mercury	ul. Kobylińska 31, 63-840 Krobia	0000813658
Stowarzyszenie Klub Sportowy Ludwinowo	ul. Słoneczna 14, 63-830 Pępowo	0000334308
Klub Sportów Walki Ninja	Kościuszkowo 27, 63-830 Pępowo	0000849630
Stowarzyszenie Przyjaciół Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia Im. Józefa Zeidela W Gostyniu Dolce Musica	ul. Strzelecka 28, 63-800 Gostyń	0000870479
Wielkopolski Związek Hodowców Zwierząt	ul. Janiszewska 27, 64-125 Poniec	0000880147
Ludowy Klub Sportowy „Wisła” Borek Wlkp.	ul. Sportowa 6, 63-810 Borek Wlkp.	0000098581
Stowarzyszenie Grabonóg Razem	Grabonóg 40E, 63-820 Piask	0000889283
Stowarzyszenie Ogólnopolskie Forum Bibliotek Mobilnych w Gostyniu	ul. Wrocławska 257 63-800 Gostyń	0000891481
Stowarzyszenie „Weterynaria.Hodowcom. Stowarzyszenie Ds. Promocji Zdrowia Bydła”	ul. Krobska 49, 64-125 Poniec	0000730475
Stowarzyszenie „Wielkopolska Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza Siron, Piaski”	ul. Gostyńska 11, 63-820 Piaski	0000958121

Stowarzyszenie „Gostyńskie Stowarzyszenie Kolekcjonerów Broni Palnej i Strzelnictwa Sportowego „Gun Culture”	Brzezcie 307 G 63-800 Gostyń	0000962581
Federacja Hodowców Psów i Kotów Rasowych Domachowo	Domachowo 62 63-840 Krobica	0000979399
Stowarzyszenie „Zvinni Razem” w Gostyniu	ul. Górna 47A, 63-800 Gostyń	0000986705
Stowarzyszenie Aktywnej Współpracy Społeczności Wiejskiej Wziachów	Wziachów 25A, 63-860 Pogorzela	0001079520
Stowarzyszenie Łapą pisane w Piaskach	ul. 27 Grudnia 19, 63-820 Piaski	0001084485
Stowarzyszenie Borecki Uniwersytet Trzeciego Wieku	ul. Powstańców Wielkopolskich 4 63-810 Borek Wielkopolski	0001142474

Spis tabel

Tabela 1: Ludność powiatu wg miejsca zamieszkania

Tabela 2: Prognozy wieku ludności

Tabela 3: Przyczyny zgonów w powiecie gostyńskim

Tabela 4: Poziom wykształcenia mieszkańców (w wieku 13 lat i więcej)

Tabela 5: Pomoc społeczna w powiecie

Tabela 6: Liczba rodzin w ciągu roku objętych wsparciem asystenta rodziny

Tabela 7: Formy pomocy udzielonej dzieciom i młodzieży

Tabela 8: Rodzaje spraw dotyczące osób nieletnich

Tabela 9: Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie pieczy zastępczej

Tabela 10: Liczba osób korzystających z działalności BOIK

Tabela 11: Wydatki z Funduszu Pracy na usługi i instrumenty rynku pracy

Tabela 12: Wydatki obligatoryjne Powiatowego Urzędu Pracy

Tabela 13: Liczba osób w wieku 50+ biorących udział w aktywnych formach w latach 2022-2024

Tabela 14: Liczba osób umieszczonych w 2024 r. w poszczególnych domach pomocy społecznej

Tabela 15: Koszty utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej powiatu gostyńskiego w latach 2022-2024

Tabela 16: Likwidacja barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

Tabela 17: Dofinansowanie do kosztów uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Tabela 18: Dofinansowanie do zakupów przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego

Tabela 19: Dofinansowanie do sportu, rekreacji, turystyki i kultury osób niepełnosprawnych

Tabela 20: Liczba uczestników ŚDS-u z podziałem na miejsce zamieszkania

Tabela 21: Liczba uczestników ŚDS-u z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Tabela 22: Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Piaskach

Tabela 23: Liczba wydanych orzeczeń w powiecie gostyńskim

Tabela 24: Liczba etatów psychologów szkolnych i pedagogów specjalnych w szkołach prowadzonych przez powiat gostyński

Tabela 25: Przestępczość narkotykowa w powiecie

Tabela 26: Dofinansowania dla organizacji pozarządowych w latach 2023 i 2024

Tabela 27: Problemy dotyczące poszczególne grupy osób

Spis wykresów

Wykres 1: Stan cywilny – mieszkańcy powiatu gostyńskiego powyżej 15 roku życia

Wykres 2: Średni wiek mieszkańców

Wykres 3: Piramida wieku mieszkańców powiatu gostyńskiego

Wykres 4: Struktura wiekowa mieszkańców powiatu

Wykres 5: Liczba przeprowadzonych badań

Wykres 6: Liczba wydanych opinii i orzeczeń w latach 2018-2024

Wykres 7: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (dzieci w wieku do 16 lat)

Wykres 8: Formy przemocy występujące w szkole – odsetek wskazań

Wykres 9: Liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Wykres 10: Liczba rodzin poszczególnych typów na koniec 2024 r.

Wykres 11: Liczba dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej

Wykres 12: Odsetek dzieci w pieczy rodzinnej i instytucjonalnej

Wykres 13: Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”

Wykres 14: Miejsca zakładania Niebieskich Kart

Wykres 15: Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze

Wykres 16: Liczba złożonych wniosków a liczba przyznanego wsparcia

Wykres 17: Umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie powiatu gostyńskiego

Wykres 18: Liczba umieszczeń a liczba wniosków o umieszczenie w DPS w 2024 r.

Wykres 19: Liczba wydanych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych

Wykres 20: Liczba uczniów i słuchaczy szkół prowadzonych przez powiat gostyński w latach szkolnych 2005-2025

Wykres 21: Szacunkowa liczba oddziałów klas pierwszych w szkołach prowadzonych przez powiat gostyński do 2040 r.

Wykres 22: Struktura wiekowa kadry pedagogicznej

Wykres 23: Liczba urodzonych na terenie Powiatu Gostyńskiego w latach 1999-2024

Wykres 24: Stwierdzone przestępstwa w powiecie gostyńskim

Wykres 25: Kategorie przestępstw odnotowanych w powiecie gostyńskim w latach 2022-2024

Wykres 26: Respondenci ze względu na płeć

Wykres 27: Respondenci ze względu na wiek

Wykres 28: Respondenci ze względu na wykształcenie

Wykres 29: Respondenci ze względu na status zawodowy

Wykres 30: Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin z trudnościami wychowawczymi

Wykres 31: Grupy najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym

Wykres 32: Grupy, które powinny być objęte największym wsparciem i działaniami ze strony samorządu powiatowego

Wykres 33: Negatywne zjawiska w odniesieniu do dzieci i młodzieży

Spis grafik

Grafika 1: Zamachy samobójcze w powiecie gostyńskim w 2023 r.

Grafika 2: Liczba samobójstw w Polsce w 2024 r. z podziałem na województwa

Grafika 3: Rodzaje stowarzyszeń KRS

Grafika 4: Uniwersalny katalog wskaźników